

LATVIJAS REPUBLIKAS

SAEIMAS

ZIŅOTĀJS

NR. 23

2015. GADA 10. DECEMBRĪ

Saturs

Likumi

287.*	180L/12**	Grozījumi Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumā	3
288.	181L/12	Par Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā . . .	5
289.	182L/12	Grozījumi Biedrību un nodibinājumu likumā	46
290.	183L/12	Grozījums likumā “Par nodokļiem un nodevām”	47
291.	184L/12	Par Protokolu par tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības ierobežošanu	48
292.	185L/12	Fizisko personu elektroniskās identifikācijas likums	77
293.	186L/12	Par ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē iesaistītu komercsabiedrību paziņojumiem par maksājumiem pārvaldes iestādēm.	88
294.	187L/12	Līgums par grozījumiem Kontrabandas un viltojumu apkarošanas un vispārējo atbrīvojumu līgumā, kas noslēgts 2004. gada 9. jūlijā starp <i>Philip Morris International Inc., Philip Morris Products Inc., Philip Morris Duty Free Inc. un Philip Morris World Trade Sarl.</i> , Eiropas Kopienu, kuru pārstāv Eiropas Komisija, un tām dalībvalstīm, kas norādītas pievienotajās parakstu lapās.	93
295.	188L/12	Par Protokolu par 2010. gada 23. augusta Latvijas Republikas valdības un Baltkrievijas Republikas valdības vienošanās par Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu grozījumiem.	96
296.	189L/12	Grozījums Kriminālprocesa likumā	99
297.	190L/12	Grozījumi Krimināllikumā	100
298.	191L/12	Grozījumi likumā “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”	103
299.	192L/12	Grozījumi Zemes ierīcības likumā.	109
300.	193L/12	Grozījums Medību likumā	111
301.	194L/12	Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā	113

Paziņojumi

302.		Par Saeimas piekrišanu likumā “Par valsts budžetu 2015. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei	115
303.		Par Nacionālās drošības koncepcijas apstiprināšanu	116
304.		Par Aijas Pāveles apstiprināšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi	135
305.		Par Olgas Žukas iecelšanu par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi.	135
306.		Par Saeimas piekrišanu akciju sabiedrības “Air Baltic Corporation” pamatkapitāla palielināšanai.	135
307.		Par Saeimas piekrišanu likumā “Par valsts budžetu 2015. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei	136
308.		Par termiņa pagarināšanu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku karavīru dalībai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas vadītajā operācijā Afganistānā	136

* Publikācijas numurs.

** 12. Saeimas pieņemtā likuma numurs.

287. 180L/12 **Grozījumi Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumā**

Izdarīt Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumā (Latvijas Vēstnesis, 2010, 183., 205. nr.; 2013, 243. nr.; 2014, 119. nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt 1. pantu ar 8. punktu šādā redakcijā:

“8) **niršana** — fiziskās personas iegremdēšanās ūdenī ar jebkāda veida tehniskajiem līdzekļiem vai citām palīgierīcēm, kas nodrošina autonomu elpošanas iespēju.”

2. 19. pantā:

izteikt 3.¹ daļas otro teikumu šādā redakcijā:

“Minēto rīkojumu, pamatojoties uz personas iesniegumu, sagatavo atbildīgā ministrija, iepriekš pieprasot atzinumu no valsts akciju sabiedrības “Latvijas Jūras administrācija” par rīkojuma projektu no kuģošanas drošības viedokļa.”;

papildināt ceturrtās daļas 1. punktu pēc vārdiem “šā panta trešajā” ar vārdu un skaitli “un 3.¹”;

aizstāt ceturrtās daļas 3. punktā skaitli un vārdu “4. punktā” ar skaitļiem un vārdiem “4. un 7. punktā”.

3. Papildināt likumu ar 19.¹ pantu šādā redakcijā:

“19.¹ pants. Niršanai jūrā noteiktie ierobežojumi un aizliegumi

(1) Tajās vietās, kur jūrā atrodas kuģu vraki vai nogrimuši priekšmeti, kas rada vai var radīt apdraudējumu jūras videi vai kultūrvēsturiskām vērtībām, nosaka niršanai ierobežotas teritorijas (turpmāk — ierobežotā teritorija). Ierobežoto teritoriju nosaka atkarībā no vraka vai nogrimušā priekšmeta rakstura, iespējamā riska un īstenojamās kontroles nepieciešamības. Ierobežotā teritorija nav lielāka par vienu jūras jūdzi no kuģa vraka vai nogrimušā priekšmeta ārējās malas. Ja vairāki kuģu vraki vai nogrimušie priekšmeti atrodas cits citam tuvāk par vienu jūras jūdzi, veido vienu ierobežoto teritoriju.

(2) Lai nirtu ierobežotajā teritorijā, fiziskajai personai ir nepieciešama Nacionālo bruņoto spēku Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienesta (turpmāk — Krasta apsardze) atļauja. Atļauju izsniedz uz 30 dienām, un tajā norāda konkrētu ierobežoto teritoriju, niršanas laiku un nosacījumus. Ja, nodrošinot normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildi, ir nepieciešams nirt ierobežotajā teritorijā, valsts institūcijām atļauja nav vajadzīga, bet par plānoto niršanu tās ne vēlāk kā 10 darbdienu iepriekš informē Krasta apsardzi.

(3) Tajās vietās, kur jūrā atrodas kuģu vraki vai nogrimuši priekšmeti, kas rada vai var radīt apdraudējumu valsts drošībai vai cilvēka veselībai un dzīvībai, nosaka niršanai aizliegtas teritorijas (turpmāk — aizliegtā teritorija). Aizliegtā teritorija nav lielāka par trim jūras jūdzēm no kuģa vraka vai nogrimušā priekšmeta ārējās malas. Ja vairāki kuģu vraki vai nogrimušie priekšmeti atrodas cits citam tuvāk par vienu jūras jūdzi, veido vienu aizliegto teritoriju.

(4) Aizliegtajā teritorijā fiziskajai personai nirt ir aizliegts. Ja, nodrošinot normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildi, ir nepieciešams nirt aizliegtajā teritorijā, valsts institūcijas plānoto niršanu ne vēlāk kā 10 darbdienu iepriekš saskaņo ar Krasta apsardzi.

(5) Niršanai jūrā noteikto ierobežojumu un aizliegumu ievērošanu uzrauga un kontrolē Krasta apsardze sadarbībā ar Valsts robežsardzi. Krasta apsardzei vai Valsts robežsardzes amatpersonām, veicot attiecībā uz niršanu jūrā noteikto ierobežojumu un aizliegumu ievērošanas uzraudzību un kontroli, ir tiesības pieņemt lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietvedības uzsākšanu, kā arī pieprasīt, lai persona nekavējoties pārtrauc niršanu un kuģošanas līdzeklis atstāj ierobežoto vai aizliegto teritoriju, ja tās konstatē niršanai jūrā noteikto aizliegumu un ierobežojumu pārkāpumu.

(6) Ministru kabinets nosaka:

- 1) niršanai ierobežotās teritorijas un niršanai aizliegtās teritorijas;
- 2) nosacījumus niršanas atļaujas izsniegšanai, kārtību, kādā izsniedz, atsaka izsniegt un anulē atļauju niršanai ierobežotā teritorijā, kā arī izsniegto niršanas atļauju reģistra uzturēšanas kārtību;
- 3) niršanai ierobežotajās teritorijās izsniegto atļauju izmantošanas nosacījumus;
- 4) valsts nodevas apmēru un maksāšanas kārtību par atļaujas izsniegšanu niršanai jūrā ierobežotajās teritorijās.”

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. martā.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 5. novembrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 24.11.2015., Nr. 230.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

288. 181L/12 Par Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā

1. pants. 2014. gada 11. aprīlī Briselē parakstītais Nolīgums par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā (turpmāk — Nolīgums) ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2. pants. Nolīgumā paredzēto saistību izpildi koordinē Ārlietu ministrija.

3. pants. Nolīgums stājas spēkā tā 6. pantā noteiktajā laikā un kārtībā, un Ārlietu ministrija par to paziņo oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

4. pants. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Līdz ar likumu izsludināms Nolīgums latviešu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 5. novembrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 24.11.2015., Nr. 230.

**NOLĪGUMI
VĒSTUĻU APMAIŅU VEIDĀ
PAR TO, LAI PROVIZORISKI PIEMĒROTU
NOLĪGUMU PAR HORVĀTIJAS REPUBLIKAS DALĪBU
EIROPAS EKONOMIKAS ZONĀ
UN PROVIZORISKI PIEMĒROTU
PAPILDPROTOKOLU NOLĪGUMAM STARP
NORVĒGIJAS KARALISTI UN EIROPAS SAVIENĪBU PAR NORVĒGIJAS
FINANŠU MEHĀNISMU LAIKPOSMAM NO 2009. GADA LĪDZ 2014. GADAM**

A. Eiropas Savienības vēstule Islandei

Godātais kungs!

Ņemot vērā Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā (“EEZ paplašināšanās nolīgums”) un trīs ar to saistītos nolīgumus, man ir tas gods Jums paziņot, ka Eiropas Savienība ir gatava provizoriski piemērot EEZ paplašināšanās nolīgumu no pirmās dienas pēc datuma, kurā pabeigta pēdējā vēstuļu par provizorisko piemērošanu apmaiņa starp Eiropas Savienību un Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju, ja Islande ir gatava rīkoties analogiski.

Būšu pateicīgs, ja apstiprināsiet, ka Islande piekrīt šādai provizoriskai piemērošanai.

Godātais kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

B. Islandes vēstule Eiropas Savienībai

Godātais kungs!

Man ir tas gods apstiprināt, ka esmu saņēmis Jūsu vēstuli ar šodienas datumu, un apliecināt, ka Islande piekrīt minētajai vēstulei, kuras teksts ir šāds:

“Ņemot vērā Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā (“EEZ paplašināšanās nolīgums”) un trīs ar to saistītos nolīgumus, man ir tas gods Jums paziņot, ka Eiropas Savienība ir gatava provizoriski piemērot EEZ paplašināšanās nolīgumu no pirmās dienas pēc datuma, kurā pabeigta pēdējā vēstuļu par provizorisko piemērošanu apmaiņa starp Eiropas Savienību un Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju, ja Islande ir gatava rīkoties analogiski.”

Godātais kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

A. Eiropas Savienības vēstule Lihtenšteinas Firstistei

Godātais kungs!

Ņemot vērā Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā (“EEZ paplašināšanās nolīgums”) un trīs ar to saistītos nolīgumus, man ir tas gods Jums paziņot, ka Eiropas Savienība ir gatava provizoriski piemērot EEZ paplašināšanās nolīgumu no pirmās dienas pēc datuma, kurā pabeigta pēdējā vēstuļu par provizorisko piemērošanu apmaiņa starp Eiropas Savienību un Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju, ja Lihtenšteinas Firstiste ir gatava rīkoties analogiski.

Būšu pateicīgs, ja apstiprināsiet, ka Lihtenšteinas Firstiste piekrīt šādai provizoriskai piemērošanai.

Godātais kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

B. Lihtenšteinas Firstistes vēstule Eiropas Savienībai

Godātais kungs!

Man ir tas gods apstiprināt, ka esmu saņēmis Jūsu vēstuli ar šodienas datumu, un apliecināt, ka Lihtenšteinas Firstiste piekrīt minētās vēstules saturam, kas ir šāds:

“Ņemot vērā Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā (“EEZ paplašināšanās nolīgums”) un trīs ar to saistītos nolīgumus, man ir tas gods Jums paziņot, ka Eiropas Savienība ir gatava provizoriski piemērot EEZ paplašināšanās nolīgumu no pirmās dienas pēc datuma, kurā pabeigta pēdējā vēstuļu par provizorisko piemērošanu apmaiņa starp Eiropas Savienību un Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju, ja Lihtenšteinas Firstiste ir gatava rīkoties analogiski.”

Godātais kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

A. Eiropas Savienības vēstule Norvēģijas Karalistei

Godātais kungs!

Ņemot vērā Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā (“EEZ paplašināšanās nolīgums”) un trīs ar to saistītos nolīgumus, man ir tas gods Jums paziņot, ka Eiropas Savienība ir gatava provizoriski piemērot EEZ paplašināšanās nolīgumu un šādu ar to saistīto protokolu, proti:

– Papildprotokolu Nolīgumam starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2009. gada līdz 2014. gadam,

no pirmās dienas pēc datuma, kurā pabeigta pēdējā vēstuļu par provizorisko piemērošanu apmaiņa starp Eiropas Savienību un Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju, ja Norvēģijas Karaliste ir gatava rīkoties analogiski.

Būšu pateicīgs, ja apstiprināsiet, ka Norvēģijas Karaliste piekrīt šādai provizoriskai piemērošanai.

Godātais kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

B. Norvēģijas Karalistes vēstule Eiropas Savienībai

Godātais kungs!

Man ir tas gods apstiprināt, ka esmu saņēmis Jūsu vēstuli ar šodienas datumu, un apliecināt, ka Norvēģijas Karaliste piekrīt minētās vēstules saturam, kas ir šāds:

“Ņemot vērā Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā (“EEZ paplašināšanās nolīgums”) un trīs ar to saistītos nolīgumus, man ir tas gods Jums paziņot, ka Eiropas Savienība ir gatava provizoriski piemērot EEZ paplašināšanās nolīgumu un šādu ar to saistīto protokolu, proti:

– Papildprotokolu Nolīgumam starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2009. gada līdz 2014. gadam,

no pirmās dienas pēc datuma, kurā pabeigta pēdējā vēstuļu par provizorisko piemērošanu apmaiņa starp Eiropas Savienību un Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju, ja Norvēģijas Karaliste ir gatava rīkoties analogiski.”

Godātais kungs, lūdzu, pieņemiet manus visdziļākās cieņas apliecinājumus.

**NOLĪGUMS
PAR HORVĀTIJAS REPUBLIKAS
DALĪBU
EIROPAS EKONOMIKAS ZONĀ**

EIROPAS SAVIENĪBA,

BELĢIJAS KARALISTE,

BULGĀRIJAS REPUBLIKA,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJA,

MALTAS REPUBLIKA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

RUMĀNIJA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE,

LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

turpmāk “Eiropas Savienības dalībvalstis”,

ISLANDE,

LIHTENŠTEINAS FIRSTISTE,

NORVĒGIJAS KARALISTE,

turpmāk “EBTA valstis”,

kopā turpmāk “Pašreizējās līgumslēdzējas puses”,

un

HORVĀTIJAS REPUBLIKA,

TĀ KĀ Līgums par Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai (turpmāk “Pievienošanās līgums”) tika parakstīts Briselē 2011. gada 9. decembrī;

TĀ KĀ saskaņā ar 128. pantu Līgumā par Eiropas Ekonomikas zonu, kas parakstīts Portu 1992. gada 2. maijā, ikviena Eiropas valsts, kļūstot par Kopienas dalībnieci, iesniedz pieteikumu, lai kļūtu par Pusi Līgumā par Eiropas Ekonomikas zonu (turpmāk “EEZ līgums”);

TĀ KĀ Horvātijas Republika ir iesniegusi pieteikumu, lai kļūtu par EEZ līguma Līgumslēdzēju pusi;

TĀ KĀ šādas dalības noteikumus un nosacījumus nosaka nolīgums starp Pašreizējām līgumslēdzējām pusēm un pieteikuma iesniedzēju valsti,

IR NOLĒMUŠAS noslēgt šādu nolīgumu.

1. PANTS

1. Horvātijas Republika ar šo kļūst par EEZ līguma Līgumslēdzēju pusi un turpmāk tekstā tiek saukta par “Jauno līgumslēdzēju pusi”.

2. Ar šā Nolīguma stāšanās spēkā EEZ līguma noteikumi, kā tie grozīti ar EEZ Apvienotās komitejas lēmumiem, kas pieņemti pirms 2011. gada 30. jūnija, ir saistoši Jaunajai līgumslēdzējai pusei ar tādiem pašiem nosacījumiem kā Pašreizējām līgumslēdzējām pusēm un saskaņā ar šā Nolīguma noteikumiem un nosacījumiem.

3. Šā Nolīguma pielikumi ir šā Nolīguma neatņemama sastāvdaļa.

2. PANTS

1. GROZĪJUMI EEZ LĪGUMA PAMATTEKSTĀ

a) Preambula:

- i) Līgumslēdzēju pušu sarakstā aiz ieraksta “Francijas Republika” pievieno šādu tekstu:
“HORVĀTIJAS REPUBLIKA”;
- ii) vārdus “UNGĀRIJAS REPUBLIKA” aizstāj ar vārdu “UNGĀRIJA”;
- iii) vārdu “MALTA” aizstāj ar vārdiem “MALTAS REPUBLIKA”;

b) EEZ līguma 2. pants:

- i) panta f) apakšpunktu svīturo;
- ii) aiz e) apakšpunkta pievieno šādu apakšpunktu:
“f) “2011. gada 9. decembra Pievienošanās akts” ir Akts par Horvātijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumā par Eiropas Savienību, Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā, kas parakstīts Briselē 2011. gada 9. decembrī.”;

- c) EEZ līguma 117. pants:
117. panta tekstu aizstāj ar šādu tekstu:
“Noteikumi attiecībā uz finanšu mehānismiem ir izklāstīti 38. protokolā, 38.a protokolā, 38. a protokola papildinājumā, 38.b protokolā un 38.b protokola papildinājumā.”;
- d) EEZ līguma 129. pants:
i) panta 1. punkta otro daļu aizstāj ar šādu:
“Saskaņā ar Eiropas Ekonomikas zonas paplašināšanos šā līguma teksti bulgāru, čehu, horvātu, igauņu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, rumāņu, slovāku, slovēņu un ungāru valodā ir vienlīdz autentiski.”;
- ii) panta 1. punkta trešo daļu aizstāj ar šādu:
“Pielikumos minēto aktu teksti ir vienlīdz autentiski angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā, kā tie ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un to autentifikācijas nolūkā tos sagatavo islandiešu un norvēģu valodā un publicē *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša EEZ papildinājumā*.”

2. EEZ LĪGUMA PROTOKOLU PIELĀGOJUMI

- a) EEZ līguma 4. protokolu par izcelsmes noteikumiem groza šādi:
- i) IVa pielikumu (faktūras deklarācijas teksts) groza šādi:
- aa) pirms faktūras deklarācijas teksta itāļu valodā iekļauj šādu tekstu:

“Teksts horvātu valodā

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br ... ⁽¹⁾
izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi... ⁽²⁾
preferencijalnog podrijetla.”;

- ii) IVb pielikumu (EUR-MED faktūras deklarācijas teksts) groza šādi:
- aa) pirms EUR-MED faktūras deklarācijas teksta itāļu valodā iekļauj šādu tekstu:

“Teksts horvātu valodā

Izvoznik proizvoda obuhvaćenih ovom ispravom (carinsko ovlaštenje br ... ⁽¹⁾
izjavljuje da su, osim ako je drukčije izričito navedeno, ovi proizvodi ... ⁽²⁾
preferencijalnog podrijetla.

- cumulation applied with (valsts/valstu nosaukums)
- no cumulation applied ⁽³⁾”;

b) EEZ līguma 38.b protokolam pievieno šādu tekstu:

“38.B PROTOKOLA PAPILDINĀJUMS
PAR EEZ FINANŠU MEHĀNISMA PIEMĒROŠANU HORVĀTIJAS REPUBLIKAI

1. pants

1. EEZ līguma 38.b protokolu *mutatis mutandis* piemēro Horvātijas Republikai.
2. Neatkarīgi no 1. punkta nepiemēro 38.b protokola 3. panta 3. punkta pirmo teikumu.
3. Neatkarīgi no 1. punkta nepiemēro 38.b protokola 6. pantu. Horvātijai pieejamos neizmantotos līdzekļus nenovirza citām saņēmējvalstīm.

2. pants

Papildu finansējums Horvātijas Republikai laikposmā no 2013. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 30. aprīlim ieskaitot ir 5 miljoni euro; tas ir pieejams saistībām vienā daļā no dienas, kad spēkā stājas Nolīgums par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā vai nolīgums par minētā Nolīguma provizorisku piemērošanu.”

c) EEZ līguma 44. protokola tekstu aizstāj ar šādu tekstu:

“PAR AIZSARDZĪBAS PASĀKUMIEM SASKAŅĀ AR
EIROPAS EKONOMIKAS ZONAS PAPLAŠINĀŠANOS

1. Līguma 112. panta piemērošana Vispārējai ekonomikas drošības klauzulai un aizsardzības pasākumiem, kas ietverti dažos pārejas noteikumos personu brīvas pārvietošanās un autotransporta jomā.

Līguma 112. pantu piemēro arī situācijās, kas ir norādītas vai minētas:

- a) 2003. gada 16. aprīļa Pievienošanās akta 37. panta, 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās akta 36. panta un 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta 37. panta noteikumos, un
- b) aizsardzības pasākumos, kas ietverti pārejas perioda noteikumu ar virsrakstu “Pārejas periods” V pielikumā (Brīva darbaspēka aprīte) un VIII pielikumā (Tiesības veikt uzņēmējdarbību), XVIII pielikuma (Drošība un veselības aizsardzība darbā, darba tiesības un vienlīdzīga attieksme pret vīriešiem un sievietēm) 30. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK) un XIII pielikuma (Transports) 26.c punktā (Padomes Regula (EEK) Nr. 3118/93) un 53. a punktā (Padomes Regula (EEK) Nr. 3577/92) ar tiem pašiem laika ierobežojumiem, priekšmetu un spēku, kā noteikts minētajos noteikumos.

2. Iekšējā tirgus aizsardzības klauzula

Līgumā paredzētā vispārējā lēmumu pieņemšanas kārtība attiecas arī uz Eiropas Kopienų Komisijas lēmumiem, kas pieņemti, piemērojot 2003. gada 16. aprīļa Pievienošanās akta 38. pantu, 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās akta 37. pantu un 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta 38. pantu.”

3. PANTS

1. Visi Eiropas Savienības iestāžu pieņemto aktu grozījumi, kas ietverti EEZ līgumā un izdarīti ar Aktu par Horvātijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumā par Eiropas Savienību, Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā (turpmāk “2011. gada 9. decembra Pievienošanās akts”), ar šo ir iekļauti EEZ līgumā un ir tā daļa.

2. Šim nolūkam EEZ līguma pielikumu un protokolu punktus, kuros ir atsauces uz attiecīgo Eiropas Savienības iestāžu pieņemtajiem aktiem, iekļauj šādu ievilkumu:

“– 1 2012 J003: Akts par Horvātijas Republikas pievienošanās nosacījumiem un pielāgojumiem Līgumā par Eiropas Savienību, Līgumā par Eiropas Savienības darbību un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumā, pieņemts 2011. gada 9. decembrī (OV L 112, 24.4.2012., 21. lpp.).”

3. Ja 2. punktā minētais ievilkums attiecīgajā punktā ir pirmais ievilkums, pirms tā pievieno tekstu “, kas grozīts ar”.

4. Šā Nolīguma A pielikumā uzskaitīti tie punkti EEZ līguma pielikumos un protokolos, kuros jāiekļauj 2. un 3. punktā minētais teksts.

5. Ja pirms šā Nolīguma stāšanās spēkā EEZ līgumā ietvertajos aktos nepieciešami pielāgojumi saistībā ar Jaunās līgumslēdzējas puses dalību un šajā Nolīgumā nav paredzēti nepieciešamie pielāgojumi, minētos pielāgojumus izskata saskaņā ar EEZ līgumā paredzētajām procedūrām.

4. PANTS

1. Pasākumus, kas ietverti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās aktā un kas minēti šā Nolīguma B pielikumā, ar šo iekļauj EEZ līgumā.

2. Visus pasākumus, kas attiecas uz EEZ līgumu un ir minēti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās aktā vai pieņemti, pamatojoties uz minēto aktu, bet nav minēti šā Nolīguma B pielikumā, izskatīs saskaņā ar EEZ līgumā noteiktajām procedūrām.

5. PANTS

Jebkura šā Nolīguma Puse var iesniegt jautājumu par Nolīguma interpretāciju vai piemērošanu EEZ Apvienotajā komitejā. EEZ Apvienotā komiteja izskatīs šo jautājumu, cenšoties rast pieņemamu risinājumu, lai nodrošinātu EEZ līguma pareizu darbību.

6. PANTS

1. Šo Nolīgumu ratificē vai apstiprina Pašreizējās līgumslēdzējas puses un Jaunā līgumslēdzēja puse saskaņā ar to procedūrām. Ratifikācijas vai apstiprināšanas instrumentus deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātā.

2. Tas stājas spēkā nākamajā dienā pēc tam, kad deponēts pēdējais Pašreizējās līgumslēdzējas puses vai Jaunās līgumslēdzējas puses ratifikācijas vai apstiprināšanas dokuments, ja tajā pašā dienā stājas spēkā turpmāk minētie protokoli:

- a) Papildprotokols Nolīgumam starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2009. gada līdz 2014. gadam saistībā ar Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā;
- b) Papildprotokols Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Islandi saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai; un
- c) Papildprotokols Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas Kopienu un Norvēģijas Karalisti saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai.

7. PANTS

Šā Nolīguma oriģinālu vienā eksemplārā angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu, zviedru, islandiešu un norvēģu valodā deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātā, kurš izsniegs apliecinātu kopiju katrai no šā Nolīguma Līgumslēdzēju pušu valdībām; visi teksti ir vienlīdz autentiski.

A PIELIKUMS

Nolīguma 3. pantā minētais saraksts

I DAĻA

TIESĪBU AKTI, KURI MINĒTI EEZ LĪGUMĀ,
kas grozīts ar 2011. gada 9. decembra Pievienošanās aktu

Ievilkumu, kas minēts 3. panta 2. punktā, pievieno šādām EEZ līguma pielikumu un protokolu daļām:

II pielikuma (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija) XXVII nodaļas (Stiprie alkoholiskie dzērieni):

– 3. punktā (Padomes Regula (EEK) Nr. 1601/91).

VII pielikuma (Profesionālās kvalifikācijas savstarpēja atzīšana):

1. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK).

XVII pielikuma (Intelektuālais īpašums):

6.a punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1610/96).

IX pielikuma (Finanšu pakalpojumi):

14. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/48/EK).

XX pielikuma (Vide):

21.al punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK).

II DAĻA

CITI GROZĪJUMI EEZ LĪGUMA PIELIKUMOS

EEZ līguma pielikumos veic šādus grozījumus:

II pielikumā (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija – II daļa):

XV nodaļas 12.a punktā (Padomes Direktīva 91/414/EEK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

XVII nodaļas 7. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/62/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

XVII nodaļas 8. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/63/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

XXV nodaļas 3. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/37/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

V pielikumā (Brīva darbaspēka aprīte):

sadaļā “PĀREJAS PERIODS” “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

VIII pielikumā (Tiesības veikt uzņēmējdarbību):

sadaļā “PĀREJAS PERIODS” “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

IX pielikumā (Finanšu pakalpojumi):

31.b punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 97/9/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

XI pielikumā (Elektroniskie sakari, audiovizuālie pakalpojumu un informācijas sabiedrība):

5.cm punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/22/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

XII pielikuma (Brīva kapitāla aprīte):

sadaļā “PĀREJAS PERIODS” “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

XIII pielikumā (Transports):

15.a punktā (Padomes Direktīva 96/53/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

18.a punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 1999/62/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

19. punktā (Padomes Direktīva 96/26/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

26.c punktā (Padomes Regula (EEK) Nr. 3118/93) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

XV pielikumā (Valsts atbalsts):

sadaļā “NOZARU PIELĀGOJUMI” “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

sadaļā “PĀREJAS PERIODS” “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

XVII pielikumā (Intelektuālais īpašums):

sadaļā “SEKTORĀLĀS VIENOŠANĀS” “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

XVIII pielikuma (Drošība un veselības aizsardzība darbā, darba tiesības un vienlīdzīga attieksme pret vīriešiem un sievietēm):

30. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

XX pielikumā (Vide):

1.f punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/1/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

7.a punktā (Padomes Direktīva 98/83/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

13. punktā (Padomes Direktīva 91/271/EEK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

19.a punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

21.ad punktā (Padomes Direktīva 1999/32/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

32.d punktā (Padomes Direktīva 1999/31/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

32.f punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/76/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā;

32.f.a punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/96/EK) “vai – atkarībā no konkrētā gadījuma – 2005. gada 25. aprīļa Pievienošanās protokola” svītro vārdus attiecīgajā locījumā.

Nolīguma 4. pantā minētais saraksts

EEZ līguma pielikumus un protokolus groza šādi.

I pielikumā (Veterinārijas un fitosanitārijas jautājumi):

1. I nodaļas 1.1. daļas 4. punktā (Padomes Direktīva 97/78/EK) pirms pielāgojuma teksta iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 5. nodaļas IV iedaļa).”

2. I nodaļas 6.1. daļas 16. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 852/2004) aiz pārejas pasākumiem veltītās daļas iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 5. nodaļas II iedaļa).”

3. I nodaļas 6.1. daļas 17. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 853/2004) starp pārejas pasākumu daļu un pielāgojuma tekstu iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 5. nodaļas II iedaļa).”

4. I nodaļas 9.1. daļas 8. punktā (Padomes Direktīva 1999/74/EK) aiz pārejas pasākumiem veltītās daļas iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 5. nodaļas I iedaļa).”

5. III nodaļas 1. daļas 10. punktā (Padomes Direktīva 2002/53/EK) starp pārejas pasākumu daļu un pielāgojuma tekstu iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 5. nodaļas III iedaļa).”

6. III nodaļas 1. daļas 12. punktā (Padomes Direktīva 2002/55/EK) starp pārejas pasākumu daļu un pielāgojuma tekstu iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 5. nodaļas III iedaļa).”

II pielikumā (Tehniskie noteikumi, standarti, testēšana un sertifikācija):

1. XII nodaļas 54.zr punktā (Padomes Direktīva 2001/113/EK) pievieno šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 4. nodaļas I iedaļas 1. punkts).”

2. XIII nodaļas 15.q punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/83/EK) starp pārejas pasākumu daļu un pielāgojuma tekstu iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 1. nodaļa).”

3. XV nodaļas 12.zc punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1907/2006) pirms pielāgojuma teksta iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 10. nodaļas VI iedaļa).”

V pielikumā (Brīva darbaspēka aprīte):

sadaļā “PĀREJAS PERIODS” starp pārejas pasākumu daļu un aizsardzības mehānismu daļu iekļauj šādu daļu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 2. nodaļa).”

VIII pielikumā (Tiesības veikt uzņēmējdarbību):

sadaļā “PĀREJAS PERIODS” starp pārejas pasākumu daļu un aizsardzības mehānismu daļu iekļauj šādu daļu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 2. nodaļa).”

XII pielikumā (Brīva kapitāla aprīte):

sadaļā ar virsrakstu “PĀREJAS PERIODS” iekļauj šādu daļu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 3. nodaļa).”

XIII pielikumā (Transports):

53.a punktā (Padomes Regula (EEK) Nr. 3577/92) pirms pielāgojuma teksta iekļauj šādas daļas:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 7. nodaļas 1. punkts).”

Attiecībā uz pārejas pasākumos ietvertajiem aizsardzības mehānismiem, kas minēti iepriekšējās daļās, piemēro 44. PROTOKOLU PAR AIZSARDZĪBAS MEHĀNISMIEM SAISTĪBĀ AR EIROPAS EKONOMIKAS ZONAS PAPLAŠINĀŠANU.”

XV pielikumā (Valsts atbalsts):

sadaļā “SEKTORĀLĀS VIENOŠANĀS” iekļauj šādu tekstu:

“Vienošanās par esošajām palīdzības shēmām, kas noteiktas 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta IV pielikuma 2. nodaļā (Konkurences politika), piemēro līgumslēdzējām pusēm.”

XVII pielikumā (Intelektuālais īpašums):

sadaļā “SEKTORĀLĀS VIENOŠANĀS” iekļauj šādu tekstu:

“Īpašos mehānismus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta IV pielikuma 1. nodaļā (Intelektuālā īpašuma tiesības), piemēro līgumslēdzējām pusēm.”

XVIII pielikumā (Drošība un veselības aizsardzība darbā, darba tiesības un vienlīdzīga attieksme pret vīriešiem un sievietēm):

30. punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/71/EK) starp pārejas pasākumu daļu un aizsardzības mehānismu daļu iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 2. nodaļa).”

XX pielikumā (Vide):

1. 7.a punktā (Padomes Direktīva 98/83/EK) aiz pārejas pasākumiem veltītās daļas iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 10. nodaļas IV iedaļas 2. punkts).”

2. 13. punktā (Padomes Direktīva 91/271/EEK) starp pārejas pasākumu daļu un pielāgojuma tekstu iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 10. nodaļas IV iedaļas 1. punkts).”

3.19.a punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK) starp pārejas pasākumu daļu un pielāgojuma tekstu iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 10. nodaļas V iedaļas 2. punkts).”

4. 21.ab punktā (Padomes Direktīva 1999/13/EK) pievieno šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 10. nodaļas V iedaļas 1. punkts).”

5. 21. al punktā (Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK) pirms pielāgojuma teksta iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 10. nodaļas I iedaļas 1. punkts).”

6. 32. d punktā (Padomes Direktīva 1999/31/EK) aiz pārejas pasākumiem veltītās daļas iekļauj šādu tekstu:

“Piemēro pārejas pasākumus, kas noteikti 2011. gada 9. decembra Pievienošanās akta pielikumos, kas attiecas uz Horvātiju (V pielikuma 10. nodaļas III iedaļa).”

NOBEIGUMA AKTS

Pilnvarotie, ko iecēlušas

EIROPAS SAVIENĪBA, turpmāk “Eiropas Savienība”,

un

BEĻĢIJAS KARALISTE,

BULGĀRIJAS REPUBLIKA,

ČEHIJAS REPUBLIKA,

DĀNIJAS KARALISTE,

VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,

IGAUNIJAS REPUBLIKA,

ĪRIJA,

GRIEĶIJAS REPUBLIKA,

SPĀNIJAS KARALISTE,

FRANCIJAS REPUBLIKA,

ITĀLIJAS REPUBLIKA,

KIPRAS REPUBLIKA,

LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,

LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,

UNGĀRIJA,

MALTAS REPUBLIKA,

NĪDERLANDES KARALISTE,

AUSTRIJAS REPUBLIKA,

POLIJAS REPUBLIKA,

PORTUGĀLES REPUBLIKA,

RUMĀNIJA,

SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,

SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,

SOMIJAS REPUBLIKA,

ZVIEDRIJAS KARALISTE,

LIELBRITĀNIJAS UN ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTĀ KARALISTE,

Līguma par EIROPAS SAVIENĪBAS dibināšanu Līgumslēdzējas puses, turpmāk “ES dalībvalstis”,
pilnvarotie, ko iecēlušas

ISLANDE,

LIHTENŠTEINAS FIRSTISTE,

NORVĒGIJAS KARALISTE,

turpmāk “EBTA valstis”,

visas kopā – Līgumslēdzējas puses Līgumā par Eiropas Ekonomikas zonu, kas noslēgts Portu 1992. gada 2. maijā (turpmāk “EEZ līgums”), visas kopā turpmāk — “Pašreizējās līgumslēdzējas puses”, un

pilnvarotie, ko iecēlusi

HORVĀTIJAS REPUBLIKA,

turpmāk “Jaunā līgumslēdzēja puse”,

sapulcējušies Briselē [...] gada [datums], lai parakstītu Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā, ir pieņēmušas šādus dokumentus:

I. Nolīgums par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā (turpmāk “Nolīgums”);

II. Nolīgumam pievienotie dokumenti:

A pielikums: Nolīguma 3. pantā minētais saraksts;

B pielikums: Nolīguma 4. pantā minētais saraksts.

Pašreizējo līgumslēdzēju pušu pilnvarotie un Jaunās līgumslēdzējas puses pilnvarotie ir pieņēmuši turpmāk minētās kopīgās deklarācijas un paziņojumus, kas pievienoti šim nobeiguma aktam.

1. Kopīgā deklarācija par Nolīguma par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā drīzu stāšanos spēkā vai provizorisku piemērošanu;

2. Kopīgā deklarācija par pārejas pasākumu beigu termiņu;

3. Kopīgās deklarācijas par izcelsmes noteikumu piemērošanu pēc tam, kad stājies spēkā Nolīgums par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā;

4. Kopīgā deklarācija par Lihtenšteinas sektorālajiem pielāgojumiem personu brīvas pārvietošanās jomā;
5. Kopīgs paziņojums par 38.b protokolā minētajām prioritārajām jomām;
6. Kopīgs paziņojums par finanšu iemaksām.

Pašreizējo līgumslēdzēju pušu pilnvarotie un Jaunās līgumslēdzējas puses pilnvarotie ir ņēmuši vērā turpmāk minēto kopīgo deklarāciju, kas pievienota šim nobeiguma aktam.

EBTA valstu vispārējā kopīgā deklarācija

Minētie pilnvarotie ir arī vienojušies, ka vēlākais līdz ar Nolīguma stāšanos spēkā EEZ līgums, kas grozīts ar Protokolu, ar ko pielāgo Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, un visu EEZ Apvienotās komitejas lēmumu pilni teksti ir jāsaģatavo horvātu valodā, un Pašreizējo līgumslēdzēju pušu un Jaunās līgumslēdzējas puses pārstāvjiem tie ir jāautenticē.

Tie ņem vērā Papildprotokolu Nolīgumam starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2009. gada līdz 2014. gadam saistībā ar Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā, kas arī ir pievienots šim nobeiguma aktam.

Tie ņem vērā arī Papildprotokolu Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas Kopienu un Islandi saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai, kas ir pievienots šim nobeiguma aktam.

Tie turklāt ņem vērā Papildprotokolu Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas Kopienu un Norvēģijas Karalisti saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai, kas arī ir pievienots šim nobeiguma aktam.

Tie uzsver, ka vienošanās par iepriekš minētajiem protokoliem ir notikusi, pamatojoties uz pieņēmumu, ka dalība Eiropas Ekonomikas zonā nemainās.

**KOPĪGĀS DEKLARĀCIJAS UN PAZIŅOJUMI,
AR KO NĀK KLAJĀ PAŠREIZĒJĀS
LĪGUMSLĒDZĒJAS PUSES UN
JAUNĀ LĪGUMSLĒDZĒJA PUSE**

KOPĪGĀ DEKLARĀCIJA PAR NOLĪGUMA
PAR HORVĀTIJAS REPUBLIKAS DALĪBU EIROPAS EKONOMIKAS ZONĀ
DRĪZU STĀŠANOS SPĒKĀ VAI PROVIZORISKU PIEMĒROŠANU

Puses uzsver, cik svarīgi ir panākt Nolīguma par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā drīzu stāšanos spēkā vai provizorisku piemērošanu, lai nodrošinātu Eiropas Ekonomikas zonas nevainojamu darbību un ļautu Horvātijai gūt labumu no tās dalības Eiropas Ekonomikas zonā.

KOPĪGĀ DEKLARĀCIJA
PAR PĀREJAS PASĀKUMU BEIGU TERMIŅU

Puses apstiprina, ka pārejas pasākumi, kas noteikti Pievienošanās līgumā, tiek pārņemti EEZ līgumā un to termiņš beigsies tajā pašā datumā, kā būtu tad, ja Eiropas Savienības un EEZ paplašināšanās būtu notikusi vienlaikus 2013. gada 1. jūlijā.

KOPĪGĀ DEKLARĀCIJA PAR IZCELSMES NOTEIKUMU
PIEMĒROŠANU PĒC TAM, KAD STĀJIES SPĒKĀ NOLĪGUMS
PAR HORVĀTIJAS REPUBLIKAS
DALĪBU EIROPAS EKONOMIKAS ZONĀ

1. Izcelsmes apliecinājumus, ko pienācīgā kārtībā izdevusi kāda EBTA valsts vai Jaunā līgumslēdzēja puse, ievērojot starp EBTA valstīm un Jauno līgumslēdzēju pusi noslēgto preferenču nolīgumu vai ievērojot vienpusējus EBTA valsts vai Jaunās līgumslēdzējas puses tiesību aktus, uzskata par apliecinājumu preferenciālai EEZ izcelsmei, ja:

- a) izcelsmes apliecinājums un transporta dokumenti ir izsniegti ne vēlāk kā dienu pirms Jaunās līgumslēdzējas puses pievienošanās Eiropas Savienībai;
- b) izcelsmes apliecinājums ir iesniegts muitas iestādēm četros mēnešos no Nolīguma spēkā stāšanās dienas.

Ja preces ir deklarētas ievēšanai no EBTA valsts vai Jaunās līgumslēdzējas puses attiecīgi Jaunās līgumslēdzējas puses valstī vai EBTA valstī pirms datuma, kad Jaunā līgumslēdzēja puse pievienojusies Eiropas Savienībai, tad atbilstoši labvēlības režīmam, kāds tobrīd ir bijis spēkā starp EBTA valsti un Jauno līgumslēdzēju pusi, saskaņā ar šo režīmu retrospektīvi izsniegtu izcelsmes apliecinājumu var arī pieņemt EBTA valstīs vai Jaunajā līgumslēdzējā pusē, ja to iesniedz muitas iestādēm četru mēnešu laikā pēc Nolīguma stāšanās spēkā.

2. EBTA valstis, no vienas puses, un Horvātijas Republika, no otras puses, ir pilnvarotas saglabāt derīgumu atļaujām, ar kurām piešķirts “apstiprināta eksportētāja” statuss saistībā ar nolīgumiem, kas noslēgti starp EBTA valstīm, no vienas puses, un Horvātijas Republiku, no otras puses, ja apstiprinātie eksportētāji piemēro EEZ izcelsmes noteikumus.

Vēlākais gada laikā pēc Nolīguma spēkā stāšanās EBTA valstis un Horvātijas Republika šīs atļaujas aizstāj ar jaunām atļaujām, kas izdotas saskaņā ar Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu 4. protokola nosacījumiem.

3. EBTA valstu un Jaunās līgumslēdzējas puses kompetentās iestādes pieņem pieprasījumus veikt turpmākas pārbaudes izcelsmes apliecinājumiem, kas izdoti saskaņā ar 1. un 2. punktā minētajiem preferenču nolīgumiem un labvēlības režīmiem, taču ne ilgāk kā trīs gadus pēc attiecīgā izcelsmes apliecinājuma izdošanas, un minētās iestādes var izteikt šādu pieprasījumu trīs gadus pēc izcelsmes apliecinājuma pieņemšanas.

KOPIĢĀ DEKLARĀCIJA PAR LIHTENŠTEINAS SEKTORĀLAJIEM PIELĀGOJUMIEM PERSONU BRĪVAS PĀRVIETOŠANĀS JOMĀ

Pašreizējās līgumslēdzējas puses un Jaunā līgumslēdzēja puse,

atsaucoties uz EEZ līguma V un VIII pielikumā minētajiem sektorālajiem pielāgojumiem Lihtenšteinai personu brīvas pārvietošanās jomā, kas ieviesti ar EEZ Apvienotās komitejas Lēmumu Nr. 191/1999 un grozīti ar 2003. gada 14. oktobra Nolīgumu par Čehijas Republikas, Igaunijas Republikas, Kipras Republikas, Latvijas Republikas, Lietuvas Republikas, Ungārijas Republikas, Maltas Republikas, Polijas Republikas, Slovēnijas Republikas un Slovākijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā,

ņemot vērā, ka pašlaik daudzi ES un EBTA valstu pilsoņi vēlas dzīvot Lihtenšteinā, pārsniedzot imigrācijas maksimālo kapacitāti, kas noteikta iepriekš minētajos sektorālajos pielāgojumos,

ņemot vērā to, ka ar Horvātijas dalību EEZ palielināsies to pilsoņu skaits, kuri būs tiesīgi īstenot brīvas personu pārvietošanās tiesības, kas paredzētas EEZ līgumā,

vienojas, pārskatot EEZ līguma V un VIII pielikumu sektorālos pielāgojumus, pienācīgi ņemt vērā šo faktisko stāvokli, kā arī to, ka Lihtenšteinai uzņemšanas spēja nav mainījusies.

KOPIĢS PAZIŅOJUMS PAR 38.B PROTOKOLĀ MINĒTAJĀM PRIORITĀRAJĀM JOMĀM

Pašreizējās līgumslēdzējas puses un Jaunā līgumslēdzēja puse atgādina, ka uz Horvātijas attiecas ne visas no 38.b protokola 3. pantā minētajām prioritārajām jomām.

KOPIĢS PAZIŅOJUMS PAR FINANŠU IEMAKSĀM

Pašreizējās līgumslēdzējas puses un Jaunā līgumslēdzēja puse vienojas, ka finanšu iemaksu mehānismi, par kuriem notikusi vienošanās saistībā ar EEZ paplašināšanos, neiegūs precedenta statusu pēc tam, kad 2014. gada 30. aprīlī beigsies to darbības termiņš.

**CITAS VIENAS VAI VAIRĀKU
LĪGUMA LĪGUMSLĒDZĒJU PUŠU
DEKLARĀCIJAS**

EBTA VALSTU VISPĀRĒJĀ KOPIĢĀ DEKLARĀCIJA

EBTA valstis ņem vērā deklarācijas, kas attiecas uz EEZ līgumu un ir pievienotas nobeiguma aktam Līgumam starp Beļģijas Karalisti, Bulgārijas Republiku, Čehijas Republiku, Dānijas Karalisti, Vācijas Federatīvo Republiku, Igaunijas Republiku, Īriju, Grieķijas Republiku, Spānijas Karalisti, Francijas Republiku, Itālijas Republiku, Kipras Republiku, Latvijas Republiku, Lietuvas Republiku, Luksemburgas Lielhercogisti, Ungāriju, Maltas Republiku, Nīderlandes Karalisti, Austrijas Republiku, Polijas Republiku, Portugāles Republiku, Rumāniju, Slovēnijas Republiku, Slovākijas Republiku, Somijas Republiku, Zviedrijas Republiku, Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienoto Karalisti (Eiropas Savienības dalībvalstis) un Horvātijas Republiku par Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai.

EBTA valstis uzsver, ka deklarācijas, kas attiecas uz EEZ līgumu un ir pievienotas iepriekšējā daļā minētajam nobeiguma aktam, nevar interpretēt vai piemērot veidā, kas būtu pretrunā Pašreizējo līgumslēdzēju pušu un Jaunās līgumslēdzējas puses saistībām, kas izriet no šā Nolīguma vai no EEZ līguma.

**PAPILDPROTOKOLS
NOLĪGUMAM
STARP NORVĒGIJAS KARALISTI
UN EIROPAS SAVIENĪBU
PAR NORVĒGIJAS FINANŠU MEHĀNISMU
LAIKPOSMAM NO 2009. GADA LĪDZ 2014. GADAM
SAISTĪBĀ AR HORVĀTIJAS REPUBLIKAS DALĪBU
EIROPAS EKONOMIKAS ZONĀ**

EIROPAS SAVIENĪBA

un

NORVĒGIJAS KARALISTE,

ŅEMOT VĒRĀ Nolīgumu starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2009. līdz 2014. gadam,

ŅEMOT VĒRĀ Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā,

IR NOLĒMUŠAS iekļaut Horvātijas Republiku spēkā esošajā Norvēģijas finanšu mehānismā laikposmam no 2009. gada līdz 2014. gadam

UN NOSLĒGT ŠO PROTOKOLU.

1. PANTS

1. Līgumu starp Norvēģijas Karalisti un Eiropas Savienību par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2009. gada līdz 2014. gadam, turpmāk "Nolīgums", *mutatis mutandis* piemēro Horvātijas Republikai.

2. Neatkarīgi no 1. punkta noteikumiem nepiemēro Nolīguma 3. panta 2. un 3. punktu.

3. Neatkarīgi no 1. punkta noteikumiem nepiemēro Nolīguma 6. pantu. Ja ir pieejami nerezervēti Horvātijas Republikas līdzekļi, tos pārdales kārtībā nepiešķir citām saņēmējvalstīm.

2. PANTS

Papildu finansiālais atbalsts Horvātijas Republikai laikposmā no 2013. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 30. aprīlim ieskaitot ir 4,6 miljoni euro; tas ir pieejams saistību izpildei kā viena daļa no dienas, kad spēkā stājas Nolīgums par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā vai nolīgums par minētā nolīguma un šī protokola provizorisku piemērošanu.

3. PANTS

Puses šo protokolu ratificē vai apstiprina atbilstīgi savām procedūrām. Ratifikācijas vai apstiprināšanas instrumentus deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātā.

Tas stājas spēkā nākamajā dienā pēc tam, kad deponēts pēdējais ratifikācijas vai apstiprināšanas dokuments, ja ir deponēts arī Nolīguma par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā ratifikācijas vai apstiprināšanas dokuments.

4. PANTS

Šī protokola oriģinālu vienā eksemplārā angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu, zviedru un norvēģu valodā deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātā, kurš izsniegs apliecinātu kopiju katrai Pusei; visi teksti ir vienlīdz autentiski.

**PAPILDPROTOKOLS
NOLĪGUMAM
STARP EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENU
UN ISLANDI
SAISTĪBĀ AR HORVĀTIJAS REPUBLIKAS
PIEVIEŅOŠANOS
EIROPAS SAVIENĪBAI**

EIROPAS SAVIENĪBA

un

ISLANDE,

ŅEMOT VĒRĀ Nolīgumu starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Islandi, kas parakstīts Briselē 1972. gada 22. jūlijā, turpmāk tekstā “Nolīgums”, un pašreizējo tirdzniecības režīmu, kas starp Islandi un Kopienu pastāv attiecībā uz zivīm un zivsaimniecības produktiem,

ŅEMOT VĒRĀ Papildprotokolu Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Islandi par īpašiem noteikumiem, kas piemērojami dažu zivju un zivsaimniecības produktu importam Savienībā laikposmā no 2009. līdz 2014. gadam,

ŅEMOT VĒRĀ Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai,

ŅEMOT VĒRĀ Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā,

ŅEMOT VĒRĀ pašreizējo tirdzniecības režīmu, kas starp Islandi un Horvātijas Republiku pastāv attiecībā uz zivīm un zivsaimniecības produktiem,

IR NOLĒMUŠAS, kopīgi vienojoties, noteikt pielāgojumus Nolīgumā saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai,

UN NOSLĒGT ŠO PROTOKOLU.

1. PANTS

Nolīguma, tajā ietilpstošo pielikumu un protokolu, kā arī tam pievienotā nobeiguma akta un deklarāciju teksts tiek sagatavots horvātu valodā, un minētie teksti ir autentiski tāpat kā oriģināli. Horvātu valodas tekstu apstiprina Apvienotā komiteja.

2. PANTS

1. Šajā protokolā ir noteikti īpaši noteikumi, ko piemēro konkrētu Islandes izcelsmes zivju un zivsaimniecības produktu importam Eiropas Savienībā.

2. Šā protokola 3. pantā paredzētos tarifu kvotu apjomus piemēro 10 mēnešu laikposmam no datuma, kad Horvātija pievienojās Eiropas Savienībai, līdz datumam, kad beidzas 2009.-2014. gada EEZ Finanšu mehānisms (no 2013. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 30. aprīlim). Minētā laikposma beigās kvotu apjomus pārskata, ņemot vērā visas attiecīgās intereses.

3. Tarifu kvotas piemēro no dienas, kurā sākas šā protokola provizoriskā piemērošana saskaņā ar 4. panta 3. punktā paredzētajām procedūrām, un kvotas no attiecīgās dienas ir pieejamas 12 mēnešus.

3. PANTS

Savienība piešķir šādas papildu ar muitas nodokli neapliekamas tarifu kvotas Islandes izcelsmes produktiem:

- Saldēti Norvēģijas omāri (*Nephrops norvegicus*) (KN kods 0306 15 90), 60 tonnu tīrsvara.
- Svaigas vai atdzesētas Atlantijas jūras asaru (*Sebastes spp.*) filejas (KN kods 0304 49 50), 100 tonnu tīrsvara.

4. PANTS

1. Līgumslēdzējas puses šo protokolu ratificē vai apstiprina atbilstīgi savām procedūrām. Ratifikācijas vai apstiprināšanas instrumentus deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātam.

2. Protokols stājas spēkā nākamajā dienā pēc pēdējā ratifikācijas vai apstiprināšanas instrumenta deponēšanas, ja ir deponēti arī šādu saistītu nolīgumu ratifikācijas vai deponēšanas instrumenti:

i) Nolīgums par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā;

ii) Papildprotokols Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Norvēģijas Karalisti par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2009. gada līdz 2014. gadam saistībā ar Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā;

iii) Papildprotokols Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Norvēģijas Karalisti saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai.

3. Līdz šā panta 1. un 2. punktā minēto procedūru pabeigšanai šo protokolu piemēro provizoriski no trešā mēneša pirmās dienas pēc datuma, kad deponēts pēdējais paziņojums par to.

5. PANTS

Šis protokols ir sagatavots vienā oriģinālā eksemplārā angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu, zviedru un islandiešu valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski; protokolu deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsēkretariātam, kurš izsniegs apliecinātu kopiju katrai Pusei.

**PAPILDPROTOKOLS
NOLĪGUMAM
STARP EIROPAS EKONOMIKAS KOPIENU
UN NORVĒĢIJAS KARALISTI
SAISTĪBĀ AR HORVĀTIJAS REPUBLIKAS
PIEVIEŅOŠANOS
EIROPAS SAVIENĪBAI**

EIROPAS SAVIENĪBA

un

NORVĒGIJAS KARALISTE,

ŅEMOT VĒRĀ Nolīgumu starp Eiropas Ekonomikas kopien un Norvēģijas Karalisti, kas parakstīts 1973. gada 14. maijā, turpmāk tekstā “Nolīgums”, un pašreizējo tirdzniecības režīmu, kas starp Norvēģiju un Kopien pastāv attiecībā uz zivīm un zivsaimniecības produktiem,

ŅEMOT VĒRĀ Papildprotokolu Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopien un Norvēģijas Karalisti par īpašiem noteikumiem, kas piemērojami dažu zivju un zivsaimniecības produktu importam Savienībā laikposmā no 2009. līdz 2014. gadam, un jo īpaši tā 1. pantu,

ŅEMOT VĒRĀ Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai,

ŅEMOT VĒRĀ Nolīgumu par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā,

ŅEMOT VĒRĀ pašreizējo tirdzniecības režīmu, kas starp Norvēģiju un Horvātijas Republiku pastāv attiecībā uz zivīm un zivsaimniecības produktiem,

IR NOLĒMUŠAS, kopīgi vienojoties, noteikt pielāgojumus Nolīgumā saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai,

UN NOSLĒGT ŠO PROTOKOLU.

1. PANTS

Nolīguma, tajā ietilpstošo pielikumu un protokolu, kā arī tam pievienotā nobeiguma akta un deklarāciju teksts tiek sagatavots horvātu valodā, un minētie teksti ir autentiski tāpat kā oriģināli. Horvātu valodas tekstu apstiprina Apvienotā komiteja.

2. PANTS

1. Šajā protokolā ir noteikti īpaši noteikumi, ko piemēro konkrētu Norvēģijas izcelsmes zivju un zivsaimniecības produktu importam Eiropas Savienībā.

2. Šā protokola 3. pantā paredzēto tarifu kvotas apjomu piemēro 10 mēnešu laikposmam no datuma, kad Horvātija pievienojās Eiropas Savienībai, līdz datumam, kad beidzas 2009.-2014. gada EEZ Finanšu mehānisms (no 2013. gada 1. jūlija līdz 2014. gada 30. aprīlim). Minētā laikposma beigās kvotas apjomu pārskata, ņemot vērā visas attiecīgās intereses.

3. Tarifu kvotu piemēro no dienas, kurā sākas šā protokola provizoriskā piemērošana saskaņā ar 4. panta 3. punktā paredzētajām procedūrām, un kvota no attiecīgās dienas ir pieejama 12 mēnešus.

4. Protokola 3. pantā minētajai tarifu kvotai piemēro izcelsmes noteikumus, kas minēti Nolīguma 3. protokolā.

3. PANTS

Savienība piešķir šādu jaunu papildu ar muitas nodokli neapliekamu tarifu kvotu:

– Siļķe, ar garšvielām un/vai konservēta ar etiķi, sālījumā (KN kodi *ex* 1604 12 91, *ex* 1604 12 99), 1400 tonnas sausā tīrsvara.

4. PANTS

1. Puses šo protokolu ratificē vai apstiprina atbilstīgi savām procedūrām. Ratifikācijas vai apstiprināšanas instrumentus deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātam.

2. Protokols stājas spēkā nākamajā dienā pēc pēdējā ratifikācijas vai apstiprināšanas instrumenta deponēšanas, ja ir deponēti arī šādu saistītu nolīgumu ratifikācijas vai deponēšanas instrumenti:

i) Nolīgums par Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā;

ii) Papildprotokols Nolīgumam starp Eiropas Savienību un Norvēģijas Karalisti par Norvēģijas finanšu mehānismu laikposmam no 2009. gada līdz 2014. gadam saistībā ar Horvātijas Republikas dalību Eiropas Ekonomikas zonā;

iii) Papildprotokols Nolīgumam starp Eiropas Ekonomikas kopienu un Islandi saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanos Eiropas Savienībai.

3. Līdz šā panta 1. un 2. punktā minēto procedūru pabeigšanai šo protokolu piemēro provizoriski no trešā mēneša pirmās dienas pēc datuma, kad deponēts pēdējais paziņojums par to.

5. PANTS

Šis protokols ir sagatavots vienā oriģinālā eksemplārā angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu, zviedru un norvēģu valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski; protokolu deponē Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsēkretariātam, kurš izsniegs apliecinātu kopiju katrai Pusei.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

289. 182L/12 Grozījumi Biedrību un nodibinājumu likumā

Izdarīt Biedrību un nodibinājumu likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2003, 23. nr.; 2004, 20. nr.; 2006, 24. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 23., 178. nr.; 2011, 103., 204. nr.; 2013, 187., 208., 228. nr.; 2014, 25. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 8. pantu šādā redakcijā:

“8. pants. Brīvprātīgā darba organizēšana

Biedrības un nodibinājumi brīvprātīgo darbu organizē saskaņā ar Brīvprātīgā darba likumu.”

2. Izslēgt 12. pantā vārdu “arodbiedrību”.

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 12. novembrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 24.11.2015., Nr. 230.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

290. 183L/12 Grozījums likumā “Par nodokļiem un nodevām”

Izdarīt likumā “Par nodokļiem un nodevām” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1995, 7. nr.; 1996, 15. nr.; 1997, 24. nr.; 1998, 2., 18., 22., 24. nr.; 1999, 24. nr.; 2000, 11. nr.; 2001, 3., 8., 12. nr.; 2002, 2., 22. nr.; 2003, 2., 6., 8., 15., 22. nr.; 2004, 9. nr.; 2005, 2., 11. nr.; 2006, 1., 9., 13., 20., 24. nr.; 2007, 3., 7., 12. nr.; 2008, 1., 6., 13. nr.; 2009, 2., 11., 13., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 100., 200., 205. nr.; 2010, 91., 101., 131., 151., 157., 178., 183., 206. nr.; 2011, 68., 80., 85., 169. nr.; 2012, 24., 50., 56., 109., 157., 186., 199., 203. nr.; 2013, 61., 92., 187., 194., 232. nr.; 2014, 6., 51., 119., 189., 204., 214., 220., 257. nr.; 2015, 29., 68., 118., 190., 208. nr.) šādu grozījumu:

Papildināt 11. panta otro daļu ar 131. punktu šādā redakcijā:

“131) par atļaujas izsniegšanu niršanai jūrā tajās vietās, kur atrodas kuģu vraki vai nogrimuši priekšmeti, kas rada vai var radīt apdraudējumu jūras videi vai kultūrvēsturiskām vērtībām.”

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. martā.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 5. novembrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 24.11.2015., Nr. 230.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

291. 184L/12 Par Protokolu par tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības ierobežošanu

1. pants. Pasaules Veselības organizācijas Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 2012. gada 12. novembra Protokols par tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības ierobežošanu (turpmāk — Protokols) ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2. pants. Protokolā paredzēto saistību izpildi koordinē:

Valsts ieņēmumu dienests — attiecībā uz 22. pantā noteikto informācijas apmaiņu;

- 2) attiecībā uz 29. panta 6. punktā noteikto tiesiskās palīdzības pieprasījumu saņemšanu un izvērtēšanu:
 - a) Valsts ieņēmumu dienests, ja nepieciešams, iesaistot Valsts policiju, — izmeklēšanā,
 - b) Ģenerālprokuratūra — kriminālvajāšanā,
 - c) Tieslietu ministrija — tiesvedībā un pēc sprieduma spēkā stāšanās;
- 3) Ģenerālprokuratūra — attiecībā uz 30. un 31. pantā noteiktajiem pienākumiem, kas saistīti ar personas izdošanu.

3. pants. To Protokolā paredzēto saistību izpildi, kuras nav minētas šā likuma 2. pantā, koordinē Valsts ieņēmumu dienests.

4. pants. Protokols stājas spēkā tā 45. pantā noteiktajā laikā un kārtībā, un Ārlietu ministrija par to paziņo oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

5. pants. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Līdz ar likumu izsludināms arī Protokols angļu valodā un tā tulkojums latviešu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 12. novembrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 24.11.2015., Nr. 230.

PROTOKOLS PAR TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU NELIKUMĪGAS TIRDZNICĪBAS IEROBEŽOŠANU

Preambula

ŠĀ PROTOKOLA PUSES,

ŅEMOT VĒRĀ, ka piecdesmit sestā Pasaules Veselības asambleja 2003. gada 21. maijā vienprātīgi pieņēma PVO Vispārējo konvenciju par tabakas uzraudzību, kas stājās spēkā 2005. gada 27. februārī;

ATZĪSTOT, ka PVO Vispārējā konvencija par tabakas uzraudzību ir viena no tām Apvienoto Nāciju Organizācijas konvencijām, kas ir ratificētas visātrāk, un būtisks instruments Pasaules Veselības organizācijas mērķu sasniegšanai;

ATGĀDINOT Pasaules Veselības organizācijas Konstitūcijas preambulu, kurā noteikts, ka iespējami augstākā sasniedzamā veselības standarta esamība ir viena no ikviena cilvēka pamatbrīvībām neatkarīgi no rases, reliģijas, politiskās pārliecības, ekonomiskā vai sociālā stāvokļa;

APŅĒMUŠĀS arī piešķirt prioritāti savām tiesībām aizsargāt sabiedrības veselību;

DZIĻI NOBAŽĪJUŠĀS, ka tabakas izstrādājumu nelikumīga tirdzniecība veicina tabakas epidēmisko izplatību, kas ir globāla problēma ar nopietnām sekām sabiedrības veselībai un prasa iedarbīgu, atbilstošu un visaptverošu rīcību vietējā un starptautiskā līmenī;

ATZĪSTOT arī to, ka tabakas izstrādājumu nelikumīga tirdzniecība apdraud cenu un nodokļu pasākumus, kas paredzēti tabakas uzraudzības stiprināšanai, un tādējādi palielina tabakas izstrādājumu pieejamību;

NOPIETNI NOBAŽĪJUŠĀS par nelikumīgi tirgotu tabakas izstrādājumu plašākas pieejamības kaitīgajām sekām sabiedrības veselībai un labklājībai, jo īpaši attiecībā uz jauniešiem, mazturīgajiem un citām neaizsargātām grupām;

NOPIETNI NOBAŽĪJUŠĀS par tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības nesamērīgo ekonomisko un sociālo ietekmi uz attīstības valstīm un valstīm ar pārejas ekonomiku;

APZINOTIES nepieciešamību veidot zinātniskās, tehniskās un institucionālās spējas plānot un īstenot atbilstošus valstu, reģionālus un starptautiskus pasākumus, lai ierobežotu visus tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības veidus;

ATZĪSTOT, ka piekļuve resursiem un atbilstīgām tehnoloģijām ir ļoti svarīga, lai uzlabotu Pušu, jo īpaši jaunattīstības valstu un valstu ar pārejas ekonomiku, spēju ierobežot visus tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības veidus;

ATZĪSTOT arī to, ka, lai gan brīvās zonas ir izveidotas likumīgās tirdzniecības veicināšanai, tās ir izmantotas, lai veicinātu tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības globalizāciju, kas izpaužas gan kā kontrabandas preču nelikumīgs tranzīts, gan nelikumīgu tabakas izstrādājumu ražošana;

ATZĪSTOT arī to, ka tabakas izstrādājumu nelikumīga tirdzniecība kaitē Pušu ekonomikai un nelabvēlīgi ietekmē to stabilitāti un drošību;

APZINOTIES arī, ka tabakas izstrādājumu nelikumīga tirdzniecība nes peļņu, ko izmanto starptautiskas noziedzīgas darbības finansēšanai, kas ir pretrunā valdību mērķiem;

ATZĪSTOT, ka tabakas izstrādājumu nelikumīga tirdzniecība traucē sasniegt veselības aprūpes jomā izvirzītos mērķus, rada papildu slogu veselības aprūpes sistēmām un atrauj ieņēmumus Pušu ekonomikā;

ŅEMOT VĒRĀ PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 5. panta 3. punktu, kurā Puses vienojušās, ieviešot un nosakot savas sabiedrības veselības politikas tabakas uzraudzības jomā, darboties ar mērķi aizsargāt šīs politikas no komerciālām un cita veida tabakas industrijas interesēm, saskaņā ar valstu tiesību aktiem;

UZSVEROT nepieciešamību modri sekot jebkuriem tabakas industrijas centieniem mazināt vai nepieļaut stratēģijas tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai un nepieciešamību būt informētiem par tabakas industrijas aktivitātēm, kurām ir negatīva ietekme uz stratēģijām tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības apkarošanai;

ŅEMOT VĒRĀ PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 6. panta 2. punktu, kurā Puses mudinātas attiecīgā gadījumā aizliegt vai ierobežot tabakas izstrādājumu beznodokļu un beznodevu pārdošanu starptautiskiem ceļotājiem un/vai importu starptautiskos ceļojumos;

ATZĪSTOT arī to, ka tabakas un tabakas izstrādājumi starptautiskā tranzītā un pārkraušanā var nokļūt nelikumīgos tirdzniecības kanālos;

ŅEMOT VĒRĀ, ka tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības efektīvai novēršanai un apkarošanai ir nepieciešama visaptveroša starptautiska pieeja un cieša sadarbība visos nelikumīgas tirdzniecības aspektos, tostarp attiecīgā gadījumā saistībā ar tabakas, tabakas izstrādājumu un to ražošanas iekārtu nelikumīgu tirdzniecību;

ATGĀDINOT UN UZSVEROT, cik nozīmīgi ir citi attiecīgie starptautiskie nolīgumi, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija pret transnacionālo organizēto noziedzību, Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvencija un Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencija pret narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti, un ka minēto konvenciju Pusēm ir pienākums to attiecīgos noteikumus attiecīgā gadījumā piemērot tabakas, tabakas izstrādājumu un to ražošanas iekārtu nelikumīgai tirdzniecībai, un mudinot tās Puses, kuras vēl nav kļuvušas par minēto konvenciju Pusēm, to apsvērt;

ATZĪSTOT nepieciešamību veidot ciešāku sadarbību starp PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību konvencijas sekretariātu un Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas biroju, Pasaules Muitas organizāciju un attiecīgā gadījumā citām struktūrām;

ATGĀDINOT PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 15. pantu, kurā Puses *inter alia* atzīst, ka tabakas izstrādājumu visu nelikumīgās tirdzniecības veidu ierobežošana, ieskaitot kontrabandu un nelegālu ražošanu, ir būtiska tabakas uzraudzības sastāvdaļa;

ŅEMOT VĒRĀ, ka šā protokola mērķis nav risināt jautājumus par intelektuālā īpašuma tiesībām; un

PĀRLIECINĀTAS, ka PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību papildināšana ar visaptverošu protokolu būs iedarbīgs līdzeklis tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības un tās smago seku apkarošanai,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

I DAĻA

IEVADS

1. PANTS

Termini

1. “Starpniecība” ir darbība kā citu personu pārstāvim, risinot sarunas par līgumiem, iegādi vai pārdošanu, par to saņemot atlīdzību vai komisijas maksu.

2. “Cigarete” ir cigarešu papīrā ietīta sasmalcināta tabaka, kas paredzēta smēķēšanai. Tas neattiecas uz konkrētiem reģionāliem izstrādājumiem, piemēram, bidi, ang hoon vai citiem līdzīgiem izstrādājumiem, kas var būt ietīti papīrā vai lapās. Piemērojot 8. pantu, “cigarete” apzīmē arī sīki sasmalcinātu tinamo tabaku cigaretes izgatavošanai.

3. “Konfiskācija”, kas attiecīgos gadījumos ietver ieturēšanu, ir pastāvīga mantas atņemšana ar tiesas vai citas kompetentas iestādes nolēmumu.

4. “Kontrolēta piegāde” ir paņēmieni, saskaņā ar ko tiek atļauta nelikumīgu vai aizdomīgu sūtījumu izvešana no vienas vai vairāku valstu teritorijas, vešana cauri šai teritorijai vai ievēšana šajā teritorijā, kompetentām iestādēm esot par to informētām un to uzraugot nolūkā izmeklēt pārkāpumu un noteikt pārkāpuma izdarīšanā iesaistītās personas.

5. “Brīvā zona” ir Puses teritorijas daļa, kurā ievestās preces attiecībā uz ievadomītas nodokļiem un nodevām kopumā uzskata par esošām ārpus muitas teritorijas.

6. “Nelikumīga tirdzniecība” ir jebkāda ar likumu aizliegta prakse vai darbība, kas ir attiecināma uz ražošanu, nosūtīšanu, saņemšanu, piederību, izplatīšanu, pārdošanu vai pirkšanu, ietverot jebkuru praksi vai darbību, kas vērsta uz šādas aktivitātes veicināšanu.

7. “Licence” ir kompetentas iestādes atļauja, kas izsniegta pēc nepieciešamā pieteikuma vai citu dokumentu iesniegšanas kompetentajai iestādei.

8. a) “Ražošanas iekārtas” ir iekārtas, kas ir konstruētas vai pielāgotas, lai tās izmantotu tikai tabakas izstrādājumu ražošanai, un ir ražošanas procesa neatņemama sastāvdaļa*.

b) “Jebkura sastāvdaļa” attiecībā uz ražošanas iekārtām ir jebkura identificējama ražošanas iekārtu daļa, ko izmanto tikai tabakas izstrādājumu ražošanā pielietotajās ražošanas iekārtās.

9. “Puse” ir šā protokola līgumslēdzēja puse, ja vien nav norādīts citādi.

10. “Personas dati” ir jebkura informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu.

11. “Reģionāla ekonomikas integrācijas organizācija” ir organizācija, kas sastāv no vairākām suverēnām valstīm un kurai tās dalībvalstis ir nodevušas kompetenci attiecībā uz virkni jautājumu, tostarp pilnvaras pieņemt lēmumus, kas ir saistoši tās dalībvalstīm attiecībā uz šiem jautājumiem**.

12. “Piegādes ķēde” aptver tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu ražošanu un tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu importu vai eksportu, un attiecīgā gadījumā ar Puses lēmumu to var attiecināt arī uz vienu vai vairākām šādām darbībām:

a) tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecība;

b) tabakas audzēšana, izņemot to, ko veic tradicionālie neliela mēroga audzētāji, lauksaimnieki un ražotāji;

c) tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu komerciāla daudzuma transportēšana; un

d) tabakas un tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu vairumtirdzniecība, starpniecība, uzglabāšana vai izplatīšana.

13. “Tabakas izstrādājumi” ir izstrādājumi, kas ir pilnībā vai daļēji izgatavoti no tabakas lapām kā izejmateriāla, kas ir paredzēti smēķēšanai, zelēšanai, košļāšanai vai šņaukšanai.

14. “Izsekošana un identificēšana” ir objektu maršruta vai aprites sistemātiska uzraudzība un atjaunošana, ko veic kompetentas iestādes vai jebkura cita persona, kura rīkojas to vārdā, kā noteikts 8. pantā.

2. PANTS

Attiecības starp šo protokolu un citiem nolīgumiem un juridiskajiem instrumentiem

1. Šim protokolam piemēro PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību noteikumus, ko piemēro tās protokoliem.

* Puses šajā nolūkā attiecīgos gadījumos var iekļaut atsauci uz Pasaules Muitas organizācijas preču aprakstīšanas un kodēšanas harmonizēto sistēmu.

** Vajadzības gadījumā jēdzieni “valsts” vai “vietēji” attiecas arī uz reģionālām ekonomikas integrācijas organizācijām.

2. Puses, kuras ir noslēgušas tāda veida nolīgumus, kādi norādīti PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 2. pantā, par šādiem nolīgumiem ar konvencijas sekretariāta starpniecību paziņo Pušu sanāksmei.

3. Nekas šajā protokolā neietekmē jebkuras Puses tiesības un saistības, ievērojot kādu citu starptautisku konvenciju, līgumu vai nolīgumu, kas ir spēkā attiecībā uz šo Pusi un kas tās ieskatā sekmīgāk palīdz panākt tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības ierobežošanu.

4. Nekas šajā protokolā neietekmē citas Pušu tiesības, saistības un atbildību saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, tostarp Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvenciju pret transnacionālo organizēto noziedzību.

3. PANTS

Mērķis

Šā protokola mērķis ir ierobežot visus tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības veidus saskaņā ar PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 15. panta noteikumiem.

II DAĻA

VISPĀRĪGAS SAISTĪBAS

4. PANTS

Vispārīgas saistības

1. Papildus PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 5. panta noteikumiem Puses apņemas:

a) pieņemt un īstenot efektīvus pasākumus to preču, uz kurām attiecas šis protokols, piegādes ķēdes uzraudzībai vai regulējumam, lai novērstu, nepieļautu, atklātu, izmeklētu šādu preču nelikumīgu tirdzniecību un sauktu par to pie atbildības, un šajā nolūkā savstarpēji sadarboties;

b) veikt visus vajadzīgos pasākumus saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem, lai celtu savu kompetento iestāžu un dienestu, tostarp muitas un policijas, efektivitāti, pildot savus pienākumus, lai novērstu, nepieļautu, atklātu, izmeklētu visus to preču nelikumīgas tirdzniecības veidus, uz kurām attiecas šis protokols, sauktu par tiem pie atbildības un tos ierobežotu;

c) pieņemt efektīvus pasākumus, lai atvieglotu vai saņemtu tehnisku palīdzību un finansiālu atbalstu, spēju veidošanu un starptautisko sadarbību nolūkā sasniegt šā protokola mērķus, un kompetentajām iestādēm nodrošināt informācijas, kuras apmaiņa veicama saskaņā ar šo protokolu, pieejamību un drošu apmaiņu ar šo informāciju;

d) cieši savstarpēji sadarboties atbilstīgi katras attiecīgās valsts tiesību un pārvaldes sistēmai, lai uzlabotu tiesībaizsardzības pasākumu efektivitāti nolūkā apkarot nelikumīgas darbības, tostarp noziedzīgos nodarījumus, kas par tādiem atzīti saskaņā ar šā protokola 14. pantu;

e) attiecīgā gadījumā sadarboties un sazināties ar attiecīgām reģionālām un starptautiskām starpvalstu organizācijām, veicot drošu apmaiņu^{***} ar informāciju, uz ko attiecas šis protokols, lai veicinātu šā protokola efektīvu īstenošanu; un

f) saskaņā ar pieejamiem līdzekļiem un resursiem sadarboties, lai sagādātu šā protokola efektīvai īstenošanai vajadzīgos finanšu resursus, izmantojot divpusējus un daudzpusējus finansēšanas mehānismus.

2. Īstenojot savas šajā protokolā noteiktās saistības, Puses nodrošina lielāko iespējamo pārredzamību attiecībā uz jebkādu savu saskarsmi ar tabakas industriju.

^{***} ³ Informācijas apmaiņa starp divām pusēm ir droša, ja to nevar pārtvert un bojāt (viltot). Citiem vārdiem, informāciju, ar ko apmainās divas puses, nevar lasīt vai grozīt trešā persona.

5. PANTS

Personas datu aizsardzība

Īstenojot šo protokolu, Puses aizsargā fizisku personu datus saskaņā ar valsts tiesību aktiem neatkarīgi no attiecīgo personu valstspiederības vai dzīvesvietas, ņemot vērā starptautiskos personas datu aizsardzības standartus.

III DAĻA

Piegādes ķēdes uzraudzība

6. PANTS

Licences, līdzvērtīgas atļaujas vai kontroles sistēmas

1. Lai sasniegtu PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību mērķus un tiecoties ierobežot tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu nelikumīgu tirdzniecību, katra Puse visām fiziskām un juridiskām personām nosaka aizliegumu veikt turpmāk norādītās darbības, izņemot ja kompetenta iestāde saskaņā ar valsts tiesību aktiem šādai darbībai izsniegusi licenci vai līdzvērtīgu atļauju (turpmāk "licence") vai piemērojusi kontroles sistēmu:

- a) tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu ražošana; un
- b) tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu imports vai eksports.

2. Katra Puse cenšas tādā mērā, kāds uzskatāms par piemērotu, un gadījumos, kad turpmāk norādītās darbības nav aizliegtas ar valsts tiesību aktiem, izsniegt licences visām fiziskām un juridiskām personām, kas ir iesaistītas šādās darbībās:

- a) tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecība;
- b) tabakas audzēšana, izņemot to, ko veic tradicionālie neliela mēroga audzētāji, lauksaimnieki un ražotāji;
- c) tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu komerciāla daudzuma pārvadāšana; un
- d) tabakas un tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu vairumtirdzniecība, starpniecība, uzglabāšana vai izplatīšana.

3. Lai nodrošinātu efektīvu licencēšanas sistēmu, katra Puse apņemas:

a) izveidot vai norīkot kompetentu iestādi vai iestādes, kas saskaņā ar šā protokola noteikumiem un attiecīgās valsts tiesību aktiem izsniedz, atjaunina, aptur, atsauc un/vai atceļ licences šā panta 1. punktā norādīto darbību veikšanai;

b) pieprasīt, lai katrā licences pieteikumā būtu ietverta visa nepieciešamā informācija par pieteikuma iesniedzēju, kurā attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj:

i) ja pieteikuma iesniedzējs ir fiziska persona, informācija par personas identitāti, tostarp pilns vārds un uzvārds, firma, darījumdarbības reģistrācijas numurs (ja tāds ir), nodokļu maksātāja reģistrācijas numurs (ja tāds ir) un jebkura cita informācija, kas ļauj identificēt pieteikuma iesniedzēju;

ii) ja pieteikuma iesniedzējs ir juridiska persona, informācija par tās identitāti, tostarp pilns juridiskais nosaukums, firma, uzņēmumu reģistrācijas numurs, reģistrēšanas datums un vieta, galvenās mītnes atrašanās vieta un galvenā darījumdarbības vieta, nodokļu maksātāja reģistrācijas numuri, statūtu vai līdzvērtīgu dokumentu kopija, korporatīvās filiāles, direktoru un citu ieceltu juridisko pārstāvju vārdi un uzvārdi un jebkura cita informācija, kas ļauj identificēt pieteikuma iesniedzēju;

iii) pieteikuma iesniedzēja ražošanas vienības(-u) precīza atrašanās vieta, noliktavu atrašanās vieta un veiktās darījumdarbības ražošanas jauda;

iv) sīkāka informācija par tabakas izstrādājumiem un ražošanas iekārtām, uz ko attiecas pieteikums, piemēram, izstrādājumu apraksts, nosaukums, reģistrētā preču zīme (ja tāda ir), ražošanas iekārtu dizainparaugs, zīmols, modelis vai izlaidums un sērijas numurs;

v) apraksts par vietu, kur ražošanas iekārtas tiks uzstādītas un izmantotas;

vi) apliecinājoši dokumenti vai paziņojums par sodāmību;

vii) pilnīga informācija par bankas kontiem, ko paredzēts izmantot attiecīgajos darījumos, un cita attiecīga maksājumu informācija; un

viii) apraksts par to, kā paredzēts izmantot un kurā tirgū laist pārdošanā tabakas izstrādājumus, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai nodrošinātu, ka tabakas izstrādājumu ražošanas vai piegādes apjoms ir samērīgs ar pamatoti paredzamo pieprasījumu;

c) attiecīgos gadījumos pārraudzīt un iekasēt piedzenamo licences maksu un apsvērt iespēju to izmantot licencēšanas sistēmas efektīvai pārvaldībai un īstenošanai, sabiedrības veselībai vai jebkuriem citiem saistītiem pasākumiem saskaņā ar valsts tiesību aktiem;

d) veikt piemērotus pasākumus nolūkā novērst, atklāt un izmeklēt jebkuru nelikumīgu vai krāpniecisku praksi licencēšanas sistēmas darbībā;

e) attiecīgos gadījumos veikt tādus pasākumus kā licenču regulāra pārskatīšana, atjaunošana, inspekcijas vai revīzijas;

f) attiecīgos gadījumos noteikt licenču derīguma termiņu un termiņu atkārtota pieteikuma iesniegšanai vai pieteikumā ietvertās informācijas atjaunināšanai;

g) visām fiziskām un juridiskām personām, kam izsniegta licence, noteikt pienākumu informēt kompetento iestādi pirms darījumdarbības vietas maiņas vai jebkurām būtiskām izmaiņām informācijā, kas attiecas uz licencēto darbību;

h) visām fiziskām un juridiskām personām, kam izsniegta licence, noteikt pienākumu informēt kompetento iestādi, lai tā atbilstīgi rīkotos, par ražošanas iekārtu iegūšanu vai atsavināšanu; un

i) nodrošināt, ka šādu ražošanas iekārtu vai jebkuras to sastāvdaļas iznīcināšana notiek kompetentās iestādes pārraudzībā.

4. Katra Puse nodrošina, ka licences netiek izsniegtas vai nodotas, ja no licences pieteikuma iesniedzēja nav saņemta šā panta 3. punktā norādītā attiecīgā informācija un nav iepriekš sniegts kompetentās iestādes apstiprinājums.

5. Piecus gadus pēc šā protokola stāšanās spēkā Pušu sanāksme nākamajā sesijā nodrošina, ka tiek veikts uz pierādījumiem balstīts pētījums, lai noteiktu, vai pastāv tabakas izstrādājumu ražošanai svarīgi faktori, kam var piemērot efektīvu uzraudzības mehānismu. Balstoties uz šādu pētījumu, Pušu sanāksme apsver atbilstīgu turpmāku rīcību.

7. PANTS

Uzticamības pārbaude

1. Katra puse atbilstīgi saviem valsts tiesību aktiem un PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību mērķiem nosaka šādas prasības visām tabakas, tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu piegādes ķēdē iesaistītām fiziskām un juridiskām personām:

a) veikt uzticamības pārbaudes pirms komercdarbības attiecību izveidošanas un to laikā;

b) pārraudzīt pārdošanu klientiem, lai nodrošinātu, ka tās apjoms ir samērīgs ar pieprasījumu pēc šādiem izstrādājumiem paredzētajā pārdošanas vai izmantošanas tirgū; un

c) ziņot kompetentajām iestādēm par jebkādiem pierādījumiem, ka klients ir iesaistīts darbībā, kas ir pretrunā ar šajā protokolā noteiktajām saistībām.

2. Uzticamības pārbaudē, kas norādīta šā panta 1. punktā, atbilstīgi attiecīgās valsts tiesību aktiem un PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību mērķiem attiecīgā gadījumā *inter alia* ietver prasības identificēt klientu, piemēram, iegūt un atjaunināt šādu informāciju:

a) apliecinājumu, ka fiziskai vai juridiskai personai ir izsniegta licence saskaņā ar 6. pantu;

b) ja klients ir fiziska persona, informāciju par personas identitāti, tostarp pilnu vārdu un uzvārdu, firmu, komersanta reģistrācijas numuru (ja tāds ir), nodokļu maksātāja reģistrācijas numurus (ja tādi ir) un personas oficiālo identitātes apliecinājumu;

c) ja klients ir juridiska persona, informāciju par tās identitāti, tostarp pilnu juridisko nosaukumu, firmu, darījumdarbības reģistrācijas numuru, reģistrēšanas datumu un vietu, galvenās mītnes atrašanās vietu un galveno darījumdarbības vietu, nodokļu maksātāja reģistrācijas numurus, statūtu vai līdzvērtīgu dokumentu kopijas, korporatīvās filiāles, direktoru un citu ieceltu juridisko pārstāvju vārdus un uzvārdus un to oficiālo identitātes apliecinājumu;

d) aprakstu par to, kā paredzēts izmantot un kurā tirgū laist pārdošanā tabaku, tabakas izstrādājumus vai ražošanas iekārtas; un

e) aprakstu par vietu, kur ražošanas iekārtas tiks uzstādītas un izmantotas.

3. Uzticamības pārbaudē saskaņā ar šā panta 1. punktu var ietvert prasības identificēt klientus, piemēram, iegūt un atjaunināt šādu informāciju:

a) apliecinājumus vai paziņojumu par sodāmību; un

b) informāciju par bankas kontiem, ko paredzēts izmantot darījumos.

4. Katra Puse, pamatojoties uz šā panta 1. punkta c) apakšpunktā norādīto informāciju, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu no šā protokola izrietošo saistību izpildi, kas var ietvert aizlieguma noteikšanu klientam puses jurisdikcijā veikt darījumdarbību saskaņā ar valsts tiesību aktiem.

8. PANTS

Izsekošana un identificēšana

1. Lai turpmāk uzlabotu piegādes ķēdes drošību un sekmētu izmeklēšanu par tabakas izstrādājumu nelikumīgu tirdzniecību, Puses vienojas piecu gadu laikā pēc šā protokola stāšanās spēkā izveidot visaptverošu izsekošanas un identificēšanas sistēmu, ko veidotu valstu un/vai reģionālās izsekošanas un identificēšanas sistēmas un vienots kontaktpunkts informācijas apmaiņai, kurš atrastos PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību konvencijas sekretariātā un būtu pieejams visām Pusēm, ļaujot Pusēm iesniegt pieprasījumus un saņemt attiecīgo informāciju.

2. Katra Puse saskaņā ar šo pantu izveido Puses uzraudzītu izsekošanas un identifikācijas sistēmu attiecībā uz visiem tabakas izstrādājumiem, ko ražo vai importē tās teritorijā, ņemot vērā Puses vietējās vai reģionālās īpašās vajadzības un pieejamo paraugpraksi.

3. Lai darītu iespējamu efektīvu izsekošanu un identifikāciju, katra Puse nosaka prasību, lai piecu gadu laikā pēc šā protokola stāšanās spēkā attiecībā uz konkrēto Pusi visām cigarešu iepakojuma vienībām un iesaiņojumiem, un jebkādam ārējam iepakojumam, bet desmit gadu laikā pēc šā protokola stāšanās spēkā attiecībā uz konkrēto Pusi – visiem citiem tabakas izstrādājumiem tiktu piestiprināts vai tā daļu veidotu unikāls, drošs un nenonemams identificēšanas marķējums (turpmāk “unikāls identificēšanas marķējums”), piemēram, kodi vai markas.

4.1. Katra Puse, piemērojot šā panta 3. punktu, nosaka prasību, lai kā daļa no visaptverošās izsekošanas un identificēšanas sistēmas vai nu tieši, vai ar saites starpniecību būtu pieejama turpmāk norādītā informācija, kas Pusēm palīdzētu noteikt tabakas izstrādājumu izcelsmi un attiecīgos gadījumos novirzīšanās punktu un pārraudzīt un uzraudzīt tabakas izstrādājumu apriti un to juridisko statusu:

a) ražošanas datums un vieta;

- b) ražotne;
- c) tabakas izstrādājumu ražošanā izmantotā iekārta;
- d) ražošanas maiņa vai ražošanas laiks;
- e) pirmā klienta, kas nav saistīts ar ražotāju, nosaukums, rēķins, pasūtījuma numurs un maksājuma uzskaites;
- f) paredzētais mazumtirdzniecības tirgus;
- g) izstrādājuma apraksts;
- h) uzglabāšana un nosūtīšana;
- i) visu zināmo turpmāko pircēju identitāte; un
- j) paredzētais nosūtīšanas maršruts, nosūtīšanas datums, nosūtīšanas galamērķis, nosūtīšanas vieta un saņēmējs.

4.2. Informāciju, kas norādīta 4.1. punkta a), b) un g) apakšpunktā un, ja tā ir pieejama, f) apakšpunktā, iekļauj unikālajā identifikācijas marķējumā.

4.3. Ja informācija, kas norādīta 4.1. punkta f) apakšpunktā, marķēšanas laikā nav pieejama, Puses pieprasa iekļaut šādu informāciju saskaņā ar PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 15. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

5. Katra Puse pieprasa, lai šajā pantā noteiktajos termiņos tiktu panākts, ka šā panta 4. punktā norādītā informācija tiek reģistrēta ražošanas laikā, jebkura ražotāja veiktas pirmās nosūtīšanas laikā vai pie importēšanas Puses teritorijā.

6. Katra Puse nodrošina, ka saskaņā ar šā panta 5. punktu reģistrētā informācija šai Pusei ir pieejama, izmantojot saiti ar unikālo identifikācijas marķējumu, kas norādīts šā panta 3. un 4. punktā.

7. Katra Puse nodrošina, ka saskaņā ar šā panta 5. punktu reģistrētā informācija, kā arī unikālais identifikācijas marķējums, ar kuru šī informācija darīta pieejama saskaņā ar šā panta 6. punktu, tiek iekļauta Puses un tās kompetento iestāžu noteiktā vai atļautā formātā.

8. Katra Puse nodrošina, ka saskaņā ar šā panta 5. punktu reģistrētā informācija ir pēc pieprasījuma pieejama ar vienotā informācijas apmaiņas kontaktpunkta starpniecību, ņemot vērā šā panta 9. punkta nosacījumus, šajā nolūkā izmantojot drošu elektronisku standarta saskarni ar attiecīgās valsts un/vai reģionālo centrālo punktu. Vienotais informācijas apmaiņas kontaktpunkts apkopo Pušu kompetento iestāžu sarakstu un to dara pieejamu visām Pusēm.

9. Katra Puse vai kompetentā iestāde:

a) var savlaicīgi piekļūt šā panta 4. punktā norādītajai informācijai, iesniedzot pieprasījumu vienotajam informācijas apmaiņas kontaktpunktam;

b) pieprasa šādu informāciju tikai tad, ja tas ir nepieciešams, lai atklātu vai izmeklētu tabakas izstrādājumu nelikumīgu tirdzniecību;

c) nepamatoti neaiztur informāciju;

d) atbild uz informācijas pieprasījumiem saistībā ar šā panta 4. punktu saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem; un

e) pēc savstarpējas vienošanās aizsargā un uzskata par konfidenciālu jebkādu informāciju, ar ko notikusi apmaiņa.

10. Katra Puse izvirza prasību pilnveidot piemērojamo izsekošanas un identifikācijas sistēmu un paplašināt tās darbības jomu, tajā ietverot visas darbības, līdz ražošanas vietā, importa vietā vai vietā, kur veikta muitas vai akcīzes kontrole, ir izpildītas visas nodokļu, nodevu un attiecīgā gadījumā citas saistības.

11. Puses sadarbojas savstarpēji un pēc abpusējas vienošanās – ar kompetentajām starptautiskajām organizācijām, veicot paraugprakses apmaiņu un izstrādi attiecībā uz izsekošanas un identifikācijas sistēmām, tostarp:

a) sekmējot uzlabotas izsekošanas un identifikācijas tehnoloģijas izstrādi, nodošanu un pārņemšanu, aptverot zināšanas, prasmes, resursus un zinātību;

b) sniedzot atbalstu mācību un spēju veidošanas programmām tajās Pusēs, kas izteikušas šādu vajadzību; un

c) pilnveidojot tehnoloģiju tabakas izstrādājumu iepakojuma vienību un iepakojumu marķēšanai un skenēšanai, lai darītu pieejamu 4. punktā norādīto informāciju.

12. Pusei noteiktās saistības nevar pildīt vai pārņemt tabakas industrija.

13. Katra Puse nodrošina, ka tās kompetentās iestādes, piedaloties izsekošanas un identifikācijas sistēmā, mijiedarbojas ar tabakas industriju un ar tās interešu pārstāvjiem tikai tādā mērā, kas ir obligāti nepieciešams šā panta īstenošanai.

14. Katra Puse var tabakas industrijai pieprasīt segt visas izmaksas attiecībā uz Puses saistībām saskaņā ar šo pantu.

9. PANTS

Uzskaitē

1. Katra Puse attiecīgā gadījumā pieprasa, lai visas tabakas, tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu piegādes ķēdē iesaistītās fiziskās un juridiskās personas uzturētu pilnīgu un precīzu uzskaiti par visiem attiecīgajiem darījumiem. Šādai uzskaitē jānodrošina pilnīga pārskatatbildība par tabakas izstrādājumu ražošanā izmantotajiem materiāliem.

2. Katra Puse attiecīgā gadījumā pieprasa, lai personas, kam izsniegta licence saskaņā ar 6. pantu, kompetentajām iestādēm pēc pieprasījuma sniegtu šādu informāciju:

a) vispārīgu informāciju par tirgus apjomiem, tendencēm, prognozēm un citu būtisku informāciju; un

b) tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu daudzumu personas, kam izsniegta licence, īpašumā, pārziņā vai uzraudzībā, kas pieprasījuma sniegšanas datumā tiek uzglabāts krājumos vai atrodas nodokļu iestāžu un muitas noliktavās, tam piemērojot tranzīta, pārkraušanas vai nodokļu atbrīvojuma regulējumu.

3. Attiecībā uz tabakas izstrādājumiem un ražošanas iekārtām, kas eksporta nolūkā pārdoti vai ražoti Puses teritorijā vai kas tajā atrodas no nodokļiem atbrīvotā tranzīta vai pārkraušanas aprītē, katra Puse attiecīgā gadījumā pieprasa, lai personas, kam izsniegta licence saskaņā ar 6. pantu, brīdī, kad tabakas izstrādājumi un ražošanas iekārtas izklūst no nosūtīšanas valsts kompetento iestāžu uzraudzības, šīm iestādēm pēc pieprasījuma sniegtu (elektroniski, ja pastāv vajadzīgā infrastruktūra) šādu informāciju:

a) nosūtīšanas datums no pēdējā punkta, kad izstrādājumi fiziski atradās personas uzraudzībā;

b) ziņas par nosūtītajiem izstrādājumiem (tostarp zīmols, apjoms, noliktava);

c) paredzētais nosūtīšanas maršruts un galamērķis;

d) ziņas par fiziskām vai juridiskām personām, kam izstrādājumi tiek nosūtīti;

e) pārvadājuma veids, ietverot pārvadātāja identitāti;

f) paredzamais sūtījuma saņemšanas datums paredzētajā nosūtīšanas galamērķī; un

g) paredzētais mazumtirdzniecības vai izmantošanas tirgus.

4. Ja iespējams, katra Puse saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem pieprasa, lai tabakas mazumtirgotāji un audzētāji, izņemot tradicionālos audzētājus, kas neveic komercdarbību, uztur pilnīgu un precīzu uzskaiti par visiem attiecīgajiem darījumiem, kuros tie iesaistās.

5. Nolūkā īstenot 1. punktu katra Puse veic efektīvus likumdošanas, izpildu, pārvaldes vai citus pasākumus, lai paredzētu, ka visa uzskaitē tiek:

- a) uzturēta vismaz četrus gadus;
- b) darīta pieejama kompetentajām iestādēm; un
- c) uzturēta kompetento iestāžu noteiktajā formātā.

6. Katra Puse attiecīgā gadījumā un saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem izveido sistēmu, lai citām Pusēm sniegtu saskaņā ar šo pantu veiktajā uzskaitē ietvertās ziņas.

7. Puses cenšas sadarboties savstarpēji un ar kompetentajām starptautiskajām organizācijām, pakāpeniski apmainoties ar uzlabotām uzskaites sistēmām un tās pilnveidojot.

10. PANTS

Drošības un preventīvi pasākumi

1. Katra Puse attiecīgā gadījumā saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem un PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību mērķiem pieprasa, lai visas fiziskās un juridiskās personas, kam piemēro 6. pantu, veic vajadzīgos pasākumus, lai novērstu tabakas izstrādājumu novirzīšanu nelikumīgos tirdzniecības kanālos, *inter alia*:

a) ziņojot kompetentajām iestādēm par:

i) naudas līdzekļu pārrobežu pārskaitījumiem vai pārrobežu maksājumiem natūrā valsts tiesību aktos noteiktā apmērā; un

ii) visiem “aizdomīgiem darījumiem”; un

b) piegādājot tabakas izstrādājumus vai ražošanas iekārtas tikai tādā apjomā, kas ir samērīgs ar pieprasījumu pēc šādiem izstrādājumiem paredzētajā mazumtirdzniecības vai izmantošanas tirgū.

2. Katra Puse attiecīgā gadījumā saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem un PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību mērķiem pieprasa, lai maksājumus par fizisku vai juridisku personu, kam piemēro 6. pantu, darījumiem būtu atļauts veikt tikai tādā valūtā un apmērā, kā norādīts rēķinā, izmantojot tikai paredzētā tirgus teritorijā atrodošos finanšu iestāžu likumīgus maksājuma līdzekļus un neizmantojot citas alternatīvas naudas pārvedumu sistēmas.

3. Katra Puse attiecīgā gadījumā saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem un PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību mērķiem var pieprasīt, lai fizisku vai juridisku personu, kam piemēro 6. pantu, maksājumus par Puses jurisdikcijā veiktā tabakas izstrādājumu ražošanā izmantotajiem materiāliem būtu atļauts veikt tikai tādā valūtā un apmērā, kā norādīts rēķinā, izmantojot tikai paredzētā tirgus teritorijā atrodošos finanšu iestāžu likumīgus maksājuma līdzekļus un neizmantojot citas alternatīvas naudas pārvedumu sistēmas.

4. Katra Puse nodrošina, ka jebkādam šā panta prasību pārkāpumam tiek piemērotas atbilstīgas krimināltiesiskas, civiltiesiskas vai administratīvi tiesiskas procedūras un noteiktas iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas, attiecīgā gadījumā ietverot licences apturēšanu vai atcelšanu.

11. PANTS

Pārdošana ar interneta, telekomunikāciju vai citu jaunu tehnoloģiju palīdzību

1. Katra Puse pieprasa, lai visas juridiskas un fiziskas personas, kas ir iesaistītas ar tabakas izstrādājumiem saistītā darījumā, izmantojot pārdošanu ar interneta, telekomunikāciju vai citu jaunu tehnoloģiju palīdzību, izpilda visas attiecīgās šajā protokolā noteiktās saistības.

2. Katra Puse apsver iespēju aizliegt veikt tabakas izstrādājumu pārdošanu ar interneta, telekomunikāciju vai citu jaunu tehnoloģiju palīdzību.

12. PANTS

Brīvās zonas un starptautiskais tranzīts

1. Katra Puse trīs gadu laikā pēc šā protokola stāšanās spēkā attiecībā uz konkrēto Pusi brīvajās zonās īsteno visu tabakas un tabakas izstrādājumu ražošanas un darījumu efektīvu uzraudzību, izmantojot visus šajā protokolā paredzētos atbilstīgos pasākumus.

2. Puses aizliedz tabakas izstrādājumu sajaukšanu ar tādiem izstrādājumiem, kas nav tabakas izstrādājumi, vienā konteinerā vai citā līdzīgā transportēšanas vienībā, kad šie izstrādājumi tiek izvesti no brīvās zonas.

3. Katra Puse saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem, un ievērojot šā protokola noteikumus, pieņem un piemēro uzraudzības un pārbaudes pasākumus attiecībā uz tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu starptautisko tranzītu vai pārkraušanu savā teritorijā, lai novērstu šādu izstrādājumu nelikumīgu tirdzniecību.

13. PANTS

Beznodokļu pārdošana

1. Katra Puse īsteno efektīvus pasākumus, lai beznodokļu pārdošanai piemērotu šā protokola attiecīgos noteikumus, ņemot vērā PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 6. pantu.

2. Ne vēlāk kā piecus gadus pēc šā protokola stāšanās spēkā Pušu sanāksme nākamajā sesijā nodrošina, ka tiek veikts uz pierādījumiem balstīts pētījums, lai noteiktu tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības apjomu saistībā ar šādu izstrādājumu beznodokļu pārdošanu. Balstoties uz šādu pētījumu, Pušu sanāksme apsver atbilstīgu turpmāku rīcību.

IV DAĻA

PĀRKĀPUMI

14. PANTS

Nelikumīgas darbības, ietverot noziedzīgus nodarījumus

1. Katra Puse, ņemot vērā savus valsts tiesību pamatprincipus, pieņem tādas likumdošanas un citus pasākumus, kas vajadzīgi, lai visas turpmāk norādītās darbības atzītu par prettiesiskām savos valsts tiesību aktos:

a) tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu ražošana, vairumtirdzniecība, starpniecība, pārdošana, transportēšana, izplatīšana, uzglabāšana, nosūtīšana, imports vai eksports pretrunā šā protokola noteikumiem;

b) i) tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu ražošana, vairumtirdzniecība, starpniecība, pārdošana, transportēšana, izplatīšana, uzglabāšana, nosūtīšana, imports vai eksports, nemaksājot piemērojamos nodokļus, nodevas un citus maksājumus vai neizmantojot piemērojamās nodokļu markas, unikālo identifikācijas marķējumu vai jebkuru citu nepieciešamo marķējumu vai etiķetes;

ii) jebkuras citas darbības saistībā ar tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu kontrabandu vai kontrabandas mēģinājumu, kas nav iekļautas b) apakšpunkta i) punktā;

c) i) tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu cita veida nelikumīga ražošana vai tabakas iepakošana, izmantojot viltotas nodokļu markas, unikālo identifikācijas marķējumu vai jebkuru citu nepieciešamo marķējumu vai etiķetes;

ii) nelikumīgi ražotas tabakas, nelikumīgu tabakas izstrādājumu, izstrādājumu ar viltotām nodokļu markām un/vai citu nepieciešamo marķējumu vai etiķetēm vai nelikumīgu ražošanas iekārtu vairumtirdzniecība, starpniecība, pārdošana, transportēšana, izplatīšana, uzglabāšana, nosūtīšana, imports vai eksports;

d) tabakas izstrādājumu iejaukšana citos izstrādājumos, kas nav tabakas izstrādājumi, piegādes ķēdē, lai slēptu vai maskētu tabakas izstrādājumus;

e) tabakas izstrādājumu sajaukšana ar citiem izstrādājumiem, kas nav tabakas izstrādājumi, pretrunā šā protokola 12. panta 2. punktam;

f) tabakas izstrādājumu pārdošana ar interneta, telekomunikāciju vai citu jauno tehnoloģiju palīdzību pretrunā ar šo protokolu;

g) personas, kam ir izsniegta licence saskaņā ar 6. pantu, veikta tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu iegāde no personas, kam būtu vajadzīga, taču nav izsniegta licence saskaņā ar 6. pantu;

h) jebkura valsts ierēdņa vai pilnvarota darbinieka traucēšana pienākumu izpildē saistībā ar tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, nepieļaušanu, atklāšanu, izmeklēšanu vai ierobežošanu;

i) i) jebkādas nepatiesas, maldinošas vai nepilnīgas liecības sniegšana vai vajadzīgās informācijas nesniegšana jebkuram valsts ierēdnim vai pilnvarotam darbiniekam pienākumu izpildē saistībā ar tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, nepieļaušanu, atklāšanu, izmeklēšanu vai ierobežošanu, kad tas nav pretrunā ar tiesībām neliecināt pret sevi;

ii) nepareizas informācijas sniegšana oficiālās veidlapās par tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu aprakstu, daudzumu vai vērtību vai citas protokolā norādītās informācijas nepareiza sniegšana nolūkā:

a) izvairīties no piemērojamo nodokļu, nodevu un citu maksājumu samaksas vai

b) traucēt jebkādas kontroles pasākumus saistībā ar tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, nepieļaušanu, atklāšanu, izmeklēšanu vai ierobežošanu;

iii) šajā protokolā paredzētās uzskaites neveikšana vai nesaglabāšana vai nepatiesas uzskaites uzturēšana; un

j) saskaņā ar 2. punktu par noziedzīgu nodarījumu atzītas prettiesiskas darbības rezultātā nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana.

2. Katra Puse, ņemot vērā savus valsts tiesību pamatprincipus, nosaka, kuras no 1. punktā norādītajām prettiesiskajām darbībām vai jebkura cita darbība saistībā ar tabakas, tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu nelikumīgu tirdzniecību pretrunā ar šā protokola noteikumiem atzīstamas par noziedzīgiem nodarījumiem, un pieņem vajadzīgos likumdošanas un citus pasākumus, lai to īstenotu.

3. Katra Puse paziņo šā protokola sekretariātam, kuras no 1. un 2. punktā norādītajām prettiesiskajām darbībām Puse atzinusi par noziedzīgiem nodarījumiem saskaņā ar 2. punktu, un sekretariātam iesniedz to tiesību aktu tekstu, ar ko īstenots 2. punkts, vai to aprakstu un šo tiesību aktu visu turpmāko grozījumu tekstu.

4. Lai uzlabotu starptautisko sadarbību cīņā pret noziedzīgiem nodarījumiem saistībā ar tabakas, tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu nelikumīgu tirdzniecību, Puses tiek mudinātas pārskatīt savus valsts tiesību aktus par nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, savstarpējo tiesisko palīdzību un izdošanu, ņemot vērā attiecīgās starptautiskās konvencijas, kuru puses tās ir, lai tādējādi nodrošinātu šā protokola noteikumu efektīvu īstenošanu.

15. PANTS

Juridisku personu atbildība

1. Katra Puse saskaņā ar saviem tiesību principiem veic vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu juridisku personu atbildību par prettiesisku darbību, tostarp noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar šā protokola 14. pantu.

2. Ņemot vērā katras Puses tiesību principus, juridisku personu atbildība var būt krimināltiesiska, civiltiesiska vai administratīvi tiesiska.

3. Šāda atbildība neietekmē fizisku personu atbildību, kas ir iesaistītas prettiesiskā darbībā vai izdarījušas noziedzīgus nodarījumus, kas par tādiem atzīti valsts tiesību aktos un saskaņā ar šā protokola 14. pantu.

16. PANTS

Saukšana pie atbildības un sankcijas

1. Katra Puse saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem pieņem vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu fizisku un juridisku personu saukšanu pie atbildības par prettiesisku darbību, tostarp noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu, piemērojot iedarbīgas, samērīgas un atturošas krimināltiesiskas vai cita veida sankcijas, tostarp naudas sodus.

2. Katra Puse cenšas nodrošināt, lai savos valsts tiesību aktos paredzētā juridiskā rīcības brīvība attiecībā uz personu saukšanu pie atbildības par prettiesisku darbību, tostarp noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu, tiktu izmantota tādējādi, lai palielinātu tiesībaizsardzības pasākumu efektivitāti attiecībā uz šādu prettiesisku rīcību, tostarp noziedzīgiem nodarījumiem, un pienācīgi ņemot vērā nepieciešamību nepieļaut šādu prettiesisku darbību, tostarp noziedzīgus nodarījumus.

3. Nekas šajā protokolā neietekmē principu, ka prettiesisku darbību, tostarp noziedzīgus nodarījumus, kā paredzēts šajā protokolā, un piemērojamo juridisko aizstāvību vai citus tiesību principus, kas attiecas uz darbības tiesiskumu, nosaka saskaņā ar Puses tiesību aktiem un saskaņā ar tiem arī sauc pie atbildības un nosaka sankcijas par šādu prettiesisku darbību, tostarp noziedzīgiem nodarījumiem.

17. PANTS

Maksājumi saistībā ar konfiskāciju

Pusēm būtu saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem jāapsver tādu likumdošanas un citu pasākumu pieņemšana, kas vajadzīgi, lai kompetentajām iestādēm paredzētu pilnvaras no konfiscētas tabakas, tabakas izstrādājumu un/vai ražošanas iekārtu ražotājiem, izgatavotājiem, izplatītājiem, importētājiem vai eksportētājiem piedzīt summu, kas ir samērīga ar neiekasētajiem nodokļiem un nodevām.

18. PANTS

Apglabāšana vai iznīcināšana

Visu konfiscēto tabaku, tabakas izstrādājumus un ražošanas iekārtas iznīcina, pēc iespējas izmantojot videi nekaitīgas metodes, vai apglabā saskaņā ar valstu tiesību aktiem.

19. pants

Speciālās izmeklēšanas darbības

1. Ja to atļauj attiecīgās valsts tiesību sistēmas pamatprincipi, katra Puse savu iespēju robežās un saskaņā ar tās tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem veic vajadzīgos pasākumus, lai tās kompetentajām iestādēm būtu pilnvaras šīs valsts teritorijā atbilstīgi izmantot kontrolētu piegādi un pēc tās ieskatiem attiecīgā gadījumā veikt citas speciālās izmeklēšanas darbības, piemēram, elektronisku vai cita veida kontroli un slepenas operatīvās darbības, kuru nolūks ir efektīvi apkarot tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgu tirdzniecību.

2. Lai izmeklētu noziedzīgus nodarījumus, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu, Puses tiek mudinātas vajadzības gadījumā noslēgt attiecīgus divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai vienošanās, lai 1. punktā norādītās darbības varētu izmantot starptautiskās sadarbības kontekstā.

3. Ja 2. punktā norādītie nolīgumi vai vienošanās nepastāv, lēmumus par šādu speciālo izmeklēšanas darbību veikšanu starptautiskā līmenī pieņem katrā konkrētajā gadījumā atsevišķi, un šajā nolūkā vajadzības gadījumā var ņemt vērā finansiāla rakstura vienošanās un vienošanās par iesaistīto Pušu jurisdikcijas piemērošanu.

4. Puses atzīst starptautiskās sadarbības un palīdzības nozīmi un nepieciešamību šajā jomā un sadarbojas savā starpā un ar starptautiskām organizācijām, veidojot spējas šā panta mērķu sasniegšanai.

V DAĻA

STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA

20. PANTS

Vispārējas informācijas apmaiņa

1. Šā protokola mērķu sasniegšanas nolūkā Puses ziņo, ņemot vērā savus valsts tiesību aktus un attiecīgo informāciju iekļaujot PVO Vispārējā konvencijā par tabakas uzraudzību paredzētajā ziņošanas instrumentā, tostarp attiecīgā gadījumā sniedzot šādu informāciju:

a) sīkas informācijas apkopojumu par tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu konfiskāciju, tās apjomu un vērtību, konfiscēto izstrādājumu aprakstus, ražošanas datumu un vietu un informāciju par nesamaksātajiem nodokļiem;

b) rādītājus par importu, eksportu, tranzītu, ar nodokļiem apliktu un beznodokļu tirdzniecību un tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu ražošanas apjomu vai vērtību;

c) informāciju par tendencēm, slēpšanas paņēmieniem un praksi, ko izmanto tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgā tirdzniecībā; un

d) jebkuru citu atbilstīgu informāciju saskaņā ar Pušu vienošanos.

2. Puses sadarbojas savā starpā un ar kompetentajām starptautiskajām organizācijām nolūkā veidot Pušu spējas apkopot informāciju un veikt tās apmaiņu.

3. Puses norādīto informāciju uzskata par konfidenciālu un paredzētu tikai Pušu izmantošanai, ja vien informāciju sniegusi Puse nenorāda citādi.

21. PANTS

Informācijas apmaiņa par īstenošanu

1. Puses, ņemot vērā savus valsts tiesību aktus vai jebkurus piemērojamos starptautiskos līgumus, attiecīgā gadījumā pēc savas iniciatīvas vai pēc tādas Puses pieprasījuma, kas iesniedz pienācīgu pamatojumu, ka šāda informācija ir vajadzīga tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgas tirdzniecības atklāšanai vai izmeklēšanai, veic apmaiņu ar šādu informāciju:

- a) ziņas par attiecīgo fizisko un juridisko personu licencēm;
- b) informācija tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgā tirdzniecībā iesaistītu fizisku vai juridisku personu identificēšanai, uzraudzībai un saukšanai pie atbildības;
- c) ziņas par izmeklēšanu un saukšanu pie atbildības;
- d) dati par maksājumiem saistībā ar tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu importu, eksportu vai beznodokļu pārdošanu; un
- e) ziņas par tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu konfiskāciju (tostarp attiecīgā gadījumā lietas atsauces informācija, konfiscēto izstrādājumu apjoms un vērtība, izstrādājumu apraksts, iesaistītie subjekti, ražošanas datums un vieta) un praksi (tostarp par transporta līdzekļiem, slēpšanu, maršrutu un atklāšanu).

2. Informāciju, ko no Pusēm saņem saskaņā ar šo pantu, izmanto tikai šā protokola mērķu sasniegšanai. Puses var īpaši norādīt, ka šādu informāciju nevar nodot tālāk bez tās Puses piekrišanas, kura informāciju sniegusi.

22. PANTS

Informācijas apmaiņa: informācijas konfidencialitāte un aizsardzība

1. Katra Puse norīko kompetentās valsts iestādes, kam sniedz 20., 21. un 24. pantā norādīto informāciju, un par šo norīkošanu paziņo Pusēm ar konvencijas sekretariāta starpniecību.

2. Informācijas apmaiņai saskaņā ar šo protokolu piemēro valstu tiesību aktus par konfidencialitāti un privātās dzīves aizsardzību. Puses pēc savstarpējas vienošanās aizsargā jebkuru konfidencialu informāciju, ar kuru notikusi apmaiņa.

23. PANTS

Palīdzība un sadarbība: mācības, tehniskā palīdzība un sadarbība zinātnes, tehnikas un tehnoloģiju jomā

1. Puses sadarbojas savā starpā un/vai kompetentās starptautiskās un reģionālās organizācijās, nodrošinot mācības, tehnisko palīdzību un sadarbību zinātnes, tehnikas un tehnoloģiju jomā, lai saskaņā ar savstarpējo vienošanos sasniegtu šā protokola mērķus. Šāda palīdzība var ietvert zinātnības vai attiecīgo tehnoloģiju nodošanu informācijas vākšanas, tiesībaizsardzības, izsekošanas un identificēšanas, informācijas pārvaldības, personas datu aizsardzības, aizliegumu, elektroniskās kontroles, tiesu medicīniskās ekspertīzes, savstarpējas tiesiskās palīdzības un izdošanas jomās.

2. Puses attiecīgā gadījumā var noslēgt divpusējus, daudzpusējus vai cita veida nolīgumus vai vienošanās, lai veicinātu mācības, tehnisko palīdzību un sadarbību zinātnes, tehnikas un tehnoloģiju jomā, ņemot vērā to Pušu vajadzības, kuras ir jaunattīstības valstis vai valstis ar pārejas ekonomiku.

3. Puses attiecīgā gadījumā sadarbojas, lai izstrādātu un pētītu iespējas precīzi noteikt konfiscētas tabakas un tabakas izstrādājumu ģeogrāfisko izcelsmi.

24. PANTS

Palīdzība un sadarbība: izmeklēšana un saukšana pie atbildības par pārkāpumiem

1. Puses saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem attiecīgā gadījumā veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nostiprinātu sadarbību, izmantojot daudzpusējas, reģionālas vai divpusējas vienošanās par tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgas tirdzniecības novēršanu, atklāšanu, izmeklēšanu un tajā iesaistīto fizisko vai juridisko personu saukšanu pie atbildības un sodīšanu.

2. Katra Puse nodrošina, ka pārvaldes, regulatīvās, tiesībaizsardzības un citas iestādes, kuru uzdevums ir apkarot tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgu tirdzniecību (tostarp, kad tas paredzēts attiecīgās valsts tiesību aktos, – tiesu iestādes), sadarbojas un veic attiecīgās informācijas apmaiņu valsts un starptautiskajā līmenī, ņemot vērā savos valsts tiesību aktos izvirzītos nosacījumus.

25. PANTS

Suverenitātes aizsardzība

1. Puses savas saistības saskaņā ar šo protokolu pilda atbilstīgi valstu suverēnās vienlīdzības un teritoriālās neaizskaramības principiem un principam par neiejaukšanos citu valstu iekšējās lietās.

2. Nekas šajā protokolā nedod pilnvaras kādai Pusei citas valsts teritorijā īstenot jurisdikciju un veikt funkcijas, kas ar attiecīgās valsts tiesību aktiem ir piešķirtas vienīgi minētas citas valsts iestādēm.

26. PANTS

Jurisdikcija

1. Katra Puse pieņem vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu tās jurisdikciju attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu, ja:

a) nodarījums ir izdarīts attiecīgās Puses teritorijā vai

b) nodarījums ir izdarīts uz kuģa, kas nodarījuma izdarīšanas brīdī kuģo ar attiecīgās Puses karogu, vai uz gaisa kuģa, kas nodarījuma izdarīšanas brīdī ir reģistrēts saskaņā ar attiecīgās Puses tiesību aktiem.

2. Ievērojot 25. pantu, Puse var noteikt savu jurisdikciju arī attiecībā uz jebkuru šādu noziedzīgu nodarījumu, ja:

a) nodarījums ir izdarīts pret attiecīgo Pusi;

b) nodarījumu ir izdarījis attiecīgās Puses valstspiederīgais vai bezvalstnieks, kura pastāvīgā dzīvesvieta ir attiecīgās Puses teritorijā; vai

c) ārpus attiecīgās Puses teritorijas izdarīts viens no tiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu, un šis nodarījums ir izdarīts nolūkā Puses teritorijā izdarīt tādu noziedzīgu nodarījumu, kas par tādu atzīts saskaņā ar 14. pantu.

3. Katra Puse, piemērojot 30. pantu, pieņem vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu, kad iespējamais noziedzīgā nodarījuma izdarītājs atrodas attiecīgās Puses teritorijā, un šādu personu neizdod ar vienīgo pamatojumu, ka šī persona ir tās valstspiederīgais.

4. Katra Puse var pieņemt arī vajadzīgos pasākumus, lai noteiktu savu jurisdikciju attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu, kad iespējamais noziedzīgā nodarījuma izdarītājs atrodas attiecīgās Puses teritorijā, un tā neizdod šādu personu.

5. Ja Pusei, kura īsteno savu jurisdikciju saskaņā ar 1. vai 2. punktu, ir saņēmusi paziņojumu vai citādi uzzinājusi, ka viena vai vairākas Puses veic izmeklēšanu, kriminālvajāšanu vai tiesvedību attiecībā uz to pašu darbību, attiecīgo Pušu kompetentās iestādes attiecīgā gadījumā savstarpēji apspriežas, lai koordinētu savas darbības.

6. Neskarot starptautisko tiesību vispārējās normas, ar šo protokolu netiek liegts īstenot kādas Puses krimināltiesisko jurisdikciju, kas ir noteikta saskaņā ar attiecīgās Puses tiesību aktiem.

27. PANTS

Sadarbība tiesībaizsardzības jomā

1. Katra Puse saskaņā ar savu attiecīgo valsts tiesību un pārvaldes sistēmu pieņem efektīvus pasākumus, kuru mērķis ir:

a) uzlabot un vajadzības gadījumā izveidot saziņas kanālus starp kompetentajām iestādēm, aģentūrām un dienestiem, lai veicinātu drošu un ātru informācijas apmaiņu par visiem aspektiem saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu;

b) nodrošināt efektīvu sadarbību starp kompetentajām iestādēm, aģentūrām, muitas, policijas un citām tiesībaizsardzības iestādēm;

c) sadarboties ar citām Pusēm, konkrētos gadījumos, kuri ir saistīti ar noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu, veicot izmeklēšanu attiecībā uz:

i) to personu identitāti, atrašanās vietu un darbībām, kuras tiek turētas aizdomās par līdzdalību šādos nodarījumos, vai citu iesaistītu personu atrašanās vietu;

ii) noziedzīgi iegūtu līdzekļu vai no šādu nodarījumu izdarīšanas iegūtās mantas apriti; un

iii) šādu nodarījumu izdarīšanai izmantotās vai paredzētās mantas, iekārtu vai citu rīku apriti;

d) attiecīgā gadījumā nodrošināt analīzes vai izmeklēšanas nolūkiem nepieciešamos priekšmetus vai vielu daudzumu;

e) veicināt efektīvu koordināciju starp savām kompetentajām iestādēm, aģentūrām un dienestiem un veicināt darbinieku un citu ekspertu apmaiņu, tostarp, ievērojot divpusējus nolīgumus vai vienošanās starp attiecīgajām Pusēm, norīkot darbā sadarbības koordinatorus;

f) veikt attiecīgās informācijas apmaiņu ar citām Pusēm par specifiskiem līdzekļiem un metodēm, ko fiziskas vai juridiskas personas izmanto šādu nodarījumu izdarīšanai, tostarp attiecīgā gadījumā par maršrutiem un transportēšanas līdzekļiem un viltotas identitātes un pārgrozītu vai viltotu dokumentu izmantošanu vai citiem līdzekļiem šo personu darbības slēpšanai; un

g) veikt attiecīgās informācijas apmaiņu un koordinēt attiecīgos administratīvos un cita veida pasākumus nolūkā savlaicīgi atklāt noziedzīgus nodarījumus, kas par tādiem atzīti saskaņā ar 14. pantu.

2. Lai īstenotu šo protokolu, Puses apsver divpusēju vai daudzpusēju nolīgumu vai vienošanos noslēgšanu par tiesībaizsardzības iestāžu tiešu sadarbību un, ja šādi nolīgumi vai vienošanās jau pastāv, to grozīšanu šajā nolūkā. Ja starp attiecīgajām Pusēm nepastāv šādi nolīgumi vai vienošanās, tās var šo protokolu uzskatīt par pamatu savstarpējai sadarbībai tiesībaizsardzības jomā attiecībā uz šajā protokolā norādītajiem pārkāpumiem. Attiecīgā gadījumā Puses pilnā mērā izmanto nolīgumus vai vienošanās, tostarp starptautisku vai reģionālu organizāciju satvarā, lai stiprinātu sadarbību starp tiesībaizsardzības iestādēm.

3. Puses cenšas sadarboties savu iespēju robežās, lai cīnītos pret tabakas izstrādājumu nelikumīgu tirdzniecību, kura tiek veikta, izmantojot mūsdienu tehnoloģijas.

28. PANTS

Savstarpējā administratīvā palīdzība

Puses saskaņā ar savām attiecīgajām valsts tiesību un administratīvajām sistēmām viena otrai pēc pieprasījuma vai savas iniciatīvas sniedz informāciju, lai nodrošinātu muitas un citu attiecīgo tiesību aktu pareizu piemērošanu tabakas, tabakas izstrādājumu vai ražošanas iekārtu nelikumīgas tirdzniecības novēršanā, atklāšanā, izmeklēšanā, saukšanā pie atbildības par to un tās apkarošanā. Puses norādīto informāciju uzskata par konfidenciālu un paredzētu ierobežotai izmantošanai, ja vien informāciju sniegusi Puse nenorāda citādi. Šādā informācijā var iekļaut:

a) informāciju par jaunām metodēm muitas un citu tiesībaizsardzības iestāžu darbā, kuru efektivitāte ir pierādīta;

b) informāciju par jaunām tendencēm, līdzekļiem vai metodēm tabakas, tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu nelikumīgā tirdzniecībā;

c) informāciju par precēm, par kurām zināms, ka tās ir saistītas ar tabakas, tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu nelikumīgu tirdzniecību, kā arī šo preču sīku aprakstu un sīku informāciju par to iepakojumu, transportēšanu un uzglabāšanu, un metodēm, ko izmanto attiecībā uz šīm precēm;

d) informāciju par fiziskām vai juridiskām personām, kuras ir izdarījušas nodarījumu, kas par tādu atzīts saskaņā ar 14. pantu, vai bijušas šāda nodarījuma līdzdalībnieces; un

e) jebkuras citas ziņas, kas norīkotām iestādēm palīdzētu veikt riska novērtējumu uzraudzības un citos tiesību aktu īstenošanas nolūkos.

29. PANTS

Savstarpējā tiesiskā palīdzība

1. Puses viena otrai sniedz plašāko iespējamo savstarpējo tiesisko palīdzību izmeklēšanā, kriminālvajāšanā un tiesvedībā attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar šā protokola 14. pantu.

2. Savstarpējo tiesisko palīdzību sniedz pēc iespējas plašākā mērā atbilstīgi pieprasījuma saņēmējas Puses attiecīgajiem tiesību aktiem, līgumiem, nolīgumiem un vienošanos noteikumiem par izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un tiesvedību attiecībā uz prettiesisku darbību, par ko pieprasījuma iesniedzējā Pusē juridiskas personas var saukt pie atbildības saskaņā ar šā protokola 15. pantu.

3. Savstarpējo tiesisko palīdzību, ko sniedz saskaņā ar šo pantu, var pieprasīt jebkuram no šādiem nolūkiem:

a) pierādījumu vai personu liecību iegūšana;

b) tiesas dokumentu izsniegšana;

c) kratišana, mantas konfiskācija un iesaldēšana;

d) objektu un vietu apskate;

e) informācijas, pierādījumu un ekspertu vērtējumu iegūšana;

f) attiecīgo dokumentu un reģistrēto datu, tostarp valdības, banku, finanšu, komersantu vai komercdarbības datu, oriģinālu vai apliecinātu kopiju iegūšana;

g) noziedzīgi iegūtu līdzekļu, mantas vai citu objektu identifikācija un aprites izsekošana pierādīšanas nolūkos;

h) personu brīvprātīgas ierašanās pieprasījuma iesniedzējā Pusē veicināšana; un

i) cita veida palīdzība, kas nav pretrunā pieprasījuma saņēmējas Puses tiesību aktiem.

4. Šis pants neietekmē saistības saskaņā ar citiem divpusējiem vai daudzpusējiem līgumiem, kas pilnā mērā vai daļēji reglamentē vai reglamentēs savstarpējo tiesisko palīdzību.

5. Pamatojoties uz savstarpības principu, 6. līdz 24. punktu piemēro pieprasījumiem, kas iesniegti, ievērojot šo pantu, ja attiecīgajām Pusēm nav saistošs līgums vai starpvaldību nolīgums par savstarpējo tiesisko palīdzību. Ja Pusēm ir saistošs šāds līgums vai starpvaldību nolīgums, piemēro attiecīgos šāda līguma vai starpvaldību nolīguma noteikumus, ja vien Puses nevienojas to vietā piemērot 6. līdz 24. punktu. Puses tiek stingri mudinātas piemērot norādītos punktus, ja tie atvieglo sadarbību.

6. Puses norīko centrālo iestādi, kura ir atbildīga un pilnvarota saņemt savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumus un tos vai nu izpildīt, vai pārsūtīt izpildei attiecīgajām kompetentajām iestādēm. Ja Pusei ir īpašs reģions vai teritorija, kurā pastāv atsevišķa savstarpējās tiesiskās palīdzības sistēma, tā var norīkot atsevišķu centrālo iestādi, kura īsteno norādītās funkcijas attiecībā uz šādu reģionu vai teritoriju. Centrālās iestādes nodrošina saņemto pieprasījumu ātru un pareizu izpildi vai pārsūtīšanu. Ja centrālā iestāde pieprasījumu pārsūta izpildei kompetentajai iestādei, tā mudina kompetento iestādi pieprasījumu izpildīt ātri un pareizi. Katra Puse līdž ar pievienošanos šim protokolam, tā pieņemšanu, apstiprināšanu, oficiālu atbalstīšanu vai ratifikāciju paziņo konvencijas sekretariāta vadītājam par šajā nolūkā norīkoto centrālo iestādi. Savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumus un citus ar tiem saistītos paziņojumus pārsūta starp Pušu norīkotajām centrālajām iestādēm. Šī prasība neietekmē Puses tiesības lūgt, lai šādi pieprasījumi un paziņojumi tai tiktu nosūtīti pa diplomātiskajiem kanāliem un steidzamos gadījumos, ja Puses tam piekrīt, ar attiecīgo starptautisko organizāciju starpniecību, ja tas ir iespējams.

7. Pieprasījumus iesniedz rakstveidā vai, ja iespējams, izmantojot jebkurus līdzekļus, ar ko var iegūt rakstveida apliecinājumu, valodā, kas ir pieņemama pieprasījuma saņēmējai Pusei, un saskaņā ar nosacījumiem, kas Pusei ļauj pārliecināties par pieprasījuma autentiskumu. Katra Puse līdž ar pievienošanos šim protokolam, tā pieņemšanu, apstiprināšanu, oficiālu atbalstīšanu vai ratifikāciju paziņo konvencijas sekretariāta vadītājam to valodu vai valodas, kas tai ir pieņemamas. Steidzamos gadījumos un tad, ja Puses par to ir vienojušās, pieprasījumus var iesniegt mutveidā, taču šādus pieprasījumus nekavējoties apstiprina rakstveidā.

8. Savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumā ietver šādu informāciju:

- a) iestāde, kas iesniedz pieprasījumu;
- b) izmeklēšanas, kriminālvajāšanas vai tiesvedības, uz ko attiecas pieprasījums, priekšmets un raksturs un iestādes, kas veic šādu izmeklēšanu, kriminālvajāšanu vai tiesvedību, nosaukums un funkcijas;
- c) kopsavilkums par attiecīgajiem faktiem, izņemot attiecībā uz pieprasījumiem saistībā ar tiesas dokumentu izsniegšanu;
- d) nepieciešamās palīdzības apraksts un norāde par jebkādu īpašu procedūru, kas būtu jāievēro pēc pieprasījuma iesniedzējas Puses ieskata;
- e) ja iespējams, jebkuras iesaistītās personas identitāte, uzturēšanās vieta un valstspiederība;
- f) nolūks, kuram vajadzīgi attiecīgie pierādījumi, informācija vai darbības; un
- g) valsts tiesību aktu noteikumi, kas attiecas uz noziedzīgo nodarījumu un par to paredzēto sankciju.

9. Pieprasījuma saņēmēja Puse var pieprasīt papildu informāciju, kad tas ir vajadzīgs pieprasījuma izpildei saskaņā ar šīs Puses tiesību aktiem vai kad tas var atvieglot pieprasījuma izpildi.

10. Pieprasījumu izpilda saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas Puses tiesību aktiem un, ciktāl tas nav pretrunā pieprasījuma saņēmējas Puses tiesību aktiem un ja iespējams, saskaņā ar pieprasījumā norādīto procedūru.

11. Pieprasījuma iesniedzēja Puse informāciju vai pierādījumus, ko sniegusi pieprasījuma saņēmēja Puse, bez pieprasījuma saņēmējas Puses iepriekšējas piekrišanas nepārsūta vai neizmanto

citām izmeklēšanas, kriminālvajāšanas vai tiesvedības vajadzībām nekā tās, kas norādītas pieprasījumā. Nekas šajā punktā nekavē pieprasījuma iesniedzēju Pusi savās procedūrās izpaust informāciju vai pierādījumus, kas attaisno apsūdzēto. Šādā gadījumā pieprasījuma iesniedzēja Puse pirms informācijas vai pierādījumu izpaušanas par to paziņo pieprasījuma saņēmējai Pusei un, ja tas pieprasīts, ar to apspriežas. Ja izņēmuma gadījumā nav iespējams sniegt iepriekšēju paziņojumu, pieprasījuma iesniedzēja Puse informē pieprasījuma saņēmēju Pusi nekavējoties pēc informācijas vai pierādījumu izpaušanas.

12. Pieprasījuma iesniedzēja Puse var lūgt, lai pieprasījuma saņēmēja Puse pieprasījuma iesniegšanas faktu un tā saturu patur konfidencialu, izņemot tiktāl, cik nepieciešams pieprasījuma izpildes vajadzībām. Ja pieprasījuma saņēmēja Puse nevar izpildīt konfidencialitātes prasību, tā nekavējoties informē pieprasījuma iesniedzēju Pusi.

13. Kad tas ir iespējams un atbilst valsts tiesību pamatprincipiem, Puse, kuras teritorijā atrodas persona, kura citas Puses tiesu iestādēm ir jānopratina kā liecinieks vai eksperts un kurai nav iespējams vai vēlams personīgi ierasties pieprasījuma iesniedzējas Puses teritorijā, pirmā Puse var pēc otrās Puses pieprasījuma atļaut veikt šādu nopratināšanu ar videokonferences palīdzību. Puses var vienoties, ka nopratināšanu veic pieprasījuma iesniedzējas Puses tiesu iestādes pārstāvis, piedaloties pieprasījuma saņēmējas Puses tiesu iestādes pārstāvim.

14. Savstarpējo tiesisko palīdzību var atteikt šādos gadījumos:

a) ja pieprasījums nav iesniegts atbilstīgi šim pantam;

b) ja pieprasījuma saņēmēja Puse uzskata, ka pieprasījuma izpilde varētu apdraudēt tās suverenitāti, drošību, sabiedrisko kārtību vai citas būtiskas intereses;

c) ja pieprasījuma saņēmējas Puses iestādēm saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem ir aizliegts veikt pieprasīto darbību attiecībā uz līdzīgu nodarījumu, ja saistībā ar to tikt veikta izmeklēšana, kriminālvajāšana vai tiesvedība šīs Puses jurisdikcijā;

d) ja pieprasījums attiecas uz noziedzīgu nodarījumu, par kuru paredzētā maksimālā sankcija pieprasījuma saņēmējā Pusē ir mazāks nekā divi gadi cietumsoda vai cita veida brīvības atņemšanas soda, vai ja pēc pieprasījuma saņēmējas Puses ieskata palīdzības sniegšana radītu ar noziedzīgā nodarījuma smagumu nesamērīgu slogu tās resursiem; vai

e) ja pieprasījuma izpilde būtu pretrunā pieprasījuma saņēmējas Puses tiesiskajam regulējumam par savstarpējo tiesisko palīdzību.

15. Atteikumu sniegt savstarpējo tiesisko palīdzību pamato.

16. Puse nevar atteikt sniegt šajā pantā paredzēto savstarpējo tiesisko palīdzību, pamatojoties uz banku noslēpumu.

17. Puses nevar atteikt sniegt savstarpējo tiesisko palīdzību, pamatojoties tikai uz to, ka nodarījums ir saistīts arī ar fiskāliem jautājumiem.

18. Puses var atteikt sniegt šajā pantā paredzēto savstarpējo tiesisko palīdzību, pamatojoties uz abpusējas sodāmības neesamību. Pieprasījuma saņēmēja Puse tomēr var sniegt palīdzību neatkarīgi no tā, vai darbība uzskatāma par noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas Puses tiesību aktiem, ja tā to uzskata par atbilstīgu un tādā mērā, kā tā nosaka pēc saviem ieskatiem.

19. Pieprasījuma saņēmēja Puse savstarpējās tiesiskās palīdzības pieprasījumu izpilda pēc iespējas ātrāk un iespēju robežās ņem vērā pieprasījuma iesniedzējas Puses ieteiktos termiņus, kas ir pamatoti, vēlams, pieprasījumā. Pieprasījuma saņēmēja Puse atbild uz pieprasījuma iesniedzējas Puses pamatotiem pieprasījumiem attiecībā uz pieprasījuma izpildes gaitu. Pieprasījuma iesniedzēja Puse nekavējoties informē pieprasījuma saņēmēju Pusi, ja pieprasītā palīdzība vairs nav nepieciešama.

20. Pieprasījuma saņēmēja Puse var atlikt savstarpējās tiesiskās palīdzības sniegšanu, ja tā traucētu notiekošai izmeklēšanai, kriminālvajāšanai vai tiesvedībai.

21. Pieprasījuma saņēmēja Puse pirms atteikuma saskaņā ar šā panta 14. punktu vai pieprasījuma izpildes atlikšanu saskaņā ar 20. punktu apspriežas ar pieprasījuma iesniedzēju Pusi,

lai apsvērtu, vai palīdzību iespējams sniegt, ievērojot tādus noteikumus un nosacījumus, kādus tā uzskata par vajadzīgiem. Ja pieprasījuma iesniedzēja Puse pieņem palīdzību, ievērojot šādus nosacījumus, tā izpilda šos nosacījumus.

22. Pieprasījuma izpildes parastās izmaksas sedz pieprasījuma saņēmēja Puse, ja vien attiecīgās Puses nav vienojušās citādi. Ja pieprasījuma izpilde rada vai radītu lielas vai ārkārtējas izmaksas, Puses apspriežas, lai vienotos par noteikumiem, saskaņā ar kuriem pieprasījums tiks izpildīts, kā arī par izmaksu segšanas kārtību.

23. Pieprasījuma saņēmēja Puse pēc pieprasījuma:

a) pieprasījuma iesniedzējai Pusei sniedz pieprasījuma saņēmējas Puses rīcībā esošo valdības datu un dokumentu kopijas vai informāciju, kas saskaņā ar attiecīgās Puses tiesību aktiem ir publiski pieejami; un

b) var pēc saviem ieskatiem pieprasījuma iesniedzējai Pusei pilnībā, daļēji vai ar tādiem nosacījumiem, kādus tā uzskata par atbilstīgiem, sniegt pieprasījuma saņēmējas Puses rīcībā esošo valdības datu un dokumentu kopijas vai informāciju, kas saskaņā ar attiecīgās Puses tiesību aktiem nav publiski pieejami.

24. Puses vajadzības gadījumā apsver iespēju noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus vai vienošanās, lai praktiski īstenotu vai stiprinātu šā panta noteikumus.

30. PANTS

Izdošana

1. Šo pantu piemēro noziedzīgiem nodarījumiem, kas par tādiem atzīti saskaņā ar šā protokola 14. pantu, ja:

a) persona, uz kuru attiecas izdošanas pieprasījums, atrodas pieprasījuma saņēmējas Puses teritorijā;

b) noziedzīgais nodarījums, attiecībā uz kuru pieprasīta izdošana, ir sodāms saskaņā ar pieprasījuma iesniedzējas Puses un pieprasījuma saņēmējas Puses tiesību aktiem; un

c) noziedzīgais nodarījums ir sodāms ar cietumsodu vai citu brīvības atņemšanas sodu, kura maksimālais ilgums ir vismaz četri gadi, vai ar bargāku sodu, vai arī ar sodu, kura ilgums ir mazāks, ievērojot attiecīgo Pušu divpusējos un daudzpusējos līgumus vai citus starptautiskus nolīgumus.

2. Jebkuru noziedzīgo nodarījumu, kam piemēro šo pantu, uzskata par iekļautu visos starp Pusēm spēkā esošajos izdošanas līgumos kā noziedzīgu nodarījumu, par ko var piemērot izdošanu. Puses apņemas visos izdošanas līgumos, kas tiks noslēgti starp tām, šādus nodarījumus iekļaut kā noziedzīgus nodarījumus, par ko var piemērot izdošanu.

3. Ja Puse, kura izdošanu pieļauj tikai saskaņā ar spēkā esošu līgumu, saņem izdošanas pieprasījumu no Puses, ar ko tai nav izdošanas līguma, tā var šo protokolu uzskatīt par juridisko pamatu izdošanai attiecībā uz jebkuru noziedzīgu nodarījumu, kam piemēro šo pantu.

4. Puses, kuras izdošanu pieļauj arī bez spēkā esoša līguma, savā starpā atzīst noziedzīgos nodarījumus, kam piemēro šo pantu, par noziedzīgiem nodarījumiem, par ko var piemērot izdošanu.

5. Izdošanu veic saskaņā ar pieprasījuma saņēmējas Puses tiesību aktos vai piemērojamos izdošanas līgumos izvirzītajiem nosacījumiem, *inter alia* nosacījumiem attiecībā uz sankcijas minimālo apmēru par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu un pamatojumu, kāpēc pieprasījuma saņēmēja Puse var atteikt izdošanu.

6. Puses, ņemot vērā savus valsts tiesību aktus, cenšas paātrināt izdošanas procedūras un vienkāršot tām piemērojamās prasības par pierādījumiem attiecībā uz noziedzīgiem nodarījumiem, kam piemēro šo pantu.

7. Puse, kuras teritorijā atrodas iespējamais noziedzīga nodarījuma izdarītājs un kura neizdod šādu personu saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, kam piemēro šo pantu, vienīgi tādēļ, ka šī persona ir tās valstspiederīgais, lietu pēc tās Puses lūguma, kas pieprasa izdošanu, bez nepamatotas kavēšanās nodod savām kompetentajām iestādēm kriminālvajāšanai. Kompetentās iestādes pieņem lēmumu un veic procesuālās darbības tāpat kā lietās par jebkuriem citiem noziedzīgiem nodarījumiem saskaņā ar attiecīgās Puses tiesību aktiem. Attiecīgās Puses sadarbojas savā starpā, jo īpaši attiecībā uz procesuāliem un pierādīšanas aspektiem, lai nodrošinātu šādas kriminālvajāšanas efektivitāti.

8. Ja Puse saskaņā ar saviem valsts tiesību aktiem savu valstspiederīgo var izdot vai citādi nodot citas valsts jurisdikcijā tikai ar nosacījumu, ka šī persona tiks atgriezta Puses jurisdikcijā, lai tajā izciestu sodu, kas tai noteikts tās tiesvedības rezultātā, saistībā ar kuru tā tika izdota vai citādi nodota citas valsts jurisdikcijā, un attiecīgā Puse un tā Puse, kura pieprasījusi izdošanu, piekrīt šādam nosacījumam un citiem noteikumiem, ko tās uzskata par atbilstīgiem, šāda izdošana vai citāda nodošana citas valsts jurisdikcijā, kam piemērots nosacījums, ir pietiekama, lai izpildītu 7. punktā noteiktās saistības.

9. Ja izdošanu, kas pieprasīta sankcijas izpildei, atsaka tāpēc, ka attiecīgā persona ir pieprasījuma saņēmēja Puses valstspiederīgais, pieprasījuma saņēmēja Puse, ja tās valsts tiesību akti to pieļauj un saskaņā ar šo tiesību aktu prasībām, pēc pieprasījuma iesniedzējas puses lūguma apsver iespēju izpildīt sankciju, kas personai noteikts saskaņā ar pieprasījuma iesniedzējas Puses tiesību aktiem, vai šādas sankcijas atlikušo daļu.

10. Jebkurai personai, attiecībā uz kuru tiek veikta tiesvedība saistībā ar jebkuru noziedzīgu nodarījumu, kam piemēro šo pantu, nodrošina taisnīgu attieksmi visās procesa stadijās, tostarp visas tiesības un garantijas, kas ir paredzētas tās Puses tiesību aktos, kuras teritorijā šī persona atrodas.

11. Neko šajā protokolā neinterpretē kā izdošanas pienākumu, ja pieprasījuma saņēmējai Pusei ir pamatots iemesls uzskatīt, ka pieprasījums iesniegts nolūkā saukt pie atbildības vai sodīt personu, pamatojoties uz šīs personas dzimumu, rasi, reliģisko piederību, valstspiederību, etnisko izcelsmi vai politiskajiem uzskatiem, un ja pieprasījuma izpilde kaitētu šīs personas situācijai, pamatojoties uz vienu no minētajiem iemesliem.

12. Puses nevar atteikt izdošanu, pamatojoties tikai uz to, ka nodarījums arī uzskatāms par saistītu ar fiskāliem jautājumiem.

13. Pirms izdošanas atteikuma pieprasījuma saņēmēja Puse attiecīgā gadījumā apspriežas ar pieprasījuma iesniedzēju Pusi, lai tai dotu plašas iespējas izklāstīt savu nostāju un sniegt informāciju saistībā ar tās apgalvojumiem.

14. Puses cenšas noslēgt divpusējus un daudzpusējus nolīgumus vai vienošanās, lai efektīvi izpildītu vai veicinātu izdošanu. Ja Pusēm ir saistošs spēkā esošs līgums vai starpvaldību vienošanās, piemēro šāda līguma vai starpvaldību vienošanās attiecīgos noteikumus, ja vien Puses nevienojas to vietā piemērot 1.līdz 13. punktu.

31. PANTS

Pasākumi, lai nodrošinātu izdošanu

1. Atbilstīgi saviem valsts tiesību aktiem un izdošanas līgumiem pieprasījuma saņēmēja Puse var, pārliecinājusies, ka apstākļi to prasa un ir steidzami, un pēc pieprasījuma iesniedzējas Puses lūguma aizturēt/apcietināt personu, kuras izraidīšana tiek pieprasīta un kura atrodas tās teritorijā, vai šai personai piemērot citus atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu šīs personas klātbūtni izdošanas procesā.

2. Par pasākumiem, ko veic saskaņā ar 1. punktu, saskaņā ar attiecīgās Puses tiesību aktiem pienācīgi un nekavējoties paziņo pieprasījuma iesniedzējai Pusei.

3. Jebkurai personai, kurai piemēro 1. punktā norādītos pasākumus, ir šādas tiesības:
- nekavējoties sazināties ar šīs personas valstspiederības valsts tuvāko piemēroto pārstāvi vai, ja šī persona ir bezvalstnieks, tās valsts pārstāvi, kurā šī persona pastāvīgi uzturas; un
 - uz norādītās valsts pārstāvja apmeklējumu.

VI DAĻA ZIŅOŠANA

32. PANTS

Ziņošana un informācijas apmaiņa

- Katra Puse ar konvencijas sekretariāta starpniecību Pušu sanāksmei sniedz periodiskus ziņojumus par šā protokola īstenošanu.
- Šo ziņojumu formu un saturu nosaka Pušu sanāksmē. Šie ziņojumi ir daļa no PVO Vispārējā konvencijā par tabakas uzraudzību paredzētā vispārējā ziņošanas instrumenta.
- Panta 1. punktā norādīto periodisko ziņojumu saturu nosaka, *inter alia* ņemot vērā:
 - informāciju par veiktajiem likumdošanas, izpildu, pārvaldes vai citiem pasākumiem šā protokola īstenošanai;
 - attiecīgā gadījumā informāciju par jebkādiem ierobežojumiem vai šķēršļiem, kas radušies šā protokola īstenošanā, un par pasākumiem, kas veikti to pārvarēšanai;
 - attiecīgā gadījumā informāciju par sniegto, saņemto vai pieprasīto finansiālo un tehnisko palīdzību darbībām saistībā ar tabakas izstrādājumu nelikumīgas tirdzniecības ierobežošanu; un
 - informāciju, kas norādīta 20. pantā.Gadījumos, kad attiecīgie dati jau tiek apkopoti kā daļa no Pušu konferences ziņošanas mehānisma, Pušu sanāksme to neveic.
- Pušu sanāksme saskaņā ar 33. un 36. pantu apsver pasākumus, lai pēc to Pušu lūguma, kuras ir jaunattīstības valstis vai valstis ar pārejas ekonomiku, tām sniegtu palīdzību saistību izpildei saskaņā ar šo pantu.
- Ziņošanai saskaņā ar minētajiem pantiem piemēro valstu tiesību aktus par konfidencialitāti un privātās dzīves aizsardzību. Puses pēc savstarpējas vienošanās aizsargā jebkuru konfidenciālu informāciju, kura ir paziņota vai ar kuru notikusi apmaiņa.

VII DAĻA INSTITUCIONĀLĀ KĀRTĪBA UN FINANŠU RESURSI

33. PANTS

Pušu sanāksme

- Ar šo ir izveidota Pušu sanāksme. Pušu sanāksmes pirmo sesiju sasauc konvencijas sekretariāts nekavējoties pirms vai pēc Pušu konferences nākamās kārtējās sesijas, kas notiek pēc šā protokola stāšanās spēkā.
- Turpmākās Pušu sanāksmes kārtējās sesijas konvencijas sekretariāts sasauc nekavējoties pirms vai pēc Pušu konferences kārtējām sesijām.
- Pušu sanāksmes ārkārtas sesijas notiek jebkurā citā laikā, kad Pušu sanāksme to uzskata par nepieciešamu vai to rakstveidā pieprasījusi jebkura Puse, ar noteikumu, ka sešu mēnešu laikā no brīža, kad konvencijas sekretariāts par šādu pieprasījumu paziņojis Pusēm, atbalstu ārkārtas sesijas sasaukšanai ir paudusi vismaz viena trešdaļa no Pusēm.

4. PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību Pušu konferences procedūras noteikumus un finanšu noteikumus *mutatis mutandis* piemēro Pušu sanāksmei, ja vien Pušu sanāksme neizlemj citādi.

5. Pušu sanāksme regulāri pārskata šā protokola īstenošanu un pieņem lēmumus, kas nepieciešami tā efektīvas īstenošanas veicināšanai.

6. Pušu sanāksme lemj par šā protokola Pušu veicamo brīvprātīgo aprēķināto iemaksu apmēru un mehānismu šā protokola darbības nodrošināšanai, kā arī par citiem iespējamiem resursiem šā protokola īstenošanai.

7. Katrā kārtējā sesijā Pušu sanāksme vienprātīgi pieņem budžetu un darbības plānu finanšu laikposmam līdz nākamajai kārtējai sesijai, un tie ir nošķirti no PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību budžeta un darbības plāna.

34. PANTS

Sekretariāts

1. Šā protokola sekretariāts ir konvencijas sekretariāts.

2. Konvencijas sekretariāta funkcijas attiecībā uz tā darbību Protokola sekretariāta statusā ir šādas:

a) sagatavot Pušu sanāksmju un visu palīgstruktūru, kā arī darba grupu un citu struktūru, ko izveidojusi Pušu sanāksme, sanāksmes un nodrošināt tām nepieciešamos pakalpojumus;

b) saņemt, analizēt, pārsūtīt ziņojumus, kā paredzēts šajā protokolā, un par tiem sniegt atsauksmes attiecīgajām Pusēm un Pušu sanāksmei un veicināt informācijas apmaiņu starp Pusēm;

c) pēc pieprasījuma sniegt atbalstu Pusēm, īpaši tām, kuras ir jaunattīstības valstis vai valstis ar pārejas ekonomiku, saskaņā ar šā protokola noteikumiem nepieciešamās informācijas apkopošanā, ziņošanā un apmaiņā un palīdzēt identificēt pieejamos resursus, lai atvieglotu saistību izpildi saskaņā ar šo protokolu;

d) Pušu sanāksmes vadībā sagatavot ziņojumus par savām darbībām saskaņā ar šo protokolu un tos iesniegt Pušu sanāksmei;

e) Pušu sanāksmes vadībā nodrošināt nepieciešamo koordināciju ar kompetentajām starptautiskajām un reģionālajām starpvalstu organizācijām un citām struktūrām;

f) Pušu sanāksmes vadībā noslēgt tādas administratīvas vai līgumiskas vienošanās, kādas var būt nepieciešamas efektīvai tā funkciju izpildei šā protokola sekretariāta statusā;

g) saņemt un izskatīt pieteikumus no starpvalstu un nevalstiskām organizācijām, kas vēlas saņemt akreditāciju Pušu sanāksmes novērotāja statusā, vienlaikus nodrošinot, ka norādītās organizācijas nav saistītas ar tabakas industriju, un izskatītos pieteikumus iesniegt Pušu sanāksmei izvērtēšanai; un

h) veikt citas sekretariāta funkcijas, kas norādītas šajā protokolā, un citas funkcijas, ko var noteikt Pušu sanāksmē.

35. PANTS

Attiecības starp Pušu sanāksmi un starpvalstu organizācijām

Pušu sanāksme var pieprasīt kompetento starptautisko un reģionālo organizāciju, tostarp finanšu un attīstības iestāžu, sadarbību ar mērķi nodrošināt tehnisku un finansiālu sadarbību šā protokola mērķa sasniegšanas nolūkā.

36. PANTS

Finanšu resursi

1. Puses atzīst finanšu resursu svarīgo lomu šā protokola mērķa sasniegšanā un PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 26. panta nozīmi minētās konvencijas mērķa sasniegšanā.

2. Katra Puse sniedz finanšu atbalstu attiecībā uz savām darbībām, kas paredzētas šā protokola mērķa sasniegšanai, saskaņā ar saviem valsts plāniem, prioritātēm un programmām.

3. Puses attiecīgā gadījumā veicina divpusējo, reģionālo, apakšreģionālo un citu daudzpusējo kanālu izmantošanu, lai sniegtu finansējumu to Pušu spēju stiprināšanai, kuras ir jaunattīstības valstis vai valstis ar pārejas ekonomiku, nolūkā sasniegt šā protokola mērķus.

4. Neskarot 18. pantu, Puses tiek mudinātas, ņemot vērā savus valsts tiesību aktus un politiku, attiecīgā gadījumā konfiscētus noziedzīgi iegūtos līdzekļus, kas ir saistīti ar tabakas, tabakas izstrādājumu un ražošanas iekārtu nelikumīgu tirdzniecību, izmantot šā protokola mērķu sasniegšanai.

5. Puses, kas ir pārstāvētas attiecīgās reģionālās un starptautiskās starpvalstu organizācijās un finanšu un attīstības iestādēs mudina norādītās struktūras sniegt finansiālu palīdzību tām Pusēm, kuras ir jaunattīstības valstis vai valstis ar pārejas ekonomiku, lai tām palīdzētu saistību izpildē saskaņā ar šo protokolu, neierobežojot dalības tiesības minētajās organizācijās.

6. Puses vienojas:

a) lai Pusēm palīdzētu izpildīt savas saistības saskaņā ar šo protokolu, visus attiecīgos iespējamus un esošos resursus, kas ir pieejami darbībām saistībā ar šī protokola mērķi, mobilizēt un izmantot visu Pušu labā, jo īpaši to Pušu labā, kuras ir jaunattīstības valstis vai valstis ar pārejas ekonomiku; un

b) konvencijas sekretariāts Pusēm, kuras ir jaunattīstības valstis vai valstis ar pārejas ekonomiku, pēc to pieprasījuma sniedz konsultācijas par pieejamo finansējumu, lai veicinātu šo Pušu saistību izpildi saskaņā ar šo protokolu.

7. Puses var pieprasīt, lai tabakas industrija sedz izmaksas, ko rada Puses saistības sasniegt šā protokola mērķus, ievērojot PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 5. panta 3. punktu.

8. Puses, ņemot vērā savus valsts tiesību aktus, cenšas panākt šā protokola īstenošanas pašfinansēšanu, tostarp tabakas izstrādājumiem piemērojot nodokļus un cita veida maksājumus.

VIII DAĻA

DOMSTARPĪBU ATRISINĀŠANA

37. PANTS

Domstarpību atrisināšana

Domstarpības starp Pusēm attiecībā uz šā protokola interpretāciju vai piemērošanu atrisina saskaņā ar PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību 27. pantu.

IX DAĻA
Protokola izstrāde

38. PANTS
Protokola grozījumi

1. Jebkura Puse var ierosināt grozījumus šajā protokolā.

2. Grozījumus šajā protokolā izskata un pieņem Pušu sanāksme. Konvencijas sekretariāts jebkura ierosinātā šā protokola grozījuma tekstu paziņo Pusēm vismaz sešus mēnešus pirms sesijas, kurā to paredzēts pieņemt. Konvencijas sekretariāts ierosinātos grozījumus paziņo arī šā protokola parakstītājiem un informācijas nolūkā – deponētāram.

3. Puses dara visu iespējamo, lai par katru ierosināto šā protokola grozījumu panāktu vienprātīgu vienošanos. Ja ir pieliktas visas iespējamās pūles, lai panāktu vienprātīgu vienošanos, bet tas nav izdevies, pēdējā iespēja ir grozījumu pieņemt ar trim ceturtdaļām sesijā klātesošo un balsojošo Pušu balsu. Šajā pantā “klātesošās un balsojošās Puses” nozīmē Puses, kuras piedalās sesijā un balso par vai pret. Konvencijas sekretariāts pieņemto grozījumu nodod deponētāram, kurš to izplata visām Pusēm akceptēšanai.

4. Grozījumu akceptēšanas instrumentus deponē deponētāram. Grozījumi, kas ir pieņemti saskaņā ar 3. punktu, attiecībā uz tām Pusēm, kas tos ir akceptējušas, stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc tā datuma, kad deponētārs ir saņēmis akceptēšanas instrumentus no vismaz divām trešdaļām Pušu.

5. Attiecībā uz jebkuru citu Pusi grozījumi stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc tā datuma, kad attiecīgā Puse iesniegusi deponētāram pieņemšanas instrumentu par attiecīgajiem grozījumiem.

39. PANTS
Šā protokola pielikumu pieņemšana un grozīšana

1. Jebkura Puse var iesniegt priekšlikumus par šā protokola pielikumu un ierosināt šā protokola pielikumu grozījumus.

2. Pielikumi attiecas tikai uz sarakstiem, veidlapām un jebkādiem citiem aprakstošiem materiāliem attiecībā uz procesuāliem, zinātniskiem, tehniskiem vai administratīviem jautājumiem.

3. Šā protokola pielikumi un to grozījumi tiek ierosināti, pieņemti un stājas spēkā saskaņā ar 38. pantā noteikto procedūru.

X DAĻA
NOBEIGUMA NOTEIKUMI

40. PANTS
Atrunas

Attiecībā uz šo protokolu atrunas nav pieļautas.

41. PANTS

Izstāšanās

1. Puse jebkurā laikā, kad ir pagājuši divi gadi no dienas, kad šis protokols stājies spēkā attiecībā uz šo Pusi, var izstāties no protokola, par to rakstveidā paziņojot depozitāram.

2. Jebkura šāda izstāšanās stājas spēkā vienu gadu pēc datuma, kad depozitārs ir saņēmis paziņojumu par izstāšanos, vai arī vēlākā datumā, kā var būt norādīts paziņojumā par izstāšanos.

3. Uzskatāms, ka jebkura Puse, kas izstājas no PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību, izstājas arī no šā protokola, un šāda izstāšanās stājas spēkā tajā pašā datumā kā attiecīgās Puses izstāšanās no PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību.

42. pants

Balsttiesības

1. Katrai šā protokola Pusei ir viena balss, izņemot gadījumā, kas paredzēts 2. punktā.

2. Reģionālās ekonomikas integrācijas organizācijas jautājumos, kas ir to kompetencē, izmanto savas balsttiesības ar tādu balsu skaitu, kas ir vienāds ar to dalībvalstu skaitu, kuras ir šā protokola Puses. Šāda organizācija neizmanto savas balsttiesības, ja savas balsttiesības izmanto kaut viena no tās dalībvalstīm, un otrādi.

43. PANTS

Parakstīšana

Šis protokols ir atvērts parakstīšanai visām PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību dalībvalstīm Pasaules Veselības organizācijas galvenajā mītnē Ženēvā no 2013. gada 10. janvāra līdz 11. janvārim un pēc tam – Apvienoto Nāciju Organizācijas galvenajā mītnē Ņujorkā līdz 2014. gada 9. janvārim.

44. PANTS

Ratifikācija, akceptēšana, apstiprināšana, oficiāla atbalstīšana vai pievienošanās

1. Šo protokolu ratificēt, akceptēt, apstiprināt vai tam pievienoties var valstis, un to oficiāli atbalstīt vai tam pievienoties var reģionālas ekonomikas integrācijas organizācijas, kas ir PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību Puses. Pievienoties protokolam var, sākot ar dienu, kas seko datumam, kad protokolu slēdz parakstīšanai. Ratifikācijas, akceptēšanas, apstiprināšanas, oficiālas atbalstīšanas vai pievienošanās instrumentus deponē depozitāram.

2. Jebkurai reģionālai ekonomikas integrācijas organizācijai, kura kļūst par šā protokola Pusi, nevienai tās dalībvalstij neesot Pusei, ir saistošas visas šajā protokolā noteiktās saistības. Ja par šā protokola Pusi kļūst organizācija, kuras viena vai vairākas dalībvalstis ir šā protokola Puses, attiecīgā organizācija un tās dalībvalstis izlemj, kādi ir to attiecīgie pienākumi savu saistību izpildei saskaņā ar šo protokolu. Šādos gadījumos attiecīgā organizācija un tās dalībvalstis nevar vienlaikus izmantot šajā protokolā noteiktās tiesības.

3. Reģionālas ekonomikas integrācijas organizācijas savos oficiālas atbalstīšanas vai pievienošanās instrumentos paziņo savas kompetences apjomu attiecībā uz jautājumiem, ko reglamentē šis protokols. Šādas organizācijas arī informē depozitāru, kurš savukārt informē Puses, par jebkurām būtiskām kompetences apjoma izmaiņām.

45. PANTS

Stāšanās spēkā

1. Šis protokols stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc datuma, kad depozitāram deponēts četrdesmitais ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas, oficiālas atbalstīšanas vai pievienošanās instruments.

2. Attiecībā uz katru PVO Vispārējās konvencijas par tabakas uzraudzību Pusi, kas šo protokolu ratificē, akceptē, apstiprina, oficiāli atbalsta vai tam pievienojas pēc tam, kad ir izpildīti 1. punktā izvirzītie spēkā stāšanās nosacījumi, šis protokols stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc datuma, kad ir deponēts attiecīgās Puses ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas, oficiālas atbalstīšanas vai pievienošanās instruments.

3. Piemērojot šo pantu, jebkuru instrumentu, ko deponē reģionāla ekonomikas integrācijas organizācija, neuzskata par papildu instrumentu tiem, kurus ir deponējušas attiecīgās organizācijas dalībvalstis.

46. PANTS

Depozitārs

Šā protokola depozitārs ir Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretārs.

47. PANTS

Autentiskie teksti

Šā protokola oriģinālu, kura teksti angļu, arābu, franču, krievu, ķīniešu un spāņu valodās ir vienlīdz autentiski, deponē Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretāram.

292. 185L/12 Fizisko personu elektroniskās identifikācijas likums

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **autentifikācija** — elektronisks process, kurā elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs veic fiziskās personas elektronisko identifikācijas datu pārbaudi, lai nodrošinātu šīs personas elektronisko identifikāciju;

2) **elektroniskā identifikācija** — personas elektronisko identifikācijas datu izmantošanas process, lai elektroniskajā vidē pārbaudītu fiziskās personas identitāti;

3) **elektroniskā pakalpojuma sniedzējs** — publiska persona, kas elektroniskā pakalpojuma sniegšanai izmanto elektroniskās identifikācijas pakalpojumu;

4) **elektroniskās identifikācijas līdzeklis** — materiāli un nemateriāli elementi, kuri ietver personas elektroniskos identifikācijas datus un kurus izmanto, lai identificētos elektroniskajam pakalpojumam;

5) **personas elektroniskie identifikācijas dati** — fiziskās personas un elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja rīcībā esošo datu kopums, kas ļauj noskaidrot fiziskās personas identitāti.

2. pants. Likuma mērķis un darbības joma

(1) Likuma mērķis ir noteikt prasības:

- 1) elektroniskajai identifikācijai, lai fiziskajai personai nodrošinātu iespēju pieprasīt vai saņemt elektronisko pakalpojumu, ko publiska persona sniedz, pildot tai noteiktās funkcijas vai uzdevumus;
- 2) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējam, kā arī kvalificēta un kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja reģistrācijas un uzraudzības kārtībai;
- 3) elektroniskās identifikācijas veidiem, kuri pielīdzināmi fiziskās personas identitātes pārbaudei klātienē, uzrādot personu apliecinošu dokumentu.

(2) Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja sniegtais kvalificētais vai kvalificētais paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojums attiecas tikai uz fiziskajām personām, kuras iekļautas Iedzīvotāju reģistrā. Ja fiziskā persona nav iekļauta Iedzīvotāju reģistrā, tās elektroniskā identifikācija notiek saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas reglamentē attiecīgo elektronisko pakalpojumu.

II nodaļa

Elektroniskās identifikācijas nodrošināšana

3. pants. Elektroniskā identifikācija

(1) Fiziskās personas identitāte elektroniskajā vidē ir pārbaudīta, ja fizisko personu identificē,

izmantojot elektroniskās identifikācijas līdzekli, un elektroniskā identifikācija notikusi saskaņā ar normatīvo aktu prasībām attiecībā uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu un izmantošanu.

(2) Elektroniskās identifikācijas pakalpojums ietver elektroniskās identifikācijas līdzekļa izsniegšanu un tā darbības izbeigšanu, autentifikācijas apliecinājuma izsniegšanu, personas elektronisko identifikācijas datu radīšanu un uzturēšanu, kā arī elektroniskās identifikācijas nodrošinājuma uzturēšanu.

(3) Elektroniskā identifikācija uzskatāma par notikušu un ir pielīdzināma fiziskās personas identitātes pārbaudei klātienē, uzrādot personu apliecinošu dokumentu, vienā no šādiem gadījumiem:

- 1) ja tā veikta ar kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekli un atbilst šā likuma prasībām;
- 2) ja tā veikta gadījumā, kad elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs un elektroniskā pakalpojuma sniedzējs rakstveidā vienojušies par elektronisko identifikāciju un elektroniskās identifikācijas veidu, neizmantojot kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektronisko identifikāciju;
- 3) ja tā veikta gadījumā, kad elektroniskā pakalpojuma sniedzējs un fiziskā persona rakstveidā vienojušies par fiziskās personas identitātes pārbaudi elektroniskajā vidē, neizmantojot kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektronisko identifikāciju.

4. pants. Kvalificētas vai kvalificētas paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas apliecinājums

(1) Ja kvalificētas vai kvalificētas paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas procesā fiziskā persona ir identificēta, elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs elektroniskā pakalpojuma sniedzējam izsniedz autentifikācijas apliecinājumu.

(2) Autentifikācijas apliecinājumā iekļauj šādu informāciju:

- 1) norādi, vai tas ir kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības autentifikācijas apliecinājums;
- 2) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja nosaukumu, reģistrācijas numuru, juridisko adresi vai fiziskajai personai — vārdu, uzvārdu, personas kodu (ja personai nav personas koda, — dzimšanas datumu, personu apliecinoša dokumenta numuru un izdošanas datumu, valsti un institūciju, kas dokumentu izdevusi);
- 3) identificētās fiziskās personas vārdu, uzvārdu un personas kodu;
- 4) autentifikācijas apliecinājuma izsniegšanas datumu un laiku.

5. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļa izsniegšana

(1) Lai saņemtu kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekli, fiziskā persona iesniedz iesniegumu elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējam.

(2) Pirms kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļa izsniegšanas elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs fiziskās personas klātbūtnē pārlicinās par šīs personas identitāti, pamatojoties uz fiziskās personas uzrādītu personu apliecinošu dokumentu.

(3) Kvalificētu elektroniskās identifikācijas līdzekli fiziskajai personai izsniedz kvalificēts elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs.

(4) Kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekli fiziskajai personai izsniedz kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs.

(5) Kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs, saglabājot šajā likumā noteikto atbildību, uz līguma pamata var uzticēt citai juridiskajai vai fiziskajai personai šā panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā noteikto darbību veikšanu, par to rakstveidā informējot uzraudzības institūciju.

6. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbības izbeigšana

(1) Ja kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbība ir izbeigta, tā nav atjaunojama.

(2) Kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs nekavējoties izbeidz elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbību šādos gadījumos:

- 1) fiziskā persona pieprasa elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbības izbeigšanu;
- 2) saņemta informācija no Iedzīvotāju reģistra par fiziskās personas nāvi;
- 3) saņemta informācija no Iedzīvotāju reģistra par fiziskās personas vārda, uzvārda vai personas koda maiņu, un šie dati ir iekļauti elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja izsniegtajā elektroniskās identifikācijas līdzeklī;
- 4) fiziskā persona ir sniegusi nepatiesas vai maldinošas ziņas par savu identitāti;
- 5) izpildot tiesas nolēmumu par elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbības izbeigšanu;
- 6) līgumā par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu noteiktajos gadījumos.

III nodaļa

Kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs

7. pants. Prasības kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējam

Par kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju var būt privātpersona vai publiskas personas institūcija, kas sniedz vienu vai vairākus elektroniskās identifikācijas pakalpojumus un atbilst šādām prasībām:

- 1) tā elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanai izmanto informācijas sistēmas un produktus, kas, izvērtējot iespējamos riskus, ir aizsargāti pret neatļautu piekļušanu un izmaiņām;
- 2) tā uztur pietiekamus finanšu resursus, lai izpildītu šā likuma prasības, un apdrošina savu profesionālās darbības civiltiesisko atbildību šā likuma 12. pantā noteiktajā kārtībā;
- 3) tā ir reģistrēta kvalificētu elektroniskās identifikācijas pakalpojumu sniedzēju reģistrā (turpmāk — reģistrs) šajā likumā noteiktajā kārtībā;
- 4) tā nekavējoties nodrošina kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbības izbeigšanu šajā likumā vai līgumā par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu noteiktajos gadījumos;
- 5) tā nodrošina, ka jebkurā brīdī var konstatēt kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbības uzsākšanas un izbeigšanas datumu un laiku;

- 6) tā izmanto sistēmas, kas nodrošina kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības autentifikācijas apliecinājuma un ar neveiksmīgu autentifikācijas mēģinājumu saistītas informācijas glabāšanu, kā arī nodrošina:
 - a) ka tikai kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs vai tā pilnvarota persona uzrāda vai izsniedz kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības autentifikācijas apliecinājuma un neveiksmīga autentifikācijas mēģinājuma pārbaudes datus,
 - b) izmaiņu reģistrēšanu pie tās esošajos personas elektroniskajos identifikācijas datos un šo izmaiņu kontroli un uzraudzību,
 - c) ka tehnoloģiskās izmaiņas reģistrē un veic tās uzraudzībā;
- 7) tā nodrošina, ka tās pārziņā esošie personas elektroniskie identifikācijas dati neļauj radīt fiziskās personas pārziņā esošo personas identifikācijas datu kopiju;
- 8) tā nodrošina personas elektronisko identifikācijas datu atbilstību elektroniskās identifikācijas brīdī Iedzīvotāju reģistrā esošajiem fiziskās personas datiem.

8. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja reģistrācija

(1) Lai elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs tiktu reģistrēts reģistrā, tas iesniedz uzraudzības institūcijai šādus dokumentus:

- 1) rakstveida iesniegumu;
- 2) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumus;
- 3) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu un procedūru drošības aprakstu;
- 4) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu un procedūru drošības pārbaudes atzinumu, kuru sniedzis uzraudzības institūcijas apstiprinātajā ekspertu sarakstā iekļauts eksperts;
- 5) dokumentu, kas apliecina šā likuma 7. panta 2. punktā noteikto prasību izpildi;
- 6) apliecinājumu, ka tas atbilst visām šā likuma 13. pantā minētajām tehniskajām un organizatoriskajām prasībām;
- 7) šā likuma 14. panta 7. punktā minēto informāciju.

(2) Uzraudzības institūcija mēneša laikā pēc šā panta pirmajā daļā minēto dokumentu saņemšanas pārbauda, vai elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs un tā sniegtais elektroniskās identifikācijas pakalpojums atbilst šā likuma prasībām, un reģistrē to reģistrā vai pieņem pamatotu lēmumu par reģistrācijas atteikumu.

(3) Ja mēneša laikā pārbaude nav pabeigta, uzraudzības institūcija informē par to elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju, norādot kavēšanās iemeslus un pārbaudes pabeigšanas termiņu. Uzraudzības institūcija pārbaudes termiņu var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par diviem mēnešiem.

(4) Ja elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs nav iesniedzis visus šā panta pirmajā daļā minētos dokumentus vai tajos norādītā informācija ir nepilnīga vai neprecīza, uzraudzības institūcija par to rakstveidā informē elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju, norādot termiņu, kādā attiecīgie dokumenti vai ziņas iesniedzamas, un attiecīgi pagarina lēmuma pieņemšanas termiņu.

(5) Uzraudzības institūcija pieņem lēmumu par reģistrācijas atteikumu, ja:

- 1) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs vai tā sniegtais elektroniskās identifikācijas pakalpojums neatbilst šā likuma prasībām;
- 2) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs šā panta ceturtajā daļā noteiktajā termiņā nav iesniedzis pieprasīto informāciju un dokumentus.

(6) Uzraudzības institūcija triju darbdienu laikā pēc šā panta piektajā daļā minētā lēmuma pieņemšanas par to rakstveidā informē elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju.

(7) Elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs kļūst par kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju un var sniegt kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojumu ar dienu, kad tas reģistrēts reģistrā kā kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs.

9. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumi

(1) Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumos iekļauj:

- 1) informāciju par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju — firma vai vārds un uzvārds, reģistrācijas numurs vai personas kods, adrese, tālruņa numurs un elektroniskā pasta adrese;
- 2) informāciju par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanai izmantotajām informācijas sistēmām, iekārtām, tehnoloģijām, datorprogrammām un to lietošanas tiesības apliecinājošiem dokumentiem;
- 3) līguma par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu paraugu;
- 4) informāciju par elektroniskās identifikācijas līdzekļa izsniegšanas kārtību un tā drošības nodrošināšanas pasākumiem;
- 5) informāciju par elektroniskās identifikācijas iespējām;
- 6) informāciju par elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbības izbeigšanu;
- 7) informāciju par tehniskām un tehnoloģiskām iespējām, kas nodrošina elektroniskās identifikācijas līdzekļa, pie elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja esošo personas elektronisko identifikācijas datu, kā arī elektroniskās identifikācijas aizsardzību.

(2) Ja elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumi mainās, elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs nekavējoties iesniedz uzraudzības institūcijai grozījumus elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumos. Elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs elektroniskās identifikācijas pakalpojumu atbilstoši uzraudzības institūcijai iesniegtajiem grozījumiem drīkst sniegt tikai pēc minēto grozījumu publicēšanas uzraudzības institūcijas mājaslapā internetā.

10. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības apraksts

(1) Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības aprakstā norādāmo informāciju nosaka Ministru kabinets.

(2) Ja elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības apraksts mainās, kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs nekavējoties iesniedz uzraudzības institūcijai grozījumus informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības aprakstā.

11. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības pārbaude

(1) Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošību pārbauda un atzinumu par to sniedz eksperts, kurš iekļauts uzraudzības institūcijas apstiprinātajā ekspertu sarakstā.

(2) Uzraudzības institūcijas apstiprinātajā ekspertu sarakstā iekļauj ekspertu, kurš atbilst šādām prasībām:

- 1) tam ir tehniskas iespējas noteikt elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- 2) tas ir juridiski un finansiāli neatkarīgs no kvalificētiem un kvalificētiem paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējiem, kā arī no uzraudzības institūcijas;
- 3) tam vai tā nodarbinātajam personālam ir nepieciešamās zināšanas informācijas sistēmu drošības audita jomā;
- 4) tas nenodarbojas ar elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu un citu informācijas tehnoloģiju ražošanu un piegādi.

12. pants. Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana

(1) Kvalificēts un kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs obligāti apdrošina ar tā darbību saistīto iespējamo zaudējuma risku.

(2) Kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs apdrošināšanas līgumu noslēdz pirms šā likuma 8. panta pirmajā daļā minēto dokumentu iesniegšanas uzraudzības iestādei un uztur spēkā visā elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas laikā.

(3) Ja kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja darbības vai bezdarbības dēļ rodas zaudējums, apdrošināšanas sabiedrība, pamatojoties uz apdrošināšanas līgumu, šo zaudējumu sedz no kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja apdrošināšanas atlīdzības.

(4) Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja apdrošināšanas minimālo summu un termiņu, kā arī izņēmuma gadījumus, kad apdrošināšanas sabiedrība nesedz kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja radītos zaudējumus, nosaka Ministru kabinets.

13. pants. Tehniskās un organizatoriskās prasības

Ministru kabinets nosaka tehniskās un organizatoriskās prasības, kādām atbilst kvalificēts un kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs, autentifikācija, elektroniskās identifikācijas līdzekļi, kā arī kārtību, kādā tiek nodrošināta kvalificēta un kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbības izbeigšana, veicama droša elektroniskās identifikācijas pārbaude, autentifikācijas apliecinājuma un ar neveiksmīgiem autentifikācijas mēģinājumiem saistītas informācijas izsniegšana un glabāšana, kā arī elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības pārbaudes kārtību un termiņus.

14. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja pienākumi

Kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs (attiecībā uz kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojumu):

- 1) nodrošina elektroniskā pakalpojuma sniedzējam iespēju elektroniskā pakalpojuma sniegšanai bez maksas izmantot elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja elektroniskās identifikācijas pakalpojumu;

- 2) izvērtējot iespējamos riskus, elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanai lieto informācijas sistēmas, iekārtas un procedūras, kas garantē pienācīgu elektroniskās identifikācijas pakalpojuma drošību;
- 3) veic nepieciešamos pasākumus, lai garantētu personas elektronisko identifikācijas datu aizsardzību pret nelikumīgu apstrādi un izmantošanu;
- 4) nodrošina elektroniskās identifikācijas līdzekļa aizsardzību pret viltošanu līdz tā izsniegšanai personai;
- 5) nodrošina elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru atbilstību šim likumam un normatīvo aktu prasībām attiecībā uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, izmantošanu un personas datu aizsardzību;
- 6) nodrošina, ka elektroniskās identifikācijas līdzekļi personai izsniedz klātienē:
 - a) ja ar personu ir noslēgts līgums par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu,
 - b) saskaņā ar Personu apliecināšanu dokumentu likumu, ja elektroniskās identifikācijas līdzeklis ir iekļauts personas apliecībā;
- 7) nodrošina, ka pirms tam, kad tiek noslēgts līgums par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, vai pirms tam, kad tiek izsniegta personas apliecība ar tajā elektroniskā formā iekļauto informāciju, kas nepieciešama personas apliecības turētāja elektroniskai identitātes pārbaudei, tiek sniegta publiski pieejama informācija par:
 - a) noteikumiem un nosacījumiem, kas attiecas uz elektroniskās identifikācijas līdzekļa lietošanu, tai skaitā par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja noteiktajiem elektroniskās identifikācijas līdzekļa lietošanas ierobežojumiem,
 - b) sūdzību un strīdu izskatīšanas kārtību,
 - c) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja atbildību,
 - d) iespējamiem riskiem, kas saistīti ar izsniegtā elektroniskās identifikācijas līdzekļa lietošanu,
 - e) šā likuma 18. pantā noteiktajiem personas pienākumiem un atbildību,
 - f) gadījumiem, kad elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbība izbeidzas;
- 8) ievēro normatīvos aktus, kas attiecas uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, izmantošanu un personas datu aizsardzību, elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības aprakstu, kā arī reģistrā iekļautos elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumus;
- 9) nekavējoties informē uzraudzības institūciju par visiem apstākļiem, kas kavē ievērot normatīvos aktus, reģistrā iekļautos elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumus vai elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības aprakstu;
- 10) nekavējoties informē fizisko personu par elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbības izbeigšanu, izņemot gadījumus, kad elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbība izbeigta, pamatojoties uz šā likuma 6. panta otrās daļas 2. punktu;
- 11) uztur informāciju par personas elektroniskajiem identifikācijas datiem un izsniegto elektroniskās identifikācijas līdzekļi, kā arī uzglabā ar elektroniskās identifikācijas līdzekļi saistīto informāciju saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas attiecas uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, izmantošanu un personas datu aizsardzību;

- 12) veic pilnu elektroniskās identifikācijas līdzekļa izsniegšanas un darbības izbeigšanas procedūru uzskaiti;
- 13) pārbaudes pierakstos fiksē visus pasākumus, kas saistīti ar autentifikācijas apliecinājuma izsniegšanu un neveiksmīgu autentifikācijas mēģinājumu. Pārbaudes pierakstus glabā piecus gadus. Pārbaudes pierakstiem nodrošina fizisko un loģisko aizsardzību, kāda noteikta normatīvajos aktos, kas attiecas uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, izmantošanu, personas datu aizsardzību un valsts informācijas sistēmu un citu informācijas sistēmu drošību;
- 14) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz tiesas, prokuratūras un izmeklēšanas iestādēm informāciju par izsniegto un darbību izbeigušo elektroniskās identifikācijas līdzekli, personas elektroniskajiem identifikācijas datiem, autentifikācijas apliecinājumiem un neveiksmīgiem autentifikācijas mēģinājumiem;
- 15) atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas attiecas uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, izmantošanu un personas datu aizsardzību, sniedz informāciju uzraudzības institūcijai;
- 16) informē datu subjektu par paredzēto personas datu apstrādi un ievēro normatīvos aktus, kas regulē informācijas sistēmu drošību un personas datu aizsardzību;
- 17) nekavējoties informē uzraudzības institūciju, personas datu uzraudzības iestādi un personu par jebkādu tās datu aizsardzības un drošības pārkāpumu, kas ietekmē elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju un tā apstrādātos personas datus.

15. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja atbildība

(1) Kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs ir atbildīgs par zaudējumiem, kas nodarīti fiziskajai personai, kura, izmantojot kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekli, paļāvusies uz to, ka:

- 1) elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs, izsniedzot elektroniskās identifikācijas līdzekli, ir ievērojis normatīvos aktus, kas attiecas uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, izmantošanu un personas datu aizsardzību, kā arī ievēro un izpilda elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības aprakstu un reģistrā iekļautos elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumus;
- 2) elektroniskās identifikācijas līdzekļa izsniegšanas brīdī personas elektroniskie identifikācijas dati atbilst elektroniskās identifikācijas līdzekli iekļautajiem personas elektroniskajiem identifikācijas datiem;
- 3) personas elektroniskie identifikācijas dati, kuri atrodas pie elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja, tiek izmantoti pienācīgā veidā;
- 4) pēc tam, kad saņemts fiziskās personas pieprasījums izbeigt elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbību, tā darbība tiks izbeigta, taču darbības izbeigšana nav reģistrēta.

(2) Kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs atlīdzina fiziskajai personai radušos zaudējumus, ja tas bez tiesiska pamata izbeidz šīs personas elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbību.

16. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas izbeigšana

(1) Uzraudzības institūcija pieņem lēmumu par kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas izbeigšanu, ja:

- 1) kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs vai tā sniegtais kvalificētais vai kvalificētais paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojums neatbilst šā likuma prasībām;
- 2) kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs nav uzraudzības institūcijas noteiktajā termiņā novērsis šā likuma 11. pantā minētajā drošības pārbaudē konstatētās neatbilstības;
- 3) kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs iesniedzis rakstveida iesniegumu par darbības izbeigšanu vai elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas izbeigšanu.

(2) Uzraudzības institūcija nekavējoties pēc šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma pieņemšanas kvalificēto vai kvalificēto paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju dzēš no reģistra un triju darbdienu laikā pēc šā panta pirmajā daļā minētā lēmuma pieņemšanas par to rakstveidā informē elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēju.

17. pants. Kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja uzraudzības institūcija

(1) Uzraudzības institūcija uzrauga elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja darbības atbilstību normatīvo aktu prasībām, kas attiecas uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu un izmantošanu.

(2) Uzraudzības institūcijai ir tiesības jebkurā laikā pārbaudīt kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja atbilstību normatīvo aktu prasībām, kas attiecas uz elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu un izmantošanu.

(3) Uzraudzības institūcijai ir tiesības, ja nepieciešams, pieprasīt no elektroniskā pakalpojuma sniedzēja informāciju par tehniskajām un organizatoriskajām prasībām, kas attiecas uz elektronisko identifikāciju elektroniskā pakalpojuma saņemšanai.

(4) Uzraudzības institūcija ne retāk kā reizi gadā pieprasa kvalificēta vai kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas informācijas sistēmu, iekārtu un procedūru drošības pārbaudes atzinumu. Minēto atzinumu sniedz eksperts, kurš iekļauts uzraudzības iestādes apstiprinātajā ekspertu sarakstā.

(5) Uzraudzības institūcija savā mājaslapā internetā uztur reģistru un nodrošina tam piekļuvi tiešsaistes režīmā.

(6) Uzraudzības institūcija savā mājaslapā internetā ievieto un uztur informāciju par kvalificētiem un kvalificētiem paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējiem un juridiskajām vai fiziskajām personām, kurām saskaņā ar šā likuma 5. panta piekto daļu nodota šā likuma 5. panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā minēto darbību veikšana, kā arī informāciju, ko elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs iesniedzis saskaņā ar šā likuma 8. panta pirmās daļas 7. punktu.

(7) Uzraudzības institūciju, tās funkcijas un pienākumus nosaka Ministru kabinets.

IV nodaļa

Fiziskās personas un elektroniskā pakalpojuma sniedzēja pienākumi un atbildība

18. pants. Fiziskās personas pienākumi un atbildība

(1) Fiziskā persona, izmantojot kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojumu:

- 1) sniedz kvalificētam vai kvalificētam paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējam patiesu informāciju;
- 2) pirms tam, kad tiek noslēgts līgums par elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, vai pirms tam, kad tiek izsniegta personas apliecība ar tajā elektroniskā formā iekļauto informāciju, kas nepieciešama personas apliecības turētāja elektroniskai identitātes pārbaudei, rakstveidā apliecina, ka ir iepazinies ar reģistrā iekļautajiem elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniegšanas noteikumiem;
- 3) pirms elektroniskās identifikācijas līdzekļa saņemšanas rakstveidā apliecina, ka ir iepazinies ar tā lietošanas nosacījumiem;
- 4) nodrošina, ka personas elektroniskos identifikācijas datus (izņemot vārdu, uzvārdu un personas kodu), kuri atrodas attiecīgās fiziskās personas pārziņā, varētu izmantot tikai pati fiziskā persona;
- 5) glabā savā pārziņā esošu elektroniskās identifikācijas līdzekli tā, lai tas nenonāk citas personas ricībā vai bojājuma dēļ nekļūst lietošanai nederīgs;
- 6) nekavējoties pieprasa, lai elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs izbeidz elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbību, ja ir pamats uzskatīt, ka personas elektroniskie identifikācijas dati (izņemot vārdu, uzvārdu un personas kodu) var tikt izmantoti bez attiecīgās personas ziņas.

(2) Fiziskā persona drīkst izmantot tikai tai izsniegtos kvalificētus vai kvalificētus paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekļus.

(3) Fiziskā persona nedrīkst nodot trešajām personām tās pārziņā esošos personas elektroniskos identifikācijas datus (izņemot vārdu, uzvārdu un personas kodu).

(4) Fiziskā persona ir atbildīga par zaudējumiem, kas nodarīti citai personai, kura paļāvusies uz kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas līdzekli, ja:

- 1) fiziskā persona sniegusi nepatiesu informāciju kvalificētam vai kvalificētam paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējam;
- 2) fiziskā persona nav pienācīgi rūpējusies par savā pārziņā esošo personas elektronisko identifikācijas datu (izņemot vārdu, uzvārdu un personas kodu) aizsardzību pret neatļautu izmantošanu;
- 3) ir pamats uzskatīt, ka personas elektroniskie identifikācijas dati, kuri atrodas fiziskās personas pārziņā, izmantoti bez šīs personas ziņas, un fiziskā persona nav apzināti pieprasījusi, lai kvalificēts vai kvalificēts paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzējs izbeidz attiecīgā elektroniskās identifikācijas līdzekļa darbību.

19. pants. Elektroniskā pakalpojuma sniedzēja pienākumi

(1) Elektroniskā pakalpojuma sniedzējs attiecībā uz kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektronisko identifikāciju:

- 1) autentifikācijas apliecinājumus un pārbaudes pierakstus, kuros fiksē notikumus, kas saistīti ar autentifikācijas apliecinājuma saņemšanu, kā arī informāciju par neveiksmīgiem mēģinājumiem saņemt elektronisko pakalpojumu, kam nepieciešama elektroniskā identifikācija, glabā saskaņā ar normatīvajiem aktiem,

- kas attiecas uz identifikācijas pakalpojuma sniegšanu, izmantošanu, personas datu aizsardzību un valsts informācijas sistēmu un citu informācijas sistēmu drošību;
- 2) veic aizsardzības pasākumus, lai novērstu iespējamās prettiesiskas darbības pret autentifikācijas apliecinājumu, kas atrodas pie elektroniskā pakalpojuma sniedzēja;
 - 3) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā sniedz tiesas, prokuratūras un izmeklēšanas iestādēm informāciju par saņemtajiem autentifikācijas apliecinājumiem;
 - 4) ievēro normatīvos aktus, kas regulē personas datu aizsardzību un informācijas sistēmu drošību;
 - 5) regulāri pārbauda, vai kvalificēti vai kvalificēti paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēji ir iekļauti reģistrā un nav izslēgti no tā;
 - 6) pēc uzraudzības institūcijas pieprasījuma sniedz informāciju par tehniskajām un organizatoriskajām prasībām, kas attiecas uz elektronisko identifikāciju elektroniskā pakalpojuma saņemšanai.

(2) Elektroniskā pakalpojuma sniedzējs gada laikā pēc elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja reģistrācijas reģistrā par saviem līdzekļiem nodrošina elektroniskā pakalpojuma saņemšanu, izmantojot kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojumu saskaņā ar šā likuma 13. pantā noteiktajām tehniskajām un organizatoriskajām prasībām.

(3) Ministru kabinets nosaka tehniskās un organizatoriskās prasības, kas elektroniskā pakalpojuma sniedzējam jāievēro, saņemot kvalificētu vai kvalificētu paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojumu.

Pārejas noteikumi

1. Ministru kabinets līdz 2017. gada 1. jūlijam izdod šā likuma 10. panta pirmajā daļā, 12. panta ceturtajā daļā, 13. pantā un 19. panta trešajā daļā paredzētos noteikumus.

2. Ministru kabinets līdz 2017. gada 1. martam izdod šā likuma 17. panta septītajā daļā paredzētos noteikumus.

3. Šā likuma 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18. un 19. pantu piemēro no 2018. gada 1. janvāra.

4. Šā likuma 8. panta otrajā daļā noteikto kvalificēta un kvalificēta paaugstinātas drošības elektroniskās identifikācijas pakalpojuma sniedzēja atbilstību likuma prasībām uzraudzības institūcija pārbauda triju mēnešu laikā, ja rakstveida pieteikums iesniegts līdz 2018. gada 31. decembrim.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 5. novembrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 24.11.2015., Nr. 230.

293. 186L/12 Par ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē iesaistītu komercsabiedrību paziņojumiem par maksājumiem pārvaldes iestādēm

1. pants. Likumā lietotie termini

Likumā ir lietoti šādi termini:

1) **komercsabiedrība, kura darbojas ieguves rūpniecībā**, — komercsabiedrība, kura nodarbojas ar derīgo izrakteņu, arī naftas, dabasgāzes un citu derīgo izrakteņu izpēti, meklēšanu, atklāšanu, izstrādi un ieguvu atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra regulas (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām (Dokuments attiecas uz EEZ) [turpmāk — regula (EK) Nr. 1893/2006] I pielikuma B sadaļas 05., 06., 07. un 08. nodaļā noteiktajai saimnieciskās darbības statistiskajai klasifikācijai;

2) **komercsabiedrība, kura darbojas pirmatnējo mežu izstrādē**, — komercsabiedrība, kura nodarbojas ar mežizstrādi pirmatnējos mežos atbilstoši regulas (EK) Nr. 1893/2006 I pielikuma A sadaļas 02. nodaļas 02.2 grupā noteiktajai saimnieciskās darbības statistiskajai klasifikācijai;

3) **koncerna (grupas) mātesabiedrība** — komercsabiedrība, kura kontrolē vienu vai vairākas citas komercsabiedrības — šā koncerna (grupas) meitassabiedrības;

4) **koncerna (grupas) meitassabiedrība** — komercsabiedrība, kuru kontrolē šā koncerna (grupas) mātesabiedrība. Par koncerna (grupas) meitassabiedrību uzskata arī ikvienu šā koncerna (grupas) meitassabiedrības meitassabiedrību;

5) **koncerns (grupa)** — koncerna (grupas) mātesabiedrība un visas tās meitassabiedrības;

6) **maksājums** — maksājums naudā vai natūrā, kas samaksāts pārvaldes iestādei saistībā ar saimniecisko darbību ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē un atbilst vismaz vienam no šādiem maksājumu veidiem:

- a) maksa par tiesībām saražot noteiktu produkcijas daudzumu [piemēram, dabas resursu lietošanas atļaujā (licencē) noteikto maksimāli pieļaujamo attiecīgo dabas resursu daudzumu],
- b) uzņēmumu ienākuma nodoklis vai cits attiecīgajā Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī maksājams nodoklis, ar kuru apliek komercsabiedrības ienākumu, peļņu vai produkciju un kurš nav nodoklis, ar ko apliek patēriņu [piemēram, pievienotās vērtības nodoklis (Eiropas Savienībā), pārdošanas nodoklis (Amerikas Savienotajās Valstīs) vai cits nodoklis, kas tiek iekasēts pirkuma brīdī], vai iedzīvotāju ienākuma nodoklis,
- c) atlīdzība zemes īpašniekam par dabas resursu ieguves vietas izmantošanas tiesībām (piemēram, procentos no ieņēmumiem par iegūtajiem derīgajiem izrakteņiem),
- d) dividendes,
- e) maksājums (piemēram, valsts nodeva), kas saistīts ar dabas resursu lietošanas atļaujas (licences) iegūšanu, derīgo izrakteņu atradnes atklāšanu vai noteikta attiecīgo dabas resursu ieguves apjoma sasniegšanu,
- f) licences maksa, nomas maksa vai cita veida maksājums, kas saistīts ar dabas resursu lietošanas atļaujas (licences) vai koncesijas izmantošanu,
- g) maksājumi dabas resursu ieguves vietas infrastruktūras uzlabošanai;

7) **pārvaldes iestāde** — iestāde Latvijas Republikā Valsts pārvaldes iekārtas likuma izpratnē vai jebkura valsts, reģionālā vai vietējā līmeņa pārvaldes iestāde citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai trešajā valstī, tai skaitā departaments, aģentūra vai komercsabiedrība, ko kontrolē šāda iestāde;

8) **projekts** — ar ieguves rūpniecību vai pirmatnējo mežu izstrādi saistīta saimnieciskā darbība, kuras pamatā ir viena licence vai kuru reglamentē viens nomas, koncesijas vai līdzīgs līgums un kuras dēļ komercsabiedrībai rodas saistības veikt maksājumu pārvaldes iestādei. Par projektu uzskata arī vairākus šādus būtiski savstarpēji saistītus līgumus;

9) **sabiedriski nozīmīga komercsabiedrība:**

- a) komercsabiedrība, kuras pārvedami vērtspapīri iekļauti regulētajā tirgū,
- b) kredītiestāde,
- c) apdrošināšanas sabiedrība (akciju sabiedrības formā),
- d) pārapdrošināšanas sabiedrība (akciju sabiedrības formā);

10) **trešā valsts** — valsts, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts.

2. pants. Likuma mērķis

Likuma mērķis ir nodrošināt, lai būtu pieejama informācija par ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē iesaistītu Latvijas Republikā reģistrētu lielu vai sabiedriski nozīmīgu komercsabiedrību un koncernu (grupu) maksājumiem pārvaldes iestādēm.

3. pants. Likuma darbības joma

Likums nosaka kārtību, kādā sagatavo paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm vai konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm, un pienākumu Latvijas Republikā reģistrētai komercsabiedrībai (turpmāk — komercsabiedrība), kura darbojas ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē, sagatavot un iesniegt šo paziņojumu.

4. pants. Pienākums sagatavot paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm

Komercsabiedrībai, kura darbojas ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē, ir pienākums katru pārskata gadu likuma “Par grāmatvedību” 14. panta izpratnē sagatavot paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm, ja tā atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) tā ir liela komercsabiedrība Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 5. panta izpratnē;
- 2) tā ir sabiedriski nozīmīga komercsabiedrība.

5. pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm

Šā likuma 4. pantā minētā komercsabiedrība ir atbrīvota no pienākuma sagatavot paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- 1) tā ir koncerna (grupas) meitassabiedrība, kuras mātesabiedrība ir Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta komercsabiedrība, un šīs meitassabiedrības veiktie maksājumi pārvaldes iestādēm ir iekļauti konsolidētajā paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm, kuru sagatavojusi šīs meitassabiedrības mātesabiedrība atbilstoši tās dalībvalsts prasībām, kurā mātesabiedrība ir reģistrēta;
- 2) tā ir koncerna (grupas) mātesabiedrība, kura savus veiktos maksājumus pārvaldes iestādēm ir iekļāvusi atbilstoši šā likuma prasībām sagatavotajā konsolidētajā paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm.

6. pants. Paziņojuma par maksājumiem pārvaldes iestādēm saturs

(1) Paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm ietver katru atsevišķu pārskata gadā veiktu maksājumu vai savstarpēji saistītus maksājumus, ja šā maksājuma summa vai šo savstarpēji saistīto maksājumu kopsumma ir 100 000 *euro* vai lielāka.

(2) Paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm sagatavo latviešu valodā, par vērtības mēru lietojot *euro* un skaitļus noapaļojot līdz veseliem skaitļiem (*euro*). Maksājumu ārvalsts valūtā pārrēķina *euro* saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu, kas ir spēkā maksājuma veikšanas dienas sākumā.

(3) Paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm sniedz šādu informāciju:

- 1) veikto maksājumu kopsumma sadalījumā pa pārvaldes iestādēm;
- 2) katra veida maksājumu kopsumma sadalījumā pa pārvaldes iestādēm;
- 3) ja maksājumi attiecas uz konkrētiem projektiem:
 - a) katra veida maksājumu kopsummas sadalījums pa projektiem,
 - b) ar katru projektu saistīto maksājumu kopsumma.

(4) Maksājumus, kurus komercsabiedrība veikusi pārvaldes iestādei, lai segtu saistības, kas izriet nevis no konkrētiem projektiem, bet gan no komercsabiedrības kā juridiskās personas pienākumiem (piemēram, uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājums), komercsabiedrība var norādīt pa šo saistību veidiem, neminot konkrētu projektu, ar kuru maksājums saistīts.

(5) Ja maksājums veikts natūrā, to novērtē naudas izteiksmē un paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm iekļauj informāciju par natūrā veiktā maksājuma mēritājiem (daudzumu, mērvienību), vērtību naudas izteiksmē un skaidrojumu par natūrā veiktā maksājuma novērtēšanas metodi.

(6) Atklājot informāciju par komercsabiedrības maksājumiem, ņem vērā konkrētā maksājuma vai attiecīgās saimnieciskās darbības saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu. Nav atļauts sadalīt vai apvienot maksājumus un saimniecisko darbību, lai izvairītos no paziņojuma sagatavošanas.

7. pants. Pienākums sagatavot konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm

(1) Šā likuma 4. pantā minētajai komercsabiedrībai, ja tā ir koncerna (grupas) mātesabiedrība un sagatavo konsolidēto gada pārskatu Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likumā, Kredītiestāžu likumā, Finanšu instrumentu tirgus likumā vai Apdrošināšanas un pārapdrošināšanas likumā noteiktajā kārtībā, ir pienākums sagatavot konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm.

(2) Uzskata, ka koncerna (grupas) mātesabiedrība darbojas ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē, ja kāda no tās meitassabiedrībām darbojas ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē.

(3) Konsolidētajā paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm ietver tikai tos maksājumus, kas izriet no koncerna (grupas) mātesabiedrības vai tās meitassabiedrību saimnieciskās darbības ieguves rūpniecībā vai pirmatnējo mežu izstrādē.

(4) Sagatavojot konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm, ievēro šā likuma 6. panta noteikumus.

8. pants. Atbrīvojums no pienākuma sagatavot konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm

Šā likuma 4. pantā minētā komercsabiedrība, kura ir koncerna (grupas) mātesabiedrība, ir atbrīvota no pienākuma sagatavot konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm, ja:

- 1) tā ir maza vai vidēja koncerna mātesabiedrība Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma 6. panta izpratnē;

- 2) tā pati ir koncerna (grupas) meitassabiedrība un tās mātesabiedrība ir Latvijas Republikā vai citā Eiropas Savienības dalībvalstī reģistrēta komercsabiedrība un ja šīs meitassabiedrības veiktie maksājumi pārvaldes iestādēm ir iekļauti konsolidētajā paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm, kas sagatavots atbilstoši tās dalībvalsts prasībām, kurā šīs meitassabiedrības mātesabiedrība reģistrēta.

9. pants. Atbrīvojums no koncerna (grupas) meitassabiedrības iekļaušanas konsolidētajā paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm

(1) Koncerna (grupas) meitassabiedrībai (arī tad, ja tā ir sabiedriski nozīmīga komercsabiedrība) nav jābūt iekļautai konsolidētajā paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm, ja uz to attiecas vismaz viens no šādiem apstākļiem:

- 1) ilglaicīgi ierobežojumi būtiski apgrūtina koncerna (grupas) mātesabiedrības iespējas īstenot savas tiesības uz šīs meitassabiedrības aktīviem vai vadību;
- 2) konsolidētā paziņojuma par maksājumiem pārvaldes iestādēm sagatavošanai nepieciešamo informāciju iespējams iegūt, vienīgi būtiski kavējot šā likuma 12. pantā noteikto termiņu un ar pārmērīgi lielām izmaksām;
- 3) koncerna (grupas) meitassabiedrības akcijas vai daļas tās mātesabiedrības īpašumā atrodas īslaicīgi un tiek turētas, lai tuvāko 12 mēnešu laikā pēc pārskata gada beigām tās pārdotu.

(2) Koncerna (grupas) mātesabiedrība šā panta pirmajā daļā minēto atbrīvojumu drīkst piemērot tikai tad, ja tā šo pašu atbrīvojumu piemēro arī konsolidētā finanšu pārskata sagatavošanā.

10. pants. Vispārīga informācija

Paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm un konsolidētajā paziņojumā par maksājumiem pārvaldes iestādēm norāda tās komercsabiedrības nosaukumu (komersanta firmu), kura sagatavojusi attiecīgo paziņojumu, minētās komercsabiedrības veidu un juridisko adresi, kā arī reģistrācijas numuru komercreģistrā.

11. pants. Parakstīšana

Paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm un konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm paraksta tās komercsabiedrības vadība, kura sagatavojusi attiecīgo paziņojumu:

- 1) personālsabiedrībā — visi šīs sabiedrības biedri vai tie biedri, kuri ir īpaši pilnvaroti pārstāvēt šo sabiedrību;
- 2) kapitālsabiedrībā — valde.

12. pants. Iesniegšana un publicēšana

(1) Komercsabiedrība paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm un konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm ne vēlāk kā septiņus mēnešus pēc pārskata gada beigām vienlaikus ar gada pārskatu vai konsolidēto gada pārskatu elektroniski iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam, kurš to ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā elektroniski nodod Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistram (turpmāk — Uzņēmumu reģistrs) normatīvajos aktos par iestāžu sadarbību un informācijas sniegšanu elektroniskā veidā noteiktajā kārtībā, kā arī nodrošina un apliecina šādas informācijas patiesumu, parakstot paziņojumu vai apliecinot tā atvasinājumu ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu.

(2) Uzņēmumu reģistrs nodrošina, lai saņemtie paziņojumi par maksājumiem pārvaldes iestādēm un konsolidētie paziņojumi par maksājumiem pārvaldes iestādēm būtu publiski pieejami. Uzņēmumu reģistrs pēc minētā paziņojuma saņemšanas to pievieno komercsabiedrības

reģistrācijas lietai elektroniskā formā un ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā bez maksas publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" informāciju, ka paziņojums par maksājumiem pārvaldes iestādēm vai konsolidētais paziņojums par maksājumiem pārvaldes iestādēm pieejams Uzņēmumu reģistrā.

13. pants. Vadības pienākumi un atbildība

(1) Šā likuma 4. vai 7. pantā minētās komercsabiedrības vadībai ir pienākums nodrošināt, lai paziņojums par maksājumiem pārvaldes iestādēm vai konsolidētais paziņojums par maksājumiem pārvaldes iestādēm būtu sagatavots un iesniegts saskaņā ar šā likuma prasībām un lai sagatavošanā būtu ņemta vērā visa komercsabiedrības vadības rīcībā esošā informācija par komercsabiedrības maksājumiem pārvaldes iestādēm.

(2) Ja komercsabiedrības vadība nav sagatavojusi un iesniegusi paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm vai konsolidēto paziņojumu par maksājumiem pārvaldes iestādēm saskaņā ar šā likuma prasībām, Valsts ieņēmumu dienesta amatpersona piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā.

14. pants. Atļauja iesniegt līdzvērtīgu dokumentu

Šā likuma 4. un 7. pantā minētajai komercsabiedrībai ir tiesības paziņojuma par maksājumiem pārvaldes iestādēm vai konsolidētā paziņojuma par maksājumiem pārvaldes iestādēm vietā sagatavot un iesniegt citu dokumentu, kurš atbilst trešās valsts noteiktajām informācijas sniegšanas prasībām, ar nosacījumu, ka Eiropas Komisija ir atzinusi šīs trešās valsts informācijas sniegšanas prasības attiecībā uz pārvaldes iestādēm veiktajiem maksājumiem par līdzvērtīgām Eiropas Savienības dalībvalstīm noteiktajām prasībām. Šo citu dokumentu, ja tāds ir, iesniedz un publicē šā likuma 12. pantā noteiktajā kārtībā.

Pārejas noteikums

Šā likuma noteikumus piemēro ar pārskata gadu, kurš sākas 2016. gada 1. janvārī vai citā datumā 2016. kalendāra gadā.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/34/ES par noteiktu veidu uzņēmumu gada finanšu pārskatiem, konsolidētajiem finanšu pārskatiem un saistītiem ziņojumiem, ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvu 2006/43/EK un atceļ Padomes direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK (Dokuments attiecas uz EEZ).

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 5. novembrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Saeima ir pieņēmusi un Valsts prezidents izsludina šādu likumu:

294. 187L/12 Līgums par grozījumiem Kontrabandas un viltojumu apkarošanas un vispārējo atbrīvojumu līgumā, kas noslēgts 2004. gada 9. jūlijā starp Philip Morris International Inc., Philip Morris Products Inc., Philip Morris Duty Free Inc. un Philip Morris World Trade Sarl., Eiropas Kopienu, kuru pārstāv Eiropas Komisija, un tām dalībvalstīm, kas norādītas pievienotajās parakstu lapās

1. pants. 2014. gada 14. oktobrī parakstītais Līgums par grozījumiem Kontrabandas un viltojumu apkarošanas un vispārējo atbrīvojumu līgumā, kas noslēgts 2004. gada 9. jūlijā starp *Philip Morris International Inc., Philip Morris Products Inc., Philip Morris Duty Free Inc. un Philip Morris World Trade Sarl.*, Eiropas Kopienu, kuru pārstāv Eiropas Komisija, un tām dalībvalstīm, kas norādītas pievienotajās parakstu lapās (turpmāk — Līgums par grozījumiem), ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2. pants. Līgumā par grozījumiem paredzēto saistību izpildi koordinē Finanšu ministrija.

3. pants. Līgums par grozījumiem stājas spēkā tā 2. pantā noteiktajā laikā un kārtībā, un Ārlietu ministrija par to paziņo oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

4. pants. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Līdz ar likumu izsludināms Līgums par grozījumiem angļu valodā un tā tulkojums latviešu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 5. novembrī.

Valsts prezidents **R. Vējonis**

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 24.11.2015., Nr. 230.

**Līgums par grozījumiem Kontrabandas un viltojumu apkarošanas
un vispārējo atbrīvojumu Līgumā,**

kas noslēgts 2004. gada 9. jūlijā

starp

Philip Morris International Inc.,

Philip Morris Products Inc.,

Philip Morris Duty Free Inc.

un

Philip Morris World Trade Sarl.,

Eiropas Kopienu, kuru pārstāv Eiropas Komisija,

un

tām dalībvalstīm, kas norādītas pievienotajās parakstu lapās.

**Līgums par grozījumiem paredz jauno dalībvalstu tiesības uz papildu maksājumiem
un ar tiem saistītiem jautājumiem**

Vienošanās datums 2014. gada 14. oktobris

Līgums par grozījumiem attiecībā uz jauno dalībvalstu tiesībām uz papildu maksājumiem un ar tiem saistītiem jautājumiem Kontrabandas un viltojumu apkarošanas un vispārējo atbrīvojumu Līgumā (**Līgums par grozījumiem**), kas noslēgts 2004. gada 9. jūlijā starp *Philip Morris International Inc.*, *Altria Group Inc.*, filiāli, *Philip Morris Products Inc.*, *Philip Morris Duty Free Inc.* un *Philip Morris World Trade SARL* (ar kopīgu nosaukumu “*Phillip Morris International*”), Eiropas Kopienu, kuru pārstāv Eiropas Komisija, un Eiropas Savienības dalībvalstīm, kas ir 2004. gada 9. jūlijā noslēgtā Sadarbības līguma (**Sadarbības līgums**) dalībnieces, (**Puses**).

Puses ir noslēgušas šādu vienošanos:

1. pants. Grozījumi.

Sadarbības līgumā tiek izdarīti šādi grozījumi:

1. PANTS

DEFINĪCIJAS

1. Definīcija “**Pamata daudzums**” tiek grozīta šādi:

- (a) aizstāt vārdus “90 miljoni cigarešu” ar vārdiem “450 miljoni *Phillip Morris* cigarešu”;
- (b) svītrot vārdus “kas ir puse no kopējā kontrabandas *Philip Morris* cigarešu daudzuma, kuru konfiscējušas Dalībvalstis, kuras bija dalībvalstis uz 2004. gada 1. janvāri, kalendāro gadu laikā, kuri beigušies 2001. gada 31. decembrī un 2004. gada 31. decembrī”;
- (c) svītrot frāzi “(s) un”, un izteikt definīcijas pēdējo teikumu šādā redakcijā “Pamata daudzumu var izmainīt saskaņā ar šī Līguma 4.01.(t) daļu.”

4. PANTS

SADARBĪBA KONTRABANDAS UN VILTOŠANAS APKAROŠANĀ

- 1. Svītrot 4.01 daļas (f) punkta (ii) apakšpunktā tekstu “kas bija Dalībvalstis uz 2004. gada 1. janvāri”.
- 2. Svītrot 4.01 daļas (g) punkta (ii) apakšpunktā tekstu “kas bija Dalībvalstis uz 2004. gada 1. janvāri”.
- 3. Svītrot 4.01 daļas (o), (p), (q) un (s) punktus.
- 4. Papildināt 4.01 daļu ar (tt) punktu šādā redakcijā:

“Ja kāda kalendārā gada laikā jauno Dalībvalstu konfiscēto cigarešu daudzums, kas dod tiesības uz Papildu maksājumiem atbilstoši augstākminētajiem (f) un (g) punktiem, pārsniedz visu jauno Dalībvalstu konfiscēto *Philip Morris* cigarešu kopīgo vidējo daudzumu laika periodā no 2008. gada līdz 2011. gadam, *Philip Morris International* un Eiropas Komisija, cik ātri vien praktiski iespējams, sarīko tikšanos ar mērķi apspriest nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu Līguma nepārtrauktu darbību, ieskaitot nepieciešamības gadījumā veicamus grozījumus 4. pantā paredzētajās *Philip Morris International* saistībās vai to apturēšanu attiecībā uz jaunajām Dalībvalstīm.”

2. pants. Spēkā stāšanās datums.

Līgums par grozījumiem stājas spēkā no dienas, kad visas iesaistītās Puses, *Philip Morris International*, *Philip Morris Duty Free Inc.* un attiecīgo valstu administrācijas ir apmainījušas ar paraksta lapām. Pēc Līguma stāšanās spēkā Puses to piemēro ar atpakaļejošu datumu no 2012. gada 1. jūlija visos gadījumos, ieskaitot pēc 2012. gada 1. jūlija veiktās konfiskācijas, ņemot vērā jauno Pamata daudzumu, kas tiek uzskatīts par grozītu no 2012. gada 1. jūlija.

Līguma puses ar šo apliecina, ka to pilnvarotās amatpersonas pienācīgi pildīs šo Līgumu, sākot no Līguma par grozījumiem spēkā stāšanās datuma.

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

295. 188L/12 Par Protokolu par 2010. gada 23. augusta Latvijas Republikas valdības un Baltkrievijas Republikas valdības vienošanās par Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu grozījumiem

1. pants. 2015. gada 22. maijā parakstītais Protokols par 2010. gada 23. augusta Latvijas Republikas valdības un Baltkrievijas Republikas valdības vienošanās par Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu grozījumiem (turpmāk — Protokols) ar šo likumu tiek pieņemts un apstiprināts.

2. pants. Protokolā paredzēto saistību izpildi koordinē Ārlietu ministrija.

3. pants. Protokols stājas spēkā tā 8. pantā noteiktajā laikā un kārtībā, un Ārlietu ministrija par to paziņo oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

4. pants. Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas. Līdz ar likumu izsludināms Protokols latviešu un krievu valodā.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 5. novembrī.

Valsts prezidents R. Vējonis

Rīgā 2015. gada 24. novembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 24.11.2015., Nr. 230.

PROTOKOLS

par 2010. gada 23. augusta Latvijas Republikas valdības un Baltkrievijas Republikas valdības vienošanās par Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu grozījumiem

Latvijas Republikas valdība un Baltkrievijas Republikas valdība, turpmāk sauktas par Pusēm, vēloties veicināt savstarpējos sociālos un ekonomiskos kontaktus, ņemot vērā ieinteresētību uz tālāku pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu,

vadoties no 2010. gada 23. augusta Latvijas Republikas valdības un Baltkrievijas Republikas valdības vienošanās par Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu 12. panta nosacījumiem (turpmāk - Vienošanās), ir vienojušās par turpmāko.

1. Vienošanās 1. pantā:

1.1. Izteikt 1. pantā terminu “radinieki” jaunā redakcijā:

“radinieki – vienas Puses valsts pierobežas teritoriju iedzīvotāji, kuriem ar otras Puses valsts pierobežas teritoriju iedzīvotājiem ir šādas attiecības: vecāki, bērni, brāļi un māsas, pusbrāļi un pusmāsas, laulātie, vecāsmātes, vecvecmātes, vectēvi, vecvectēvi, mazbērni, mazmazbērni, tēvabrāļi, mātesbrāļi, tēvamāsas, mātesmāsas, brāļadēli, māsasdēli, brāļameitas, māsasmeitas, brālēni, māsīcas, znoti, vedeklas, laulāto māsas un brāļi, laulāto vecāki, adoptētie, adoptētāji”.

1.2. Izslēgt terminu “pierobežas teritoriju kompetentās iestādes”.

2. Vienošanās 2. pantā:

2.1. izslēgt a) apakšpunktā vārdus “ko rīko Pušu valstu valsts pārvaldes institūcijas un iestādes”;

2.2. izslēgt d) apakšpunktu, e) f) g) un h) apakšpunktus attiecīgi uzskatīt par d) e) f) un g) apakšpunktiem.

3. Vienošanās 3. pantā:

3.1. papildināt pirmo daļu ar jaunu teikumu šādā redakcijā:

“Šķērsojot Pušu valstu robežas, pierobežas teritoriju iedzīvotāju ceļošanas dokumentos netiek izdarītas atzīmes par ieceļošanu un izceļošanu”;

3.2. izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“3. Baltkrievijas Republikas pierobežas teritoriju iedzīvotāji ir atbrīvoti no reģistrācijas prasības, uzturoties Latvijas Republikas pierobežas teritorijās. Latvijas Republikas pierobežas teritoriju iedzīvotāji ir atbrīvoti no reģistrācijas prasības, ja to uzturēšanās ilgums Baltkrievijas Republikas pierobežas teritorijās nepārsniedz 30 (trīsdesmit) dienas no ieceļošanas brīža”.

4. Vienošanās 4. pantā izslēgt pirmo, otro un trešo daļu, ceturto un piekto attiecīgi uzskatīt par pirmo un otro daļu.

5. Vienošanās 5. pantā:

5.1. izteikt pirmās daļas d) apakšpunktu šādā redakcijā:

“d) dokumentu, kas apliecina ieceļošanas mērķi”;

5.2. papildināt pirmo daļu ar e) apakšpunktu šādā redakcijā:

“e) dokumentu, kas apliecina pierobežas teritorijas iedzīvotāja statusu”.

6. Vienošanās 6. pantā izslēgt pirmo daļu un otrās daļas numerāciju.

7. Vienošanās Pielikuma Latvijas Republikas un Baltkrievijas Republikas pierobežas teritoriju administratīvi teritoriālo vienību sarakstā, izslēgt vārdu “Čapajeva”, vārdu “Dolginovo” nomainīt ar vārdu “Uzmenovo”, vārdu “Ahremovcu” nomainīt ar vārdu “Ahremovecku”.

8. Šis Protokols stājas spēkā dienā, kad pa diplomātiskajiem kanāliem saņemts pēdējais rakstveida paziņojums par to, ka Puses ir izpildījušas iekšējās procedūras, kas nepieciešamas, lai šis Protokols stātos spēkā.

Parakstīts Rīgā, 2015. gada 22. maijā divos eksemplāros, katrs latviešu, baltkrievu un krievu valodā, turklāt visi teksti ir vienlīdz autentiski. Domstarpību gadījumā par šī Protokola noteikumu iztulkošanu noteicošais ir teksts krievu valodā.

Latvijas Republikas
valdības vārdā

Edgars Rinkēvičs

Baltkrievijas Republikas
valdības vārdā

Vladimirs Makejs

Saeima ir pieņēmusi un Valsts
prezidents izsludina šādu likumu:

296. 189L/12 Grozījums Kriminālprocesa likumā

Izdarīt Kriminālprocesa likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2005, 11., 20. nr.; 2006, 4. nr.; 2007, 3., 13. nr.; 2008, 1., 15. nr.; 2009, 9., 14., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 19., 178. nr.; 2011, 117. nr.; 2012, 92., 189. nr.; 2013, 6., 21., 61., 112., 183., 187., 252. nr.; 2014, 113., 214. nr.; 2015, 11., 29., 140. nr.) šādu grozījumu:

Papildināt 39. panta pirmo daļu ar 6.¹ punktu šādā redakcijā:

“6¹) pieprasīt no Valsts probācijas dienesta izvērtēšanas ziņojumu par personu, kura apsūdzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pret tikumību un dzimumneaizskaramību;”

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 12. novembrī.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2015. gada 1. decembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 01.12.2015., Nr. 235.

297. 190L/12 Grozījumi Krimināllikumā

Izdarīt Krimināllikumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 1998, 15. nr.; 2000, 12., 13. nr.; 2001, 15. nr.; 2002, 11., 16., 22., 23. nr.; 2003, 10., 15. nr.; 2004, 2., 3., 4., 6., 11., 12., 13. nr.; 2005, 2., 11., 12., 13., 20., 21. nr.; 2006, 1., 7., 22. nr.; 2007, 3., 15. nr.; 2008, 3., 24. nr.; 2009, 13., 15., 21. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 193. nr.; 2010, 178., 199. nr.; 2011, 99., 117., 148., 199. nr.; 2012, 202. nr.; 2013, 61. nr.; 2014, 66., 70., 105., 204., 214. nr.; 2015, 11., 34., 227. nr.) šādus grozījumus:

1. Izteikt 27. panta tekstu šādā redakcijā:

“Noziedzīga nodarījuma recidīvu veido personas izdarīts jauns tīšs noziedzīgs nodarījums pēc šīs personas notiesāšanas par agrāk izdarītu tīšu noziedzīgu nodarījumu, ja sodāmība par to jaunā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī nav noņemta vai nav dzēsta likumā noteiktajā kārtībā.”

2. Izslēgt 38. panta otrajā daļā vārdus “līdz piecpadsmit gadiem, bet par sevišķi smagiem noziegumiem — uz laiku”.

3. Aizstāt 41. panta trešajā daļā vārdu “trīs” ar vārdu “vienas”.

4. Izteikt 44. panta ceturtais daļas trešo teikumu šādā redakcijā:

“Nosakot šo papildsodu kopā ar citiem pamatsoda veidiem, papildsoda izciešanas laiku skaita no dienas, kad stājies spēkā notiesājošs spriedums vai prokurora priekšraksts par sodu.”

5. 45.¹ pantā:

papildināt otro daļu ar teikumu šādā redakcijā:

“Šā likuma sevišķajā daļā īpaši paredzētajos gadījumos personai var piemērot probācijas uzraudzību arī uz ilgāku laiku, bet ne ilgāku par pieciem gadiem.”;

aizstāt ceturtajā daļā vārdus “persona sāk izciest pamatsodu” ar vārdiem “stājies spēkā notiesājošs spriedums vai prokurora priekšraksts par sodu”.

6. 56. pantā:

izslēgt pirmās daļas 6. punktu;

papildināt pantu ar 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1¹) Personu nevar saukt pie kriminālatbildības, ja no dienas, kad noziedzīgā nodarījumā, kas vērsts pret nepilngadīgas personas tikumību un dzimumneaizskaramību, cietusī persona sasniegusi astoņpadsmit gadu vecumu, ir pagājuši divdesmit gadi, izņemot noziegumu, par kuru saskaņā ar likumu var piespriest mūža ieslodzījumu.”;

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Noilguma termiņu aprēķina no dienas, kad izdarīts noziedzīgs nodarījums, vai šā panta 1.¹ daļā paredzētajā gadījumā no dienas, kad cietusī persona sasniegusi astoņpadsmit gadu vecumu, līdz apsūdzības izsniegšanai vai oficiālā izdošanas lūguma paziņošanai apsūdzētajam, ja apsūdzētais uzturas citā valstī un izsludināta viņa meklēšana.”;

papildināt trešās daļas pirmo teikumu pēc vārdiem “šā panta pirmajā” ar vārdu un skaitli “vai 1.¹”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Jautājumu par noilguma piemērošanu personai, kas izdarījusi noziegumu, par kuru var piespriest mūža ieslodzījumu, izlemj tiesa, ja no nozieguma izdarīšanas dienas vai no dienas, kad noziegumā, kas vērsts pret nepilngadīgās personas tikumību un dzimumneaizskaramību, cietusi persona sasniegusi astoņpadsmit gadu vecumu, pagājuši trīsdesmit gadi.”

7. Aizstāt 159. panta pirmās, otrās un trešās daļas sankcijā vārdu “trim” ar vārdu “pieciem”.

8. 160. pantā:

aizstāt pirmās, otrās, ceturtais, piektās un sestās daļas sankcijā vārdu “trim” ar vārdu “pieciem”;
aizstāt trešās daļas sankcijā vārdus “līdz trim gadiem” ar vārdiem “līdz pieciem gadiem”.

9. 161. panta sankcijā:

aizstāt vārdu “trim” ar vārdu “pieciem”;
izslēgt vārdus “vai bez tās”.

10. 162. pantā:

aizstāt pirmās un otrās daļas sankcijā vārdu “trim” ar vārdu “pieciem”;
papildināt otrās daļas dispozīciju ar vārdiem “vai ja tas izdarīts ar mazgadīgo”.

11. 162.¹ pantā:

izteikt sankciju šādā redakcijā:

“soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz četriem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

papildināt pantu ar otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Par šā panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, ja tas izdarīts ar mazgadīgo, — soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz pieciem gadiem.”;

uzskatīt līdzšinējo panta tekstu par pirmo daļu.

12. Izteikt 237.¹ panta otrās daļas dispozīciju šādā redakcijā:

“(2) Par sevišķā veidā veicamiem operatīvās darbības pasākumiem vai to traucēšanai speciāli radītu vai pielāgotu iekārtu, ierīču vai instrumentu un to komponentu vai programmatūras aprites aizlieguma pārkāpšanu —”.

13. Izslēgt 315. panta dispozīcijā vārdu “droši”.

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 12. novembrī.

Valsts prezidenta vietā
*Saeimas priekšsēdētāja **I. Mūrniece***

Rīgā 2015. gada 1. decembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 01.12.2015., Nr. 235.

298. 191L/12 Grozījumi likumā “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”

Izdarīt likumā “Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu” (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2001, 15. nr.; 2003, 23. nr.; 2004, 13. nr.; 2006, 1., 24. nr.; 2008, 3., 16. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 19., 99. nr.; 2011, 24., 62., 65., 103. nr.; 2013, 250. nr.) šādus grozījumus:

1. Aizstāt visā likumā vārdus “universitātes tipa augstskola” (attiecīgā locījumā) ar vārdu “universitāte” (attiecīgā locījumā).

2. Papildināt 1. pantu ar 1.² punktu šādā redakcijā:

“1²) **Eiropas profesionālā karte** — elektronisks sertifikāts, kas apliecina personas izglītību un profesionālo kvalifikāciju apliecinājošu dokumentu atbilstību nosacījumiem, ar kādiem atzīstama pastāvīgai profesionālai darbībai vai īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanai Eiropas Savienības dalībvalstīs un Eiropas Ekonomikas zonas valstīs nepieciešamā profesionālā kvalifikācija;”.

3. 7. pantā:

izteikt otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Būvniecības jomā reglamentētās profesijas, kurās kvalifikācijas prasības nosaka akreditētas izglītības programmas un būvniecības jomas normatīvajos aktos noteiktās prasības, ir šādas:

- 1) būvdarbu vadītājs;
- 2) būvinženieris.”;

izslēgt trešo daļu.

4. Izteikt 8. panta otro daļu šādā redakcijā:

“(2) Arhitekta izglītība iegūstama studijās, kas noslēdzas ar arhitekta diplomam vai akadēmiskā grāda prasībām atbilstošu pārbaudījumu sekmīgu nokārtošanu, diploma izdošanu un profesijas nosaukuma piešķiršanu un atbilst vienam no šādiem nosacījumiem:

- 1) kopējais izglītības iegūšanas ilgums universitātē ir vismaz četri pilna laika studiju gadi un divus gadus ilga praktiskā darba pieredze sertificēta arhitekta uzraudzībā;
- 2) vismaz piecus gadus ilgas pilna laika studijas universitātē.”

5. Papildināt II nodaļu ar 8.¹ pantu šādā redakcijā:

“8.¹ pants. Vispārīgās prasības būvdarbu vadītāja un būvinženiera izglītībai un profesionālajai kvalifikācijai

Personas tiesības veikt patstāvīgu profesionālo darbību šā likuma 7. panta otrajā daļā minētajās profesijās apliecina:

- 1) būvdarbu vadītāja profesijā — pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības diploms un būvdarbu vadītāja profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kas iegūts saskaņā ar būvniecības jomas normatīvajiem aktiem;

- 2) būvinženiera profesijā — otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības diploms un būvinženiera profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kas iegūts saskaņā ar būvniecības jomas normatīvajiem aktiem.”

6. Papildināt 9. panta otro daļu ar 25. un 26. punktu šādā redakcijā:

“25) masieris;

26) mākslas terapeits.”

7. 10. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Personas tiesības atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kompetencei veikt patstāvīgu profesionālo darbību ārsta profesijā apliecina ārsta pamatizglītību apliecinošs augstākās izglītības diploms un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā. Personas prakses tiesības kādā no ārsta profesijas pamatspecialitātēm, apakšspecialitātēm vai papildspecialitātēm apliecina augstākās izglītības diploms par akreditētas pilna laika medicīniskās studiju programmas apguvi, profesionālās kvalifikācijas sertifikāts, kas iegūts Ārstniecības likumā noteiktajā kārtībā, un personas iekļaušana ārstniecības personu reģistrā.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Minimālais studiju programmas ilgums ārsta pamatizglītību apliecinoša augstākās izglītības diploma iegūšanai ir seši gadi jeb 5500 kontaktstundu. Latvijā Republikā atzīst citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī izdotu ārsta pamatizglītību apliecinošu augstākās izglītības diplomu par vismaz piecus gadus ilgas studiju programmas apguvi ne mazāk kā 5500 kontaktstundu apjomā.”

8. Aizstāt 11. panta ievaddaļā vārdus “augstākās medicīniskās izglītības diplomu” ar vārdiem “ārsta specializāciju apliecinošu augstākās izglītības diplomu”.

9. Aizstāt 12. panta trešajā daļā vārdus “minimālais ilgums ir pieci gadi” ar vārdiem un skaitli “minimālais ilgums ir vismaz pieci gadi jeb 5000 kontaktstundu”.

10. Izteikt 16. panta ceturtās daļas 2. punktu šādā redakcijā:

- “2) vismaz sešus mēnešus ilgu mācību praksi teorētiskās un praktiskās apmācības laikā vai tās beigās vispārēja jeb atvērta tipa aptiekā vai slēgta tipa jeb ārstniecības iestādes aptiekā.”

11. 18. pantā:

aizstāt pirmajā daļā vārdu “Autotransporta” ar vārdu “Transporta”;

izslēgt trešās daļas 5. punktu;

izteikt septīto daļu šādā redakcijā:

“(7) Bīstamo kravu pārvadājumu organizēšanā pa autoceļiem un dzelzceļiem reglamentētā profesija ir drošības konsultanta (padomnieka) profesija, kurā minimālās prasības profesionālās kvalifikācijas iegūšanai nosaka Ministru kabinets.”;

izslēgt astoto daļu.

12. Izslēgt 19. panta trešo un ceturto daļu.

13. Papildināt 22. panta pirmo daļu pēc vārdiem “tās grozījumu” ar skaitli un vārdiem “1995. gada Starptautiskās konvencijas par zvejas kuģu personāla sagatavošanas un diplomēšanas, kā arī sardzes pildīšanas standartiem”.

14. Izslēgt 25. panta otro daļu.

15. 27. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ar veterinārmedicīnisko praksi drīkst nodarboties personas, kas atbilst veterinārmedicīniskās jomas normatīvo aktu prasībām.”;

aizstāt trešajā un ceturtajā daļā vārdu “Veterināro” ar vārdu “Veterinārmedicīnas”.

16. Izslēgt 32. panta piekto daļu.

17. 34. panta pirmajā daļā:

izslēgt 5. punktu;

papildināt daļu ar 6. punktu šādā redakcijā:

“(6) reglamentētajām profesijām, kurās izdod Eiropas profesionālo karti.”

18. Papildināt 36. pantu ar 12. un 13. punktu šādā redakcijā:

“12) nosaka kārtību, kādā atzīst ārvalstīs iegūtu profesionālo kvalifikāciju, kuru apliecinošo Eiropas profesionālo karti izdevušas citu Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu kompetentās institūcijas;

13) nosaka kārtību profesionālās kvalifikācijas atzīšanai attiecībā uz daļu no reglamentētās profesijas profesionālajām darbībām.”

19. Izteikt 44. panta otrās daļas 1. un 2. punktu šādā redakcijā:

“1) 1. līmenis — dokumenti, kas apliecina vismaz četrus gadus ilgas pilna laika izglītības programmas apguvi augstākās izglītības pakāpē un, ja nepieciešams, ir papildināti ar profesionālo kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem;

2) 2. līmenis — dokumenti, kas apliecina vismaz trīs līdz četrus gadus ilgas pilna laika izglītības programmas apguvi augstākās izglītības pakāpē un, ja nepieciešams, ir papildināti ar profesionālo kvalifikāciju apliecinošiem dokumentiem;”

20. 45. pantā:

papildināt ceturtais daļas pirmo teikumu pēc vārdiem “pārbaudei noteiktās prasības” ar vārdiem “pamato pretendētājam un tās”;

papildināt pantu ar septīto, astoto, deviņto un desmito daļu šādā redakcijā:

“(7) Ja pretendenta profesionālā kvalifikācija būtiski atšķiras no attiecīgajai Latvijas Republikā reglamentētajai profesijai izvirzītajām prasībām, institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās, Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, ir tiesīgas atzīt profesionālo kvalifikāciju attiecībā uz daļu no reglamentētās profesijas profesionālajām darbībām, ja izpildīti šādi nosacījumi:

1) pretendenta profesionālā kvalifikācija ir atzīta viņa mītnes valstī tajā profesionālajā darbībā, kurā prasīta profesionālās kvalifikācijas atzīšana attiecībā uz daļu no reglamentētās profesijas profesionālajām darbībām;

- 2) atšķirības starp profesionālo darbību, ko pretendents veic savā mītnes valstī, un attiecīgo Latvijas Republikā reglamentēto profesiju ir tik lielas, ka papildu prasību piemērošana profesionālās kvalifikācijas atzīšanai nozīmētu pilnas izglītības programmas apguvi;
- 3) profesionālo darbību, kurai piemēro profesionālās kvalifikācijas atzīšanu attiecībā uz daļu no reglamentētās profesijas profesionālajām darbībām, var objektīvi nošķirt no citām darbībām, kas ietilpst attiecīgajā Latvijas Republikā reglamentētajā profesijā. Institūcijas, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas apliecības, ņem vērā to, vai pretendenta mītnes zemē profesionālo darbību var veikt nošķirti.

(8) Šā panta septītajā daļā minētajai profesionālās kvalifikācijas atzīšanai attiecībā uz daļu no to reglamentēto profesiju profesionālajām darbībām, kurās nekvalificēts īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējs var apdraudēt pakalpojumu saņēmēja veselību un drošību, piemēro šā likuma 42. panta sestajā daļā noteikto kārtību.

(9) Pēc šā panta septītajā daļā minētās profesionālās kvalifikācijas atzīšanas attiecībā uz daļu no reglamentētās profesijas profesionālajām darbībām persona, veicot pastāvīgu profesionālo darbību vai sniedzot īslaicīgus profesionālos pakalpojumus, izmanto savā mītnes valstī pieņemto profesionālo nosaukumu. Nosaukumu norāda pakalpojumu sniedzēja mītnes valsts valodā un pievieno tā tulkojumu latviešu valodā. Nosaukumam skaidri jāatspoguļo profesionālās darbības tvērums.

(10) Šā panta septītajā daļā minēto profesionālās kvalifikācijas atzīšanu attiecībā uz daļu no reglamentētās profesijas profesionālajām darbībām nepiemēro šā likuma 34. panta pirmās daļas 2. punktā minētajām profesijām.”

21. Izteikt 46. panta ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Profesionālās kvalifikācijas atbilstības pārbaude notiek ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā no šādas pārbaudes noteikšanas dienas. Ne vēlāk kā mēnesi pirms kvalifikācijas atbilstības pārbaudes pretendentu iepazīstina ar tās saturu un kārtību.”

22. Izslēgt 52. panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 4. punktu.

23. Papildināt likumu ar 55.¹ pantu šādā redakcijā:

“55.¹ pants. Eiropas profesionālās kartes izdošana

(1) Personai, kas izglītību un profesionālo kvalifikāciju ieguvusi Latvijas Republikā un pretendē uz īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanu reglamentētajā profesijā, izņemot īslaicīgus profesionālos pakalpojumus reglamentētajās profesijās, kurās nekvalificēts īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējs var apdraudēt pakalpojumu saņēmēja veselību un drošību, citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, izdod Eiropas profesionālo karti.

(2) Personai, kas izglītību un profesionālo kvalifikāciju ieguvusi citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī un pretendē uz Eiropas profesionālās kartes saņemšanu pastāvīgai profesionālajai darbībai reglamentētajā profesijā vai īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanai Latvijas Republikā reglamentētajā profesijā, kurā nekvalificēts īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējs var apdraudēt pakalpojumu saņēmēja veselību un drošību, izdod Eiropas profesionālo karti.

(3) Ja persona, kas izglītību un profesionālo kvalifikāciju ieguvusi Latvijas Republikā, pretendē uz Eiropas profesionālās kartes saņemšanu pastāvīgai profesionālajai darbībai reglamentētajā profesijā vai īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniegšanai reglamentētajā profesijā, kurā nekvalificēts īslaicīgu profesionālo pakalpojumu sniedzējs var apdraudēt pakalpojumu saņēmēja veselību vai drošību, citā Eiropas Savienības dalībvalstī vai Eiropas Ekonomikas zonas valstī, Eiropas profesionālās kartes pieteikumu pieņem, izskata un nosūta uzņemošās valsts kompetentajai institūcijai.

(4) Ar Eiropas profesionālās kartes izdošanu saistītos izdevumus sedz pretendents Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un apmērā.”

24. 56. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Ministru kabinets:

- 1) apstiprina profesionālās kvalifikācijas atzīšanas koordinatoru;
- 2) nosaka kārtību, kādā iekšējā tirgus informācijas sistēmā izdod un anulē Eiropas profesionālo karti, un kārtību, kādā iekšējā tirgus informācijas sistēmā nodrošina ar Eiropas profesionālās kartes pieteikumu saņemšanu un pretendenta personiskās lietas vešanu saistīto informāciju, tās apstrādi un tālāku virzību;
- 3) nosaka kārtību, kādā iekšējā tirgus informācijas sistēmā pieņem, izskata un nosūta uzņemošās valsts kompetentajām institūcijām to personu pieteikumus, kuras izglītību un profesionālo kvalifikāciju ieguvušas Latvijā un pretendē uz Eiropas profesionālās kartes saņemšanu citās Eiropas Savienības dalībvalstīs vai Eiropas Ekonomikas zonas valstīs;
- 4) nosaka kārtību, kādā iekšējā tirgus informācijas sistēmā citu Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu kompetentajām institūcijām nosūta informāciju par personām ar profesionālo kvalifikāciju, kurām Latvijā ir ierobežotas vai liegtas tiesības veikt profesionālo darbību reglamentētajā profesijā;
- 5) nosaka kārtību, kādā iekšējā tirgus informācijas sistēmā no citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts saņemtā informācija par personām ar profesionālo kvalifikāciju, kurām ir ierobežotas vai liegtas tiesības veikt profesionālo darbību reglamentētajās profesijās, nosūtāma apstrādei, tai skaitā dzēšanai, institūcijām, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās.”;

izteikt trešo daļu šādā redakcijā:

“(3) Akadēmiskās informācijas centrs:

- 1) veic informācijas institūcijas funkcijas attiecībā uz tām reglamentētajām profesijām, kurām Latvijā vai ārvalstīs ir nepieciešama augstākā izglītība;
- 2) uztur un pastāvīgi aktualizē tīmekļa vietni ar informāciju par profesionālās kvalifikācijas atzīšanu Latvijā;
- 3) sniedz konsultācijas un atbalstu profesionālās kvalifikācijas atzīšanas jautājumos;
- 4) izdod un anulē Eiropas profesionālo karti, kā arī iekšējā tirgus informācijas sistēmā nodrošina ar Eiropas profesionālās kartes pieteikumu saņemšanu un pretendenta personiskās lietas vešanu saistīto informāciju, tās apstrādi un tālāku virzību par maksu saskaņā ar Ministru kabineta apstiprinātu maksas pakalpojumu cenrādi;
- 5) sadarbojas ar kompetentajām institūcijām un nodrošina, ka informācija par personām ar profesionālo kvalifikāciju, kurām Latvijā ir ierobežotas vai liegtas tiesības veikt profesionālo darbību reglamentētajā profesijā, iekšējā tirgus informācijas sistēmā tiek saņemta un nosūtīta Eiropas Savienības dalībvalstu un Eiropas Ekonomikas zonas valstu kompetentajām institūcijām;
- 6) nosūta institūcijām, kas izsniedz profesionālās kvalifikācijas atzīšanas apliecības reglamentētajās profesijās attiecīgajā profesionālās darbības jomā, no citas Eiropas Savienības dalībvalsts vai Eiropas Ekonomikas zonas valsts saņemto informāciju par personām ar profesionālo kvalifikāciju, kurām ir ierobežotas vai liegtas tiesības veikt profesionālo darbību reglamentētajā profesijā.”;

papildināt septīto daļu pēc vārdiem “un tās grozījumiem” ar vārdiem un skaitli “un 1995. gada Starptautiskajai konvencijai par zvejas kuģu personāla sagatavošanas un diplomēšanas, kā arī sardzes pildīšanas standartiem”.

25. Papildināt 57. pantu ar 2.¹ daļu šādā redakcijā:

“(2¹) Šajā pantā minētās institūcijas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā sadarbojas ar Akadēmiskās informācijas centru un sniedz informāciju par personām ar profesionālo kvalifikāciju, kurām Latvijas Republikā ir ierobežotas vai liegtas tiesības veikt profesionālo darbību reglamentētajā profesijā.”

26. Informatīvajā atsaucē uz Eiropas Savienības direktīvām:

izslēgt 20. un 27. punktu;

papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 31. un 32. punktu šādā redakcijā:

“31) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra direktīvas Nr. 2013/55/ES, ar ko groza direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot Iekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI regulu) (Dokuments attiecas uz EEZ);

32) Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra direktīvas 2008/106/EK par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni un Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 21. novembra direktīvas 2012/35/ES, ar ko groza direktīvu 2008/106/EK par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni.”

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 12. novembrī.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2015. gada 1. decembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 01.12.2015., Nr. 235.

299. 192L/12 Grozījumi Zemes ierīcības likumā

Izdarīt Zemes ierīcības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 20. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 106. nr.) šādus grozījumus:

1. 1. pantā:

izteikt 2. punktu šādā redakcijā:

“2) **zemes ierīcība** — šā likuma izpratnē tiesiski, ekonomiski un tehniski pasākumi zemes ierīcības projektā ietvertas vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļas pārkārtošanai vai sadalīšanai;”

izslēgt 3. un 5. punktu.

2. 7. pantā:

papildināt ievaddaļu pēc vārda “projektu” ar vārdiem “un tā grozījumus”;

papildināt 1. punktu ar vārdiem “un normatīvajos aktos par teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi noteiktās prasības”.

3. 8. panta pirmajā daļā:

izteikt 1. punktu šādā redakcijā:

“1) starpgabalu likvidēšanai vai daļu no zemes vienību apmaiņai, pārkārtojot zemes vienību robežas;”

izslēgt 2., 4., 5. un 6. punktu.

4. Papildināt likumu ar 8.¹ pantu šādā redakcijā:

“**8.¹ pants.** Zemes ierīcības projekta grozījumus izstrādā pēc projekta ierosinātāja priekšlikuma, ja izmaiņas zemes ierīcības projektā attiecināmas uz projektētās teritorijas daļu, kurai pēc zemes ierīcības projekta apstiprināšanas zemes kadastrālās uzmērīšanas dati vēl nav reģistrēti Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā.”

5. Aizstāt 9. panta pirmajā daļā vārdus “tām projektētajām teritorijām, kurām” ar vārdiem “to vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas daļu, kas ietverta zemes ierīcības projektā (turpmāk — projektētā teritorija), kurai”.

6. 10. pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Zemes ierīcības projekts sastāv no paskaidrojuma raksta un grafiskās daļas. Zemes ierīcības projekta un tā grozījumu izstrādes un apstiprināšanas kārtību, saturu, prasības attiecībā uz paskaidrojuma rakstu un grafisko daļu, kā arī datu un dokumentu aprites kārtību nosaka Ministru kabinets.”;

aizstāt otrajā daļā vārdus un skaitli “Latvijas ģeodēziskajā koordinātu sistēmā LKS-92” ar vārdiem “Latvijas ģeodēzisko koordinātu sistēmā”.

7. Papildināt 15. panta otrās daļas pirmo teikumu ar vārdiem “kā arī citu normatīvo aktu prasībām”.

8. Izteikt 19. pantu šādā redakcijā:

“**19. pants.** Zemes ierīcības projektu un tā grozījumus apstiprina vietējā pašvaldība, izdodot administratīvo aktu.”

9. Izslēgt 20. pantu.

10. Izteikt 22. pantu šādā redakcijā:

“**22. pants.** (1) Zemes ierīcības projekts un tā grozījumi īstenojami četru gadu laikā pēc zemes ierīcības projekta apstiprināšanas. Zemes ierīcības projekts ir īstenots, ja projektētā teritorija ir kadastrāli uzmērīta, reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un ierakstīta zemesgrāmatā.

(2) Ja zemes ierīcības projekta īstenošanas laikā tiek grozīts vietējās pašvaldības teritorijas plānojums, zemes ierīcības projekts īstenojams atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, kas bija spēkā zemes ierīcības projekta apstiprināšanas brīdī.”

11. Izslēgt 23. panta pirmo teikumu.

12. Pārejas noteikumos:

izteikt 1. punktu šādā redakcijā:

“1. Līdz zemes pirmreizējai ierakstīšanai zemesgrāmatā lēmumu par zemes privatizācijas un zemes reformas kārtībā veidojamo zemes vienību sadalīšanu, apvienošanu vai zemes robežu pārkārtošanu pieņem vietējā pašvaldība, ievērojot vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu un normatīvajos aktos par teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi noteiktās prasības. Lēmumam pievieno grafisko pielikumu, kurā norādīts zemes vienību sadalīšanas, apvienošanas vai zemes robežu pārkārtošanas risinājums.”;

papildināt pārejas noteikumus ar 10. punktu šādā redakcijā:

“10. Ministru kabinets līdz 2016. gada 1. jūnijam izdod šā likuma 10. panta pirmajā daļā paredzētos Ministru kabineta noteikumus. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2016. gada 1. jūnijam ir piemērojami Ministru kabineta 2011. gada 12. aprīļa noteikumi Nr.288 “Zemes ierīcības projekta izstrādes noteikumi”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.”

Likums stājas spēkā 2016. gada 1. janvārī.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 12. novembrī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja **I. Mūrniece**

Rīgā 2015. gada 1. decembrī

300. 193L/12 Grozījums Medību likumā

Izdarīt Medību likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2003, 17. nr.; 2007, 3., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010, 205. nr.; 2012, 189. nr.; 2013, 133., 134. nr.) šādu grozījumu:

Papildināt pārejas noteikumus ar 12., 13., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 20. un 21. punktu šādā redakcijā:

“12. Āfrikas cūku mēra un klasiskā cūku mēra draudu ierobežošanas pasākumus īsteno līdz brīdim, kad mežacūku populācijas blīvums ir samazināts līdz vienai mežacūkai uz 200 hektāriem, bet ne ilgāk kā līdz 2020. gada 31. martam.

13. Medību tiesību lietotājam šo pārejas noteikumu 12. punktā minētajā periodā ir pienākums medījot samazināt mežacūku populācijas blīvumu piekritīgajā medību platībā atbilstoši Valsts meža dienesta noteiktajam minimālajam mežacūku nomedīšanas apjomam.

14. Šo pārejas noteikumu 12. punktā minētajā periodā mežacūkas ir atļauts medīt arī:

- 1) medību iecirknī, kura platība ir no 200 līdz 1000 hektāriem, ieskaitot meža zemi un lauksaimniecībā izmantojamo zemi;
- 2) medību platībās (vietās), kurās saskaņā ar šā likuma 3. panta trešās daļas 3. un 4. punktu medības ir aizliegtas, vai platībās, kurās zemes īpašnieks pats izmanto medību tiesības vai ir rakstveidā pilnvarojis citu personu izmantot medību tiesības nelimitētu medījamo dzīvnieku medībām;
- 3) medību iecirknī, kura platība ir mazāka par 200 hektāriem.

15. Valsts meža dienests nosaka atbildīgo medību tiesību lietotāju mežacūku medībām šo pārejas noteikumu 12. punktā minētajā periodā:

- 1) šo pārejas noteikumu 14. punkta 2. un 3. apakšpunktā minētajās platībās;
- 2) medību iecirknī, kura platība ir no 200 līdz 1000 hektāriem, ja tas reģistrēts pēc šo grozījumu spēkā stāšanās dienas un izveidojies iepriekš reģistrēta iecirkņa dalīšanas rezultātā.

16. Valsts meža dienests, izvērtējot dabīgo un mākslīgo šķēršļu (ūdenstilpes, autoceļi, apdzīvotas vietas u.c.) atrašanos apvidū, nosaka šo pārejas noteikumu 15. punktā minēto atbildīgo medību tiesību lietotāju pēc šādiem kritērijiem prioritārā secībā:

- 1) medību tiesību lietotājam ir reģistrēts medību iecirknis, kurā atļauts medīt mežacūkas;
- 2) medību tiesību lietotājs noslēdzis savstarpēju līgumu par medību iecirkņa ārējām robežām;
- 3) medību tiesību lietotāja medību iecirknim ar piegulošo platību ir garākā robeža. Ja šim kritērijam atbilst vairāki medību tiesību lietotāji, priekšroka ir tam medību tiesību lietotājam, kurš iepriekšējā medību sezonā ir nomedījis vairāk mežacūku uz 1000 hektāriem no attiecīgā medību iecirkņa kopplatības.

17. Ja netiek pildīts šo pārejas noteikumu 13. punktā paredzētais pienākums, Valsts meža dienests ir tiesīgs noteikt citu atbildīgo medību tiesību lietotāju, ievērojot šo pārejas noteikumu 16. punktā minētos kritērijus.

18. Valsts meža dienests lēmumu par atbildīgā medību tiesību lietotāja noteikšanu šo pārejas noteikumu 12. punktā minēto pasākumu īstenošanai paziņo adresātam un personai, kuras tiesības

vai tiesiskās intereses var tikt ierobežotas. Valsts meža dienesta lēmumu var apstrīdēt un pārsūdzēt normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Valsts meža dienesta lēmuma apstrīdēšana un pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

19. Gadījumos, kad medību platībām vai medību iecirkņim noteikts atbildīgais medību tiesību lietotājs, ievērojot šo pārejas noteikumu 18. punktu, medību tiesību īpašniekam vai medību tiesību lietotājam nav tiesību aizliegt mežacūku medības vai radīt tām šķēršļus attiecīgajās teritorijās.

20. Atbildīgais medību tiesību lietotājs šo pārejas noteikumu 12. punktā minēto pasākumu īstenošanas ietvaros pirms mežacūku medību uzsākšanas par tām informē:

- 1) zemes īpašnieku, kurš pats izmanto medību tiesības vai ir rakstveidā pilnvarojis citu personu izmantot medību tiesības nelimitētu medījamo dzīvnieku medībām;
- 2) medību iecirkņa, kura platība ir mazāka par 200 hektāriem, medību tiesību lietotāju;
- 3) medību iecirkņa, kura platība ir no 200 līdz 1000 hektāriem, ja tas reģistrēts pēc šo grozījumu spēkā stāšanās dienas un izveidojies iepriekš reģistrēta iecirkņa dalīšanas rezultātā, medību tiesību lietotāju.

21. Šo pārejas noteikumu 12. punktā paredzētajā periodā pēc Pārtikas un veterinārā dienesta ierosinājuma Valsts meža dienests var noteikt atšķirīgus nosacījumus:

- 1) attiecībā uz šajā likumā un medību noteikumos paredzētajiem medību veidu, līdzekļu, rīku, metožu vai paņēmienu ierobežojumiem mežacūku medībās;
- 2) šā likuma 22. panta ceturtajā daļā un medību noteikumos paredzētās informācijas aprītei un medību norises dokumentēšanai.”

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 26. novembrī.

Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 1. decembrī

Publikācija "Latvijas Vēstnesī" 01.12.2015., Nr. 235.

301. 194L/12 Grozījumi Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā

Izdarīt Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 23. nr.; 2003, 2. nr.; 2004, 14., 18. nr.; 2005, 2. nr.; 2006, 13. nr.; 2007, 12., 15. nr.; 2008, 3., 21. nr.; 2009, 3., 12. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2009, 182. nr.; 2010, 19., 170. nr.; 2011, 117., 202. nr.; 2012, 201. nr.; 2013, 234. nr.; 2014, 257. nr.) šādus grozījumus:

1. 3. pantā:

izteikt pirmo un 1.¹ daļu šādā redakcijā:

“(1) Tiesības saņemt šajā likumā noteiktos sociālos pakalpojumus un sociālo palīdzību ir šādām Latvijas Republikā dzīvojošām personām:

- 1) Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem;
- 2) ārzemniekiem, kuriem izsniegta pastāvīgās uzturēšanās atļauja vai piešķirts Eiropas Savienības pastāvīgā iedzīvotāja statuss Latvijā;
- 3) Eiropas Savienības dalībvalstu, Eiropas Ekonomikas zonas valstu un Šveices Konfederācijas pilsoņiem, kuri:
 - a) ieguvuši pastāvīgās uzturēšanās tiesības,
 - b) ir tiesīgi uzturēties Latvijā un ir uzturējušies Latvijā vismaz trīs mēnešus,
 - c) uzturējušies Latvijā vismaz sešus mēnešus, ja uzturēšanās mērķis ir bijis darba tiesisko attiecību nodibināšana Latvijā un ir pierādījumi, ka viņi turpina meklēt darbu, ko apliecina viņu reģistrācija Nodarbinātības valsts aģentūrā;
- 4) šīs daļas 1., 2. un 3. punktā minēto personu ģimenes locekļiem.

(1¹) Tiesības saņemt šajā likumā minēto pabalstu garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai, patversmes un naktspatversmes pakalpojumus, kā arī sociālā dienesta informāciju un konsultācijas ir personām, kuras uzturas Latvijā un kurām piešķirts alternatīvais statuss, kā arī šo personu ģimenes locekļiem, kuri uzturas Latvijā. Pašvaldības sociālais dienests ir tiesīgs piešķirt dzīvokļa pabalstu personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, tādā kārtībā un apmērā, kāds noteikts attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem.”;

aizstāt 1.² daļā vārdus “Bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem” ar vārdu “Bērniem”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Tiesības saņemt sociālo rehabilitāciju ir cilvēku tirdzniecības upurim. Ja nepieciešams, kopā ar cilvēku tirdzniecības upuri sociālās rehabilitācijas institūcijā ir tiesības uzturēties arī viņa pavadībā esošam nepilngadīgam bērnam.”;

papildināt pantu ar piekto, sesto un septīto daļu šādā redakcijā:

“(5) Ja šā panta 1.¹ daļā noteiktie patversmes un naktspatversmes pakalpojumi personai, kurai piešķirts alternatīvais statuss, nav piemērojami šīs personas funkcionālo ierobežojumu vai sociālo prasmju trūkuma dēļ, pašvaldības sociālais dienests ir tiesīgs izmantot citus, konstatētajai problēmai atbilstošus sociālo pakalpojumu veidus.

(6) Tiesības saņemt šajā likumā noteiktos sociālos pakalpojumus ir arī šā panta pirmajā daļā neminētām personām, kurām ir tiesības ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, ja šīs personas pieprasa minētos pakalpojumus tieši attiecīgajam pakalpojuma sniedzējam un pilnībā tos apmaksā.

(7) Tiesības saņemt sociālo rehabilitāciju kā vardarbībā cietuši bērniem ir bērniem, kurus par patvēruma meklētājiem ar īpašām uzņemšanas vajadzībām atzinušas patvēruma procedūrā iesaistītās institūcijas. Tiesības minēto pakalpojumu saņemt ir arī bērniem, kas nepieder pie šajā pantā uzskaitītajām grupām, ja atbildīgās institūcijas sniegušas atzinumu par sociālās rehabilitācijas pakalpojuma nepieciešamību.”

2. Papildināt informatīvo atsauci uz Eiropas Savienības direktīvām ar 6. punktu šādā redakcijā:

“6) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija direktīvas 2013/33/ES, ar ko nosaka standartus starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju uzņemšanai.”

Likums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas.

Likums Saeimā pieņemts 2015. gada 26. novembrī.

*Valsts prezidenta vietā
Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece*

Rīgā 2015. gada 1. decembrī

Publikācija “Latvijas Vēstnesī” 01.12.2015., Nr. 235.

302. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 19. novembrī nolēmusi piekrist likumā “Par valsts budžetu 2015. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei 6 126 742 *euro* apmērā no budžeta resora “74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” programmas 04.00.00 “Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā” uz šādām programmām un apakšprogrammām:

1. 1 445 820 *euro* apmērā uz Ārlietu ministrijas budžeta apakšprogrammu 01.04.00 “Diplomātiskās misijas ārvalstīs”, lai nodrošinātu Latvijas Republikas vēstniecības Polijas Republikā nomātās ēkas un transportam paredzētās ēkas (garāžas) *Królowej Aldony* ielā 19, Varšavā, Polijas Republikā, iegādi Latvijas valsts īpašumā un gruntsgabala, uz kura atrodas nomātās ēkas, lietojuma tiesību iegūšanu, kā arī ar minētā nekustamā īpašuma iegādi saistīto izdevumu segšanai.

2. 1 550 922 *euro* apmērā uz Iekšlietu ministrijas budžeta:

2.1. apakšprogrammu 40.02.00 “Nekustamais īpašums un centralizētais iepirkums” 802 209 *euro* apmērā, lai segtu izdevumus, kas saistīti ar:

2.1.1. remontdarbu veikšanu Iekšlietu ministrijas valdījumā esošajos valsts nekustamajos īpašumos — 375 124 *euro*,

2.1.2. centralizētu datortehnikas atjaunošanu — 427 085 *euro*;

2.2. 259 992 *euro* apmērā šādām programmām un apakšprogrammām, lai segtu papildu izdevumus, kas saistīti ar vidējās izpeļņas pieaugumu sakarā ar piemaksu un prēmiju izmaksu no budžeta programmas 96.00.00 “Latvijas prezidentūras Eiropas Savienības Padomē nodrošināšana 2015. gadā”:

2.2.1. 06.01.00 “Valsts policija” — 223 411 *euro*,

2.2.2. 10.00.00 “Valsts robežsardzes darbība” — 20 824 *euro*,

2.2.3. 07.00.00 “Ugunsdrošība, glābšana un civilā aizsardzība” — 14 651 *euro*,

2.2.4. 02.03.00 “Vienotās sakaru un informācijas sistēmas uzturēšana un vadība” — 1106 *euro*;

2.3. 488 721 *euro* apmērā uz programmu 09.00.00 “Drošības policijas darbība”, lai segtu izdevumus, kas saistīti ar Drošības policijas kapacitātes stiprināšanu.

3. 130 000 *euro* apmērā uz Zemkopības ministrijas budžeta apakšprogrammu 24.01.00 “Meža resursu valsts uzraudzība”, lai valsts, izmantojot pirmpirkuma tiesības, iegādātos nekustamo īpašumu (nekustamā īpašuma kadastra Nr. 0100 003 0086) Kalēju ielā 68, Rīgā, —zemes vienību (zemes vienības kadastra apzīmējums 0100 003 0086) 0,0376 hektāru platībā, kas atrodas zem ēkas, kura pieder valstij Zemkopības ministrijas Valsts meža dienesta personā.

4. 3 000 000 *euro* apmērā uz Satiksmes ministrijas budžeta apakšprogrammu 23.06.00 “Valsts autoceļu pārvaldīšana, uzturēšana un atjaunošana”, lai segtu valsts akciju sabiedrībai “Latvijas autoceļu uzturētājs” izdevumus saistībā ar valsts autoceļu sabrukušo posmu seguma ārkārtas uzturēšanas darbiem un plānotajiem valsts autoceļu uzturēšanas ziemas sezonas darbiem 2015. gadā.

Saeimas priekšsēdētājas vietā
Saeimas priekšsēdētājas biedrs G. Daudze

Rīgā 2015. gada 19. novembrī

303. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 26. novembra sēdē apstiprinājusi Nacionālās drošības koncepciju.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 26. novembrī

Nacionālās drošības koncepcija (informatīvā daļa)

1. Ievads

Nacionālās drošības koncepcija (turpmāk – Koncepcija) ir uz Valsts apdraudējuma analīzes pamata sagatavots dokuments, kurā noteikti valsts apdraudējuma novēršanas stratēģiskie pamatprincipi un prioritātes, kas jāņem vērā, izstrādājot jaunus politikas plānošanas dokumentus, tiesību aktus un rīcības plānus nacionālās drošības jomā.

Valsts apdraudējuma analīzē un šajā Koncepcijā ir aplūkoti draudi, kas tieši un pastarpināti ietekmē Latvijas nacionālo drošību un ir saistīti ar izmaiņām starptautiskajā drošības vidē, militārajām aktivitātēm Latvijas robežu tuvumā, starptautiskā terorisma tendencēm, kiberdrošību, kā arī atsevišķu ārvalstu centieniem ar politiskiem, humanitāriem, informatīviem un ekonomiskiem līdzekļiem ietekmēt Latvijas sabiedrības vienotību, valsts ārpolitisko orientāciju un iekšpolitisko stabilitāti.

Koncepcijā atbilstoši katrai apdraudējuma jomai tiek noteiktas galvenās prioritātes šo apdraudējumu novēršanai. Valsts pārvaldes institūciju izstrādātajai politikai, plānotajiem un veiktajiem pasākumiem, kā arī savstarpējai sadarbībai nacionālās drošības jomā ir jābalstās uz Koncepcijā noteiktajām prioritātēm. Ministru kabinets, balstoties uz Koncepcijā noteiktajām prioritātēm, izstrādā Nacionālās drošības plānu, kurā ietverti konkrēti valsts apdraudējuma neitralizācijas un novēršanas pasākumi un līdzekļi.

2. Nacionālā drošība un nacionālās drošības politika

Nacionālā drošība ir valsts īstenotu mērķtiecīgu pasākumu rezultātā sasniegts noteikts apstākļu kopums, kas nodrošina to, ka tiek mazināta Latvijas iekšējā un ārējā ievainojamība, kā arī uzlabojas valsts kopējās spējas un vispārējā gatavība nacionālās drošības apdraudējumu apzināšanā, novēršanā un pārvarēšanā.

Latvijas nacionālajai drošībai ir ārpolitiskā un iekšpolitiskā dimensija, kas ir savstarpēji saistītas. Ārpolitisko dimensiju raksturo pašreizējā starptautiskā drošības vide, izmaiņas tajā un ārējie draudi. Savukārt iekšpolitisko dimensiju raksturo Latvijas Republikas Satversmē noteikto pamatvērtību nodrošināšana no valsts puses, kā arī spēcīga pilsoniskā sabiedrība, kurai ir vienota izpratne jautājumos par tās vērtīborientāciju, Latvijas valsts piederību Rietumu pasaulei, kurai ir vēlme redzēt Latviju kā neatkarīgu, demokrātisku un tiesisku valsti arī nākotnē, un kas ir gatava aizstāvēt valsti tai kritiskos brīžos.

Valsts robežas drošība, valsts drošības iestāžu, tiesību aizsardzības institūciju, kā arī Valsts robežsardzes kapacitāte un spējas reaģēt apdraudējuma gadījumā ir ārkārtīgi svarīgi aspekti, kas attiecas gan uz Latvijas nacionālās drošības ārpolitisko, gan uz iekšpolitisko dimensiju.

Latvijas nacionālās drošības politikas pamatā ir jābūt vienotai izpratnei arī starp lēmumu pieņēmējiem un sabiedrību par to, ka Latvijas iekšpolitiskā stabilitāte un drošība ir ļoti cieši saistīta ar starptautisko drošības situāciju. Jo stiprāka Latvija būs iekšpolitiski, jo efektīvāk tā spēs reaģēt un mazināt ievainojamību no ārējiem apdraudējuma faktoriem.

Latvijas dalība Ziemeļatlantijas līguma organizācijā (turpmāk – NATO) un Eiropas Savienībā (turpmāk – ES) ir svarīgs Latvijas nacionālās drošības pamatelements. 2014. gada NATO Velsas samītā pieņemtie lēmumi par NATO kolektīvās aizsardzības stiprināšanas pasākumiem un alianses dalībvalstu aizsardzības un reakcijas spēju veicināšanu palīdz stiprināt šo pamatelementu. Vienlaikus jāņem vērā, ka Latvijas dalība NATO nerisina visus ar nacionālo drošību saistītos jautājumus un nenodrošina aizsardzību pret vairākiem būtiskiem apdraudējumiem, kas izriet no Latvijas iekšpolitiskās ievainojamības.

Papildinoša loma NATO kolektīvajai aizsardzībai ir arī ES centieniem drošības un aizsardzības jomā. Līdz ar t.s. hibrīdā apdraudējuma pieaugumu arvien lielāka nozīme ir jāpievērš to jomu stiprināšanai, kas ir ārpus Kopējās drošības un aizsardzības politikas kompetences, piemēram, robežu drošībai, informācijas un kibertelpas drošībai, enerģētiskajai drošībai u.c.

Latvijai ir nepieciešams veicināt arī citu starptautisko organizāciju kā Apvienoto Nāciju Organizācijas, Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas un Eiropas Padomes efektīvu iesaisti starptautiskās drošības situācijas noregulēšanā, meklējot konflikta risinājumus Ukrainā un sekmējot tās stabilitāti, teritoriālo integritāti, demokrātijas un eiropisko vērtību nostiprināšanos.

Nacionālās drošības politika ir pasākumu kopums, kas vērsts uz nacionālās drošības apdraudējumu apzināšanu, novēršanu un pārvarēšanu. Apdraudējumu spektrs Latvijas nacionālajai drošībai pārsniedz aizsardzības un iekšlietu sistēmas institūciju kompetenci. Tas nozīmē, ka no valsts puses nacionālās drošības apdraudējumu apzināšanā, novēršanā un pārvarēšanā ir jābūt iesaistītai visai valsts pārvaldei. Ņemot vērā lielo iesaistīto institūciju skaitu, svarīga ir nacionālās drošības politikas centralizēta vadīšana un šo institūciju savstarpējā koordinācija. Tikpat svarīga ir vienota izpratne valsts pārvaldes institūciju starpā par to, kas ir nacionālā drošība, kādi ir Latvijas aktuālākie nacionālās drošības apdraudējumi un kā efektīvāk tiem pretdarboties. Starpinstitūciju sadarbības mehānismiem efektīvi ir jādarbojas ikdienā, taču katrai institūcijai ir jāuzņemas iniciatīva savā atbildības jomā esošo nacionālās drošības jautājumu risināšanā. Valsts pārvaldes institūcijām nacionālās drošības politikas īstenošanā ir svarīga sabiedrības izpratne un atbalsts, ko var sniegt tikai šajos jautājumos izglītota sabiedrība. Līdz ar to sabiedrības izglītošana nacionālās drošības jomā ir viena no prioritātēm īstenojot nacionālās drošības politiku.

3. Izmaiņas starptautiskajā drošības vidē un tās ietekme uz nacionālo drošību

Kopš 2011. gada, kad Saeimā tika apstiprināta iepriekšējā koncepcija, starptautiskajā drošības vidē ir notikušas būtiskas izmaiņas, to raksturo mainīgums un neprognozējamība, kā arī jaunu konfliktu izcelšanās, tostarp salīdzinoši netālu no Latvijas robežām.

Krievijas īstenotā agresija Ukrainā ir radījusi būtiskus izaicinājumus Eiropas drošībai un globālajai starptautiskajai kārtībai. Pēc 2. pasaules kara beigām Krievijas agresija Ukrainā ir bijusi līdz šim nepieredzēta vēršanās pret starptautisko tiesību pamatprincipiem, kas nosaka, piemēram, noslēgto vienošanos izpildi, robežu neaizskaramību un valstu teritoriālo integritāti. Šie principi nosaka

valstu savstarpējās attiecības, un ir bijis pamats mierīgai līdzāspastāvēšanai Eiropā pēckara periodā. Latvija kopā ar sabiedrotajiem ES un NATO ir paudusi un turpina paust skaidru nosodījumu, ka Krievijas rīcība Ukrainā ir nepieņemama un apdraud Eiropas drošību.

Krievijas rīcība Ukrainā ir būtiski pasliktinājusi drošību eiroatlantiskajā telpā, un tai ir ilgtermiņa ietekme arī uz Latvijas nacionālo drošību. Krievijas īstenoto politiku un agresiju Ukrainā raksturo atsevišķas tendences, kas jāņem vērā, plānojot Latvijas nacionālās drošības apdraudējumu apzināšanu, novēršanu un pārvarēšanu.

Pirmkārt, Krievijas operācija Krimā parādīja šīs valsts pašreizējās spējas un gatavību, apliecinot to, ka Krievija ir attīstījusi augstas gatavības bruņoto spēku vienības ar augstu mobilitāti, kas būtiski samazina agrās brīdināšanas laiku.

Otrkārt, Krievija īsteno savus ārpolitiskos mērķus, pielietojot kompleksus ietekmes pasākumus, kas kopumā rada t.s. hibrīdo apdraudējumu. Šiem pasākumiem ir dažādas izpausmes, kas vienlaikus aptver vairākas jomas. To galvenā būtība ir pakāpeniska valsts novājināšana iekšpolitiski, veicinot neapmierinātības un protestu potenciāla pieaugumu sabiedrībā, lai izraisītu atklātu vēršanos pret pastāvošo valsts varu un vardarbīgus nemierus. Papildus tiek pielietotas ekonomiskās sankcijas, energoresursu piegāžu pārtraukšana, humanitārā ietekme, informatīvā propaganda un psiholoģiskā iedarbība, uzbrukumi elektroniskajā informācijas telpā, agresīvas ietekmes aģentu, izlūkošanas un drošības dienestu aktivitātes, masīvs ārējs diplomātisks un militārs spiediens, alternatīva politiskā procesa uzspiešana un tā leģitimizācija. Starp šiem līdzekļiem pastāv iespēja pret pretinieku izvērst arī tradicionālo karadarbību. Ietekmes pasākumu izpausmes un subjektus, kas tos plāno un īsteno, nereti ir grūti identificēt, līdz ar to apgrūtinot tiem pretdarbību.

Treškārt, Krievijai ir izdevīgi tās tuvējā pierobežā radīt konfliktu zonas, kurās ir grūti saskatīt pāreju no miera stāvokļa uz krīzes un tālāk uz kara stāvokli.

Ceturtkārt, Krievijai ir izdevīgi mākslīgi radīt priekšstatu par NATO kā ārēju draudu avotu iekšpolitisku apsvērumu dēļ. Tādā veidā Krievijas valsts vara cenšas saliedēt šīs valsts sabiedrību un panākt tās lojalitāti pastāvošajai varas elitei, vienlaikus novēršot iedzīvotāju uzmanību no iekšējās nestabilitātes un sociālekonomiskajām problēmām. Savukārt Latvijas nacionālās drošības kontekstā tas rada apdraudējumu, jo Latvija ir NATO dalībvalsts, kurā uzturas citu NATO dalībvalstu militārpersonas, lai nodrošinātu mūsu valsts drošību. Krievija turpinās ne tikai savu negatīvo retoriku pret NATO valstu militārpersonu atrašanos Latvijā, cenšoties pret to noskaņot arī Latvijas sabiedrību, bet centīsies provocēt, piemēram, veicot savas militārās aviācijas lidojumus Latvijas gaisa telpas tiešā tuvumā, kā arī organizējot militārās mācības pie Latvijas robežām.

Krievija īsteno ietekmes pasākumus arī pret Latviju, līdz ar to atsevišķi t.s. hibrīdā apdraudējuma elementi ir identificējami Latvijā, kas prasa kompleksu un ilgtermiņa rīcību šī apdraudējuma mazināšanai un novēršanai. Krievijas pieaugošā konfrontācija ar Rietumiem, agresīvas militārā spēka demonstrācijas un militārā potenciāla kāpināšana Rietumu stratēģiskajā virzienā rada spriedzi un nenoteiktību. Savukārt informatīvā propaganda dezorientē lēmumu pieņēmējus un sabiedrību. Šie riska faktori prasa pievērst arvien lielāku uzmanību nacionālās drošības pasākumu pastiprināšanai Latvijā un Baltijas reģionā.

Būtiski draudu avoti, kas ietekmē Eiropu kopumā, ir saistīti ar nestabilitāti Tuvo Austrumu reģionā. Šie draudu avoti ir saistīti ar atsevišķu šī reģiona valstu destabilizāciju, bēgļu un patvēruma meklētāju skaita pieaugumu, masu iznīcināšanas ieroču iespējamo izplatīšanu, šo valstu sabiedrību radikalizāciju un terorisma draudu pieaugumu.

Ir palielinājušies draudi nacionālajai drošībai, ko izraisa starptautiskais terorisms un tā radītās sekas. Pēdējos gados terorisms ir attīstījies par īpaši komplicētu un daudzpusīgu problēmjaudājumu, kas kļuvis par izaicinājumu ne tikai valstu drošībai un stabilitātei, bet arī vēršas pret vispārattīstītām pamatvērtībām. Par īpašu problēmu ir uzskatāma *ISIL/Daesh* teroristiskā organizācija, kas ar savām darbības metodēm ir kļuvusi arī par citu teroristisko organizāciju virzītājspēku, iezīmējot jaunas tendences t.s. globālajā džihādā. Par bīstamu izaicinājumu šajā kontekstā ir kļuvis t.s. ārvalstu kaujinieku fenomens, personām finansiālu vai ideoloģisku motīvu dēļ dodoties uz konfliktu skartajām zonām, lai tur karotu. Šo personu radikalizēšanās un draudi, ko tās rada pēc atgriešanās savās izcelsmes valstīs, tostarp Eiropā, ir ilgtermiņa drauds, kura apmēri joprojām vēl nav pilnībā apzināti. Tādēļ ir nepieciešama saskaņota darbība gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī, lai nepieļautu šī fenomena tālāku izplatību.

Starptautiskie ekonomiskie procesi būtiski ietekmē starptautisko drošības vidi, īpaši ņemot vērā pieaugošu valstu konkurenci, ekonomiskās integrācijas procesus reģionālā un starptautiskā līmenī, kā arī savstarpējo atkarību importa, eksporta un ražošanas procesu vadības kontekstā. Starptautiskā finanšu krīze un tai sekojošās ekonomiskās problēmas ES un citur pasaulē skaidri parāda ekonomisko jautājumu saistību ar citiem drošības elementiem.

4. Nacionālās drošības apdraudējumu novēršanas prioritātes

4.1. Iekšējās drošības apdraudējuma novēršana

Viens no iekšējās drošības raksturojošajiem elementiem bez saliedētas pilsoniskās sabiedrības, stabilas ekonomiskās vides un spēcīgiem sabiedriskajiem medijiem, ir tas, cik droši un stabili iedzīvotāji ikdienā jūtas savā valstī, kā tie vērtē un cik daudz uzticas valsts drošības iestāžu (Satversmes aizsardzības biroja, Drošības policijas un Militārās izlūkošanas un drošības dienesta) un tiesību aizsardzības institūciju spējām novērst un aizsargāt tos pret dažāda veida apdraudējumiem.

Valsts drošības iestādes un tiesību aizsardzības institūcijas, kā arī Valsts robežsardze ir tieši atbildīgas par atsevišķu Latvijas Republikas Satversmē noteikto pamatvērtību aizsardzību. Starp tām ir valstiskā neatkarība, valsts demokrātiskā iekārta, teritoriālā integritāte un valsts iekšējā drošība.

Iekšējās drošības kontekstā ir svarīga visu šo minēto institūciju profesionāla izpratne par izmaiņām starptautiskajā drošības vidē un to ietekmi uz nacionālo drošību kopumā, kas nozīmē adekvātu reaģēšanu pašreizējā situācijā un atbilstošu šo institūciju attīstību tuvākajā nākotnē.

Tiesību aizsardzības institūciju, īpaši Valsts policijas, kā arī Valsts robežsardzes cilvēkresursu kapacitātes palielināšana, esošā materiāltehniskā aprīkojuma modernizēšana un jauna iegāde, kā arī reaģēšanas spēju stiprināšana ir būtiska, lai sekmētu valsts iekšējo drošību.

Valdība kā vienu no prioritātēm vidējā termiņa budžeta veidošanā 2015. gadā ir izvirzījusi iekšējo un ārējo drošību, kas nozīmē arī valdības atbalstu atbildības paaugstināšanai amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, novēršot profesionāla personāla aizplūšanu un nodrošinot kapacitātes palielināšanu valsts iekšējās drošības nodrošināšanā.

Sargājot Latvijas valsts Austrumu robežu, Valsts robežsardzes personāls būtu pirmais, kas saskartos ar konkrētām ārējā apdraudējuma izpausmēm. Savukārt Valsts policijai jābūt gatavai nekavējoties reaģēt situācijās, ja notiek atklāta vēršanās pret pastāvošo valsts varu protestu un vardarbīgu nemieru veidā. Šādas gatavības nodrošināšana un uzturēšana prasa atbilstošu pieeju un specifisku sagatavotību, kas ir mērķtiecīgi jāattīsta.

Iekšējās drošības jomā apdraudējumu rada Latvijas iedzīvotāju, īpaši jauniešu iesaistīšanās dažādās aktivitātēs, kas ir pretrunā ar Latvijas valsts nacionālajām interesēm. Lai ierobežotu šādas aktivitātes, svarīgi ir sakārtot normatīvo regulējumu. Saeima 2015. gadā jau ir pieņēmusi grozījumus Krimināllikumā, kas paredz personas saukšanu pie kriminālatbildības par prettiesisku piedalīšanos bruņotā konfliktā, par bruņotā konflikta finansēšanu, kā arī vervēšanu, apmācīšanu un nosūtīšanu bruņotam konfliktam. Valsts pārvaldes institūcijām ir svarīgi turpināt attīstīt normatīvo regulējumu, lai ierobežotu iespējas bērniem un jauniešiem piedalīties militāra rakstura nometnēs ārvalstīs.

Ņemot vērā bēgļu un patvēruma meklētāju straujo pieaugumu Eiropā kopumā, kā arī Latvijas valdības apņemšanos uzņemt Latvijā noteiktu skaitu bēgļu, prognozējams, ka šis jautājums tuvākajā nākotnē radīs jaunus riskus un izaicinājumus iekšējai drošībai. Sarežģītā ģeopolitiskā situācija, bēgļu atrašanās Latvijā un to skaita pieaugums nākotnē var radīt sabiedrībā spriedzi un nedrošību. Bēgļu jautājums veicinās noteiktas sabiedrības daļas radikalizāciju, ko savās interesēs izmantos atsevišķas, tostarp radikālās, organizācijas, kas centīsies apvienot savus resursus un koncentrēt darbību, protestējot pret bēgļu uzņemšanu un viņu atrašanos Latvijā.

Latvijas prioritātes iekšējai drošībai radītā apdraudējuma novēršanai:

Valsts robežas drošības un aizsardzības stiprināšana

Valsts robežas drošības un aizsardzības stiprināšana ir jāveic saistībā ar iespējamajiem ārējiem draudiem, jo Latvijas Austrumu robeža vienlaikus ir ES un NATO ārējā robeža, kā arī kontekstā ar imigrācijas draudu pastiprināšanos. Valsts robežas drošības nodrošināšanai ir jāstiprina Valsts robežsardzes cilvēkresursu kapacitāte un materiāltehniskais aprīkojums, īpašu uzmanību pievēršot personāla apmācībai, kā arī zaļās robežas iekārtošanai un aprīkošanai ar nepieciešamajām tehniskajām ierīcēm.

Stiprinot Valsts robežsardzes kapacitāti, ir jārisina jautājums par tās materiāltehniskā aprīkojuma, apmācību procesa un reaģēšanas procedūru savietojamību ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (turpmāk – NBS).

Jāturpina īstenot valsts robežas demarkācijas process, ierīkojot 12 metru robežjoslu, šim nolūkam veicot nepieciešamos attīrīšanas darbus un zemes atsavināšanu, kā arī plānojot šīs joslas tehnisko aprīkošanu, piesaistot gan ES fondu līdzekļus, gan stratēģisko partneru atbalstu. Vienlaikus ir jāturpina īstenot ar integrētās valsts robežas pārvaldību saistītie pasākumi.

Tiesību aizsardzības institūciju kapacitāte

Jāturpina stiprināt tiesību aizsardzības institūciju, īpaši Valsts policijas, kapacitāte un materiāltehniskais nodrošinājums, veicot efektīvu apmācību procesu, tādejādi nodrošinot ātru reaģēšanu krīzes situācijās un valsts apdraudējuma gadījumā.

Jāturpina attīstīt Valsts policijas sadarbība ar sabiedrību, īpaši nodrošinot to, lai Valsts policijas amatpersonas būtu pieejamas iedzīvotājiem visā valsts teritorijā valsts apdraudējuma gadījumā.

Krīzes vadība un komunikācija

Jāstiprina un jāattīsta civilās aizsardzības sistēma, civilmilitārā sadarbība, nodrošinot saskaņotu starpinstitūciju darbību un resursu izmantošanu valsts apdraudējuma gadījumā.

Atbildīgajām valsts pārvaldes institūcijām sadarbībā ar valsts drošības iestādēm jāturpina regulāras valsts augstāko amatpersonu krīzes vadības mācības, gatavojoties dažādām nacionālās drošības apdraudējuma novēršanas un pārvarēšanas situācijām.

Lai novērstu nacionālās drošības apdraudējuma riskus, atbildīgajām valsts pārvaldes institūcijām ir būtiski nodrošināt Tautsaimniecības mobilizācijas plānā noteikto pasākumu izpildi.

Bēgļu un patvēruma meklētāju politikas pilnveidošana

Valstij savlaicīgi ir jāgatavojas iespējamajam bēgļu un patvēruma meklētāju skaita pieaugumam, tostarp no valstīm, kuru bēgļi līdz šim neizvēlējas Latviju kā savu mērķa valsti. Atbildīgajām institūcijām ir jāveic bēgļu un patvēruma meklētāju politikas un esošo procedūru pilnveidošana, lai nodrošinātu gatavību bēgļu uzņemšanai.

Atbildīgajām institūcijām jāizstrādā nepieciešamās procedūras bēgļu un patvēruma meklētāju profilēšanai, lai novērstu nevēlamu personu, īpaši no terorisma riska valstīm, iekļūšanu un uzturēšanos Latvijā. Papildus ir jānodrošina aktīva informācijas apmaiņa ar citām Eiropas valstīm un to atbildīgajām institūcijām par bēgļu jautājumiem.

Radikalizācijas risku mazināšana

Radikālisma risku apsteidzošai identificēšanai jāstiprina tiesību aizsardzības institūciju kapacitāte. Tām sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām ir jāizveido agrinās brīdināšanas un radikālisma prevencijas mehānisms, vienu no galvenajām lomām tajā atvēlot sabiedrībai.

Radikālisma mazināšanā svarīga loma jāatvēr sabiedrības izglītošanai, veicinot izpratni par to, ka ekstrēmisms ir nozīmīgs apdraudējums pilsoniskajai sabiedrībai un tās vienotībai, kā arī nacionālajai drošībai kopumā.

4.2. Ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu radītā apdraudējuma novēršana

Ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu (turpmāk – ārvalstu specdienestu) darbības pret Latvijas, NATO un ES interesēm ir viens no būtiskākajiem nacionālās drošības apdraudējumiem, kas skar politiskās, ekonomiskās, militārās un sabiedriskās sfēras. Ņemot vērā Latvijas dalību NATO un ES, kā arī ģeogrāfisko atrašanās vietu, vislielāko apdraudējumu Latvijai rada Krievijas specdienesti.

Ārvalstu specdienestu darbības mērķis ir iegūt publiski nepieejamu un apsteidzošu informāciju, kas dienesta pārstāvētajai valstij dotu priekšrocības politisku, ekonomisku un militāru lēmumu pieņemšanai. Bez informācijas vākšanas ārvalstu specdienesti īsteno t.s. aktīvos pasākumus, kuru mērķis ir ietekmēt Latvijas, NATO un ES lēmumu pieņemšanu, kā arī sabiedrības viedokli.

Izlūkošanas mērķu sasniegšanai ārvalstu specdienesti izmanto dažādas metodes: informācijas iegūšanu no kontaktpersonām; informācijas avotiem; tehnisko un signālizlūkošanu, tostarp kiberizlūkošanu; informācijas iegūšanu no atklātajiem avotiem. Ietekmes pasākumu realizācijai ārvalstu specdienesti cenšas veidot vadāmu aģentu tīklu plašsaziņas līdzekļos, valsts un pašvaldību institūcijās, nevalstisko organizāciju, politiskajā un uzņēmēju vidē. Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta virtuālajai telpai un sociālajiem tīkliem, kuros ārvalstu specdienesti var darboties attālināti. Izlūkošanas un ietekmes spējas tiek attīstītas ilgtermiņā ar mērķi tās aktivizēt pēc vajadzības konkrētu projektu ietvaros vai izveidojoties noteiktai situācijai.

Latvija turpina izsniegt termiņuzturēšanās atļaujas ārvalstu pilsoņiem apmaiņā pret investīcijām mūsu valstī. Termiņuzturēšanās atļauju programmas īstenošana šobrīd nerada tiešu ietekmi uz nacionālo drošību, taču svarīgi ir savlaicīgi identificēt un novērst atsevišķus riskus, ko dod iespēja šīs programmas piesegā Latvijā un arī Šengenas zonā iekļūt nevēlamām personām.

Valsts drošības iestāžu stratēģiskais mērķis ir nodrošināt apsteidzošu un preventīvu pasākumu kopumu, lai neitralizētu ārvalstu specdienestu radīto apdraudējumu Latvijas, NATO un ES interesēm. Prioritāriem uzdevumiem ir jābūt balstītiem uz esošās valsts drošības iestāžu darbības stiprināšanu un pilnveidošanu, atbilstoši pastāvošajiem apdraudējuma veidiem.

Latvijas prioritātes ārvalstu izlūkošanas un drošības dienestu radītā apdraudējuma novēršanai:

Valsts drošības iestāžu spēju attīstība

Valsts drošības iestādēm jāspēj piemēroties jauniem ārvalstu specdienestu apdraudējuma veidiem, kā arī rast jaunus risinājumus esošo draudu novēršanai. Kapacitātes stiprināšana un spēju attīstība ir prioritārs Latvijas valsts drošības iestāžu ilgtermiņa uzdevums. Uzmanība jāpievērš personāla atlasei un regulārai apmācībai, jaunu tehnoloģiju un risinājumu ieviešanai, kā arī metožu pilnveidošanai un efektivitātes palielināšanai ikdienas operatīvajā un analītiskajā darbā.

Pretizlūkošanas un preventīvo pasākumu stiprināšana

Valsts drošības iestāžu uzdevums ir veikt nepārtrauktus pretizlūkošanas pasākumus, identificējot ārvalstu specdienestu darbiniekus, to sadarbības personas, interešu lokus un darbības metodes. Paaugstinot valsts drošības iestāžu veiktās pretizlūkošanas funkcijas efektivitāti, nepieciešams pilnveidot spēju prognozēt potenciāli vājos posmus un paredzēt ārvalstu specdienestu mērķus, lai nodrošinātu mērķtiecīgus pretpasākumus un draudu novēršanu.

Valsts drošības iestādēm ir jānodrošina visaptverošas preventīvas apmācību un brīdināšanas programmas ieviešana valsts pārvaldes institūcijās, kuras veic darbu ar sensitīvu, klasificētu vai stratēģiska rakstura informāciju. Efektīvas pretizlūkošanas sistēmas pamatā ir sistemātiska apmācība un apziņošanas kārtība amatpersonām, kuru tiešie darba pienākumi ir saistīti ar klasificētu informāciju.

Drošības policijai jāturpina sadarbība un informācijas apmaiņa ar pašvaldībām, lai informētu tās par aktuālajiem riskiem nacionālajai drošībai un konsultētu pašvaldību amatpersonas par konkrētu rīcību šo risku mazināšanai, kā arī saņemtu no pašvaldībām informāciju par aizdomīgām aktivitātēm to teritorijā, kas rada potenciālu apdraudējumu.

Jāturpina izglītojošais darbs arī ar sabiedrību, tostarp plašsaziņas līdzekļu un nevalstiskā sektora pārstāvjiem, stiprinot izpratni par dažāda veida apdraudējumiem, īpaši informatīvajā telpā.

Valsts noslēpuma aizsardzības pasākumu pilnveidošana

Valsts drošības iestādēm jānodrošina esošo valsts noslēpuma aizsardzības pasākumu ievērošana un, vajadzības gadījumā, uzlabošana. Šie pasākumi ietver drošības pārbaudzi veikšanu personām, kuras pretendē uz speciālo atļauju darbam ar valsts noslēpumu saņemšanu, kā arī pārraudzību pār ikdienas darba procesu ar valsts noslēpuma objektiem. Valsts drošības iestādēm jāturpina regulāra valsts amatpersonu apmācība par slepenības režīma ievērošanu.

Atbilstoši apdraudējumu un jaunu izlūkošanas spēju attīstībai īpaša uzmanība jāpievērš klasificēto un valsts nozīmes sakaru infrastruktūras drošībai. Arī valsts iestāžu fiziskajiem objektiem (telpām)

jābūt sistemātiski pārbaudītiem un atbilstoši vajadzīgajām drošības prasībām. Valsts drošības iestādēm pastiprināti jākontrolē valsts, ES un NATO noslēpuma objektu izstrādes, glabāšanas, aprītes un izmantošanas kārtības atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām.

Kritiskās infrastruktūras un stratēģisko nozaru pārstāvjiem, īpaši tiem, kuriem izsniegti industriālās drošības sertifikāti, jānodrošina piemērotas apmācības, pārbaudes un drošības auditēšanas programmas kritiskās infrastruktūras objektos, kā arī konkrētos uzņēmumos.

Termiņuzturēšanās atļauju programmas efektīva kontrole

Drošības policijai un citām atbildīgajām institūcijām ir jāturpina sistemātisks un mērķtiecīgs darbs, lai novērstu iespēju, ka termiņuzturēšanās atļauju programma tiek izmantota tādu aktivitāšu īstenošanai, kas rada apdraudējumu nacionālajai drošībai.

Vienlaikus ir jāveic termiņuzturēšanās atļauju ieguvušo personu aktivitāšu kontrole Latvijā, lai konstatētu vai šīs aktivitātes atbilst deklarētajam mērķim, kāpēc termiņuzturēšanās atļauja tika pieprasīta.

Termiņuzturēšanās atļauju programmas darbības izpētei ir nepieciešams veikt arī ilgtermiņa analīzi, lai objektīvi novērtētu gan potenciālo ekonomisko ieguvumu valstij, gan preventīvi brīdinātu par iespējamajiem riskiem nākotnē.

Sadarbības stiprināšana ar partnerdienestiem

Savstarpēja sadarbība Latvijā, kā arī ar Latvijas sabiedroto valstu partneru dienestiem ir neaizstājams instruments ārvalstu specdienestu apdraudējuma apzināšanai un novēršanai. Valsts drošības iestāžu padomes ietvaros ir jānodrošina regulāra un efektīva prioritāšu noteikšana, darbības koordinācija un informācijas apmaiņa.

NATO, ES un citu jau pastāvošu, kā arī jaunu formātu ietvaros jāturpina attīstīt sadarbība ar ārvalstu partneru dienestiem, nodrošinot regulāru informācijas un pieredzes apmaiņu. Valsts drošības iestādēm ir jābūt aktīvām, sniedzot Latvijas ieguldījumu arī NATO un ES sabiedroto apdraudējumu preventīvai novēršanai.

4.3. Militārā apdraudējuma novēršana

Ārējo risku un apdraudējumu nozīme Latvijai nacionālai drošībai ir būtiski pieaugusi. Esošā drošības vide ir kompleksa, vairāku militāro un nemilitāro aspektu savstarpēja mijiedarbība. Krievijas agresija Ukrainā, tās militārās mācības un spēka demonstrēšana pie Latvijas robežām, kā arī centieni ietekmēt iekšpolitisko situāciju ar dažādiem ekonomiskiem un politiskiem līdzekļiem, rada nepieciešamību pēc visaptverošas pieejas apdraudējuma novēršanai.

Latvijas militārās drošības nodrošināšanas stratēģisks pamatprincips saglabājas nemainīgs – turpinot pilnveidot un modernizēt nacionālās aizsardzības spējas, atbalstot NATO kolektīvās aizsardzības stiprināšanu un sniedzot savu ieguldījumu starptautiskās drošības nodrošināšanā, Latvija samazina ārējas militāras agresijas vai cita apdraudējuma izcelšanās risku iespējamību un nepieciešamības gadījumā ir gatava nodrošināt tā efektīvu atturēšanu.

Latvijas prioritātes militārā apdraudējuma novēršanai:

Valsts paš aizsardzības spēju stiprināšana

Valsts paš aizsardzība ir sabiedrības, valsts institūciju, vietējo pašvaldību un NBS atbildība, iesaistoties valsts suverenitātes un neaizskaramības nodrošināšanā. Kritiska paš aizsardzības spēja ir iespējami ātra apdraudējuma apzināšana, ātra lēmumu pieņemšana un visaptveroša valdības rīcība, izmantojot visu iespējamo militāro un nemilitāro līdzekļu kopumu koordinētā un integrētā veidā. Militāro un nemilitāro līdzekļu izmantošana tiek pielāgota atkarībā no apdraudējuma un vardarbības līmeņa eskalācijas Latvijas teritorijā, kā arī ievērojot civilās un militārās sadarbības principus.

Valsts apdraudējuma gadījumā NBS nodrošina Latvijas valsts sauszemes teritorijas, jūras akvatorijas un gaisa telpas aizsardzību kopā ar sabiedroto bruņotajiem spēkiem. Svarīgs uzdevums valsts paš aizsardzībai ir uzņemošās valsts atbalsta sistēmas izveide ātru sabiedroto spēku uzņemšanai un izvēršanai Latvijas teritorijā.

Valsts apdraudējuma gadījumā ir svarīgi, lai NBS darbotos saskaņoti ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu, kas ir atbildīgs par civilās aizsardzības sistēmas vadību un koordināciju, tādā veidā nodrošinot nepieciešamā atbalsta sniegšanu.

NBS jāturpina uzturēt un attīstīt tādas kaujas spējas, kas garantē ātru reaģēšanu uz jebkura veida izaicinājumiem apdraudējumu agrīnajās fāzēs, attīstot savietojamību ar citām apdraudējuma gadījumā tā pārvarēšanā iesaistītajām valsts institūcijām, kā arī veidojot efektīvu un elastīgu rezervju un mobilizācijas sistēmu. NBS jāturpina attīstīt aktīvu sadarbību un jāveido iespējami ciešāki koordinācijas mehānismi ar Baltijas valstīm, kā arī tām sabiedrotajām valstīm, kas ieinteresētas un ir tieši iesaistītas Baltijas jūras reģiona drošības stiprināšanā.

Valstij jāveicina sabiedrības pilsonisko apziņu, patriotismu, tiešu un iespējami plašu iesaisti valsts aizsardzības nodrošināšanā.

Sabiedroto ilgtermiņa klātbūtne un reaģēšanas spēju stiprināšana

Latvijas drošības un aizsardzības garants ir NATO kolektīvas aizsardzības sistēma, kas nodrošina, ka iespējamie militārie draudi pret Latviju tiek uzskatīti par kopējiem draudiem aliansei.

Ņemot vērā stratēģiskas izmaiņas drošības vidē, Latvijas interesēs ir sekmēt NATO visaptverošu pielāgošanos jaunajai drošības situācijai, kas būtu vērsta uz alianses komandstruktūras efektivitātes uzlabošanu, NATO Reaģēšanas spēku reorganizāciju un ātras reaģēšanas grupējuma izveidi, kas kopumā aliansei ļaus rīkoties un reaģēt uz jebkuru apdraudējumu dažu dienu laikā visā militāro spēku spektrā.

Vienlaikus arvien svarīgāku nozīmi iegūst NATO solidaritātes un kolektīvās rīcības spējas demonstrēšana un stiprināšana alianses austrumu perifērijā, īpaši Baltijas jūras reģionā un Latvijas teritorijā. Sabiedroto spēku klātbūtne ir efektīvākais risinājums Latvijas militārajai drošībai un aizsardzībai, kas nodrošina atturēšanu, ciešāku integrāciju ar NATO aizsardzības struktūrām un bruņotajiem spēkiem, atvieglo sabiedroto spēku uzņemšanu un to reaģēšanu vajadzības gadījumā, kā arī kopumā stiprina Baltijas jūras reģiona kā alianses austrumu flanga aizsardzības pozīcijas.

Kolektīvās aizsardzības saistību izpilde

Latvija apņemas pildīt NATO 5. panta kolektīvās aizsardzības saistības un stiprināt eiroatlantiskās telpas drošību. Latvija turpinās sniegt ieguldījumu NATO un ES ātrās reaģēšanas kaujas formējumos, piedalīties starptautiskajās operācijās, attīstīt kolektīvās aizsardzības vajadzībām nepieciešamās spējas, kā arī mērķtiecīgi sekmēt NBS izaugsmi un modernizāciju. Lai Latvija spētu pildīt uzņemtās starptautiskās saistības, īstenot plānoto NBS modernizāciju, kā arī adekvāti reaģēt uz pašreizējās starptautiskās situācijas radītajiem izaicinājumiem, nepieciešams atvēlēt valsts aizsardzības finansēšanas vajadzībām vismaz 2% no iekšzemes kopprodukta.

4.4. Pilsoniskas sabiedrības vienotības apdraudējuma novēršana

Saliedēta un uz vienotām pamatvērtībām balstīta pilsoniskā sabiedrība ir svarīgs priekšnoteikums, lai mazinātu Latvijas iekšpolitisko ievainojamību un vienlaikus stiprinātu nacionālo drošību.

Šīm pamatvērtībām ir jābūt Latvijai kā neatkarīgai un demokrātiskai valstij, kas pieder Rietumu pasaulei. Šo pamatvērtību aizstāvēšanu un nodrošināšanu sabiedrība nevar prasīt tikai no valsts. Iedzīvotājiem ir jāizrāda iniciatīva un vairāk jāiesaistās sabiedriski politiskajos procesos valstī, veidojot un vadot nevalstiskās organizācijas, piedaloties politisko partiju darbībā, līdz pat tam, ka iedzīvotāji ir gatavi aizstāvēt valsti no ārēja apdraudējuma.

Sabiedrības vienotībai un iekšpolitiskajai stabilitātei apdraudējumu rada Krievijas valsts institūciju īstenotā tautiešu, kā arī informatīvā politika pret Latviju. Šo politiku īstenošanas rezultātā Krievija mērķtiecīgi šķēļ Latvijas sabiedrību, veicinot atsvešinātību un spriedzi starp atsevišķām sabiedrības grupām. Krievija cenšas ietekmēt Latvijas sabiedrisko domu, pakāpeniski cerot mainīt sabiedrības priekšstatu par vēstures notikumiem, pašreizējiem politiskajiem procesiem pasaulē, Latvijas dalību ES un NATO Krievijai vēlamā virzienā.

Identificējami arī centieni ilgtermiņā radīt Latvijas iedzīvotājos neticību savai valstij un valsts pārvaldes institūcijām. Tas tiek darīts ar mērķi, lai sabiedrība neuzticētos valstij un būtu vienaldzīga vai pat negatīvi noskaņota pret to, tādējādi panākot, ka pilsoniskā sabiedrība nav spējīga efektīvi darboties un pašorganizēties.

Krievijas īstenotajā tautiešu, kā arī informatīvajā politikā pret Latviju jau ilgstoši dominē tādas tēmas, kā krievu valodas statusa nostiprināšana, izglītības iespēju paplašināšana krievu valodā, tautiešu un nepilsoņu tiesību aizsardzība, Latvijas valsts apvainošana fašisma un nacisma atdzimšanā, Krievijas vēsturiskās klātbūtnes uzsvēršana Latvijā, kā arī Latgales šķietamas atšķirtības no pārējās Latvijas uzsvēršana. Šo tēmu aktualizēšana tiek izmantota, lai saasinātu iekšpolitisko situāciju Latvijā, apdraudot sabiedrības vienotību, kā arī, lai veiktu starptautisku Latvijas diskreditāciju.

Latvijas prioritātes pilsoniskas sabiedrības vienotības apdraudējuma novēršanai:**Pilsoniskas sabiedrības līdzdalība sabiedriski politiskajos procesos**

Valstī nepieciešams īstenot mērķtiecīgu pilsoniskās sabiedrības attīstības politiku, atvēlot pastāvīgu valsts budžeta finansējumu pilsoniskās sabiedrības kapacitātes stiprināšanai.

Nepieciešams īstenot pasākumus un radīt atbilstošus apstākļus, kas veicinātu sabiedrības iesaistīšanos un līdzdalību sabiedriski politiskajos procesos valstī. Vienlaikus jācenšas panākt, ka sabiedrība jūtas atbildīga par valsts aizsardzību un nacionālās drošības stiprināšanu, tāpēc nepieciešams veicināt sabiedrības iesaistīšanos valsts aizsardzībā, radot izpratni par apdraudējumu nacionālajai drošībai

un riskiem, kas var apdraudēt iedzīvotājus, kā arī attīstot zināšanas un prasmes, lai iedzīvotāji spētu reaģēt krīzes situācijās.

Valsts stratēģiskās komunikācijas spēju attīstība

Lai panāktu lielāku sabiedrības iesaistīšanos, svarīga ir mērķtiecīga stratēģiskā komunikācija starp valsts augstākajām amatpersonām un sabiedrību kopumā, kā arī atsevišķām tās grupām, piemēram, uzņēmējiem un nevalstiskā sektora pārstāvjiem. Valdībai īpaša uzmanība ir jāpievērš arī stratēģiskajai komunikācijai ar Latvijas reģioniem, gan pašvaldībām, gan reģionos dzīvojošajiem iedzīvotājiem.

Īstenojot efektīvu stratēģisko komunikāciju, tiktu mazināta plaisa starp sabiedrību un valsti, kā arī Latvijas reģionu atrautība no galveno nacionālā līmeņa politisko lēmumu pieņemšanas centra Rīgā.

Sabiedrības integrācijas politikas īstenošana

Nepieciešams uzlabot koordināciju starp institūcijām, kas ir atbildīgas un iesaistītas sabiedrības integrācijas politikas īstenošanā. Atbildīgo institūciju funkcijām sabiedrības integrācijas jomā jābūt precīzāk definētām, lai izvairītos no funkciju dublēšanās.

Īstenojot ilgtermiņa sabiedrības integrācijas politiku, tai jāaptver pasākumu komplekss valodas, izglītības, vēstures, informatīvajā, jaunatnes un citās jomās, ar kuru palīdzību preventīvi novērst Krievijas īstenotās tautiešu, kā arī informatīvās politikas radīto apdraudējumu Latvijas nacionālajai drošībai.

Sabiedrības integrācija jāīsteno ciešā sasaistē ar efektīvu valsts valodas politiku, nodrošinot to, ka visi iedzīvotāji spēj sazināties latviešu valodā, kā arī var uztvert informāciju, ko sniedz valdība caur sabiedriskajiem un citiem plašsaziņas līdzekļiem. Valsts valodas politikai jābūt orientētai uz to, lai uzlabotos valsts valodas lietošana ikdienas saziņā, kā arī tiktu nodrošināta sistēmiska pieeja valsts valodas apmācībai nepilsoņiem un imigrantiem.

Pilsoniskās sabiedrības vienotības ilgtspējīgai attīstībai nepieciešams īstenot tādu izglītības politiku, kas jaunajā paaudzē, neatkarīgi no tās etniskās izcelsmes un ģimenē lietotās valodas, veidotu vienotu vērtīborientāciju, ieaudzinātu piederību Latvijas valstij un nodrošinātu vienotas sociālās atmiņas veidošanos jauniešos.

Latvijas mazākumtautības ir svarīga Latvijas pilsoniskās sabiedrības sastāvdaļa. Latvijas valstij ir mērķtiecīgi jāveicina mazākumtautību līdzdalība sabiedriski politiskajos procesos ar noteiktu iniciatīvu palīdzību. Mazākumtautību pārstāvju iesaistīšana publiskajā pārvaldē mazinātu mazākumtautību atsvešinātību no valsts un novērstu divkopienu sabiedrības attīstības riskus. Savukārt atbalsts individuālām mazākumtautību pārstāvju iniciatīvām kalpotu kā stimuls, lai palielinātu pilsoniskās sabiedrības aktivitātes, kā arī, lai veicinātu ekonomisko attīstību.

Sabiedrības integrācijas jomā nepieciešams attīstīt pasākumus, kas balstīti uz kopīgām vērtībām un ir ar pozitīvu vienojošu potenciālu, piemēram, valsts svētku svinēšana un kopīgu kultūras pasākumu veidošana.

4.5. Latvijas informatīvajai telpai radītā apdraudējuma novēršana

Informatīvā telpa mūsdienās ir nosacīts jēdziens, jo tehnoloģijas nosaka to, ka tai faktiski nav robežu – iedzīvotāji Latvijā var brīvi izvēlēties informācijas avotu, tostarp tādu, kura saturs nav veidots mūsu valstī un kas pauž Latvijas nacionālajām interesēm pretējus viedokļus. Ierobežot

iedzīvotāju izvēli, kā arī kontrolēt saturiski nevēlamas informācijas nonākšanu un sniegšanu Latvijas informatīvajā telpā ir sarežģīti un, raugoties no atsevišķiem aspektiem, faktiski neiespējami. Tā ir ne tikai Latvijas, bet daudzu demokrātisku valstu problēma, jo šādi ierobežojumi var nonākt pretrunā ar demokrātijas principiem – preses brīvību, cenzūras aizliegumu, kā arī ar brīvā tirgus un konkurences principu ievērošanu masu mediju jomā.

Krievijas īstenotā politika, ar dažādiem ietekmes līdzekļiem veidojot Latvijas sabiedrisko domu sev vēlamā virzienā, ir galvenais ārējais apdraudējums Latvijas informatīvajai telpai, jo šī mērķa sasniegšanai Latvijā tiek uzturēta un attīstīta noturīga Krievijas informatīvās telpas klātbūtne, kas rada būtisku un daudzus gadījumos arī nevienlīdzīgu konkurenci Latvijas informatīvajai telpai. Latvijas sabiedriskās domas veidošanai Krievija izmanto plašu līdzekļu klāstu, kas orientēts uz dažādām auditorijām. Starp tiem ilgstoši ir jau minētās Krievijas televīzijas, kā arī radiostacijas, no kurām vairākas Latvijā retranslē Krievijā veidotu saturu. Krievijai ir izdevīga arī vāja krievu valodā rakstošā žurnālistika Latvijā, jo tādā gadījumā tā būs vairāk atkarīga un ietekmējama no Krievijas puses, par ko arī liecina pēdējo gadu tendences. Papildus tam, Krievija plāno īstenot vairākus specifiskus informatīvās ietekmes projektus televīzijas un radio jomā, kā arī interneta vidē, kas aptvertu ne tikai Latviju, bet arī citas Eiropas valstis.

Latvijas sabiedriskā doma tiek ietekmēta, pasniedzot tai vairākus vēstījumus, kas var mainīties atkarībā no mērķauditorijas. Starp šiem vēstījumiem ir pozitīva priekšstata radišana par Krieviju. Šis vēstījums tiek pretnostatīts ar citu vēstījumu par Rietumiem, parādot, ka tie piedzīvo ekonomisko norietu un vērtību degradāciju. Latvijas sabiedrībā mākslīgi tiek radīts negatīvs priekšstats par NATO, kas nebūs spējīga aizsargāt Latviju ārēju draudu gadījumā un ES, kas nav varējusi nodrošināt Latvijas ekonomisko izaugsmi un labklājību. Ar dažādu vēstījumu starpniecību ilgtermiņā tiek radīta arī neticība Latvijas valstij, neuzticība tās amatpersonām, valsts institūcijām un politiķiem, tādā veidā padziļinot plaisu starp valsti un sabiedrību, kā arī vairojot sabiedrībā psiholoģisko nedrošību par nākotni.

Ārējā apdraudējuma ietekme uz Latvijas informatīvo telpu ir ļoti iedarbīga, jo to pastiprina mijiedarbība ar vairākiem iekšējiem faktoriem. Starp tiem jāmin Latvijas sabiedrības etniskais sastāvs, valodas lietojums ģimenē, kā arī vidējā un vecākajā paaudzē gadiem izveidojušies mediju lietošanas ieradumi, kas daļēji pāriet arī uz jaunāko paaudzi. Latvijas informatīvā telpa joprojām nosacīti dalās divās lielās auditorijās – tie, kas informāciju uztver latviešu valodā un tie, kas krievu valodā. Krievijas ietekmes aktivitāšu informatīvajā vidē efektivitāti veicina Krievijas plašsaziņas līdzekļu pieejamība Latvijā un lielas sabiedrības daļas izvēle lietot tos kā galveno informācijas un izklaides avotu. Daļa auditorijas, tostarp latvieši, faktiski joprojām tiek pieradināti skatīties Krievijas televīzijas kanālus, jo tie sastāda būtisku daļu no televīzijas pakalpojumu sniedzēju klientiem piedāvātajām kanālu paketēm.

Latvijas prioritātes informatīvajai telpai radītā apdraudējuma novēršanai:

Sabiedrisko mediju attīstība

Latvijas sabiedriskie mediji ir jāuztver kā daļa no nacionālās drošības sistēmas un, tāpat kā ir jāpalielina finansējums drošības stiprināšanai citās jomās, arī sabiedrisko mediju attīstībā ir jāiegulda lielāks finansējums, nekā līdz šim.

Sabiedriskajiem medijiem ir jāuzrunā dažādas mērķauditorijas un tiem ir jābūt pieejamiem visā Latvijas teritorijā. Viena no Latvijas sabiedrisko mediju specifiskajām mērķauditorijām ir Latvijas mazākumtautības. Šai mērķa grupai ir jārada un jāpiedāvā kvalitatīva un saprotama alternatīva

Krievijas informatīvo telpu pārstāvošajiem informācijas avotiem, nodrošinot izvēles iespējas. Sabiedriskajiem medijiem ir jāatspoguļo arī informācija par norisēm Latvijas reģionos. Tādā veidā tiktu veicināta Rīgas un citu pilsētu iedzīvotāju informētība par reģionu aktualitātēm, vairojot reģionu pievilcību un sekmējot to attīstību. Vienlaikus tiktu demonstrēts, ka Rīgā arī ir interese par reģionu iedzīvotāju problēmām, mazinot reģionu iedzīvotāju atstumtības sajūtu.

Krievijas informatīvās telpas ietekmes mazināšana

Latvijā jānodrošina efektīva masu mediju monitoringa un uzraudzības sistēma, lai mazinātu iespējas attīstīties šeit noturīgai Krievijas informatīvajai telpai. Šim nolūkam ir nepieciešams veikt arī tiesiskā regulējuma sakārtošanu, lai novērstu situāciju, kad Latvijas informatīvajā telpā netraucēti var darboties citās valstīs reģistrēti masu mediji un izplatīt informāciju, kas ir pretrunā ar Latvijas valsts nacionālajām interesēm.

Papildus efektīvam tiesiskajam mehānismam Krievijas informatīvās telpas ietekmes mazināšanai ir jāpieāvā ilgtermiņa alternatīva tieši no saturiskā viedokļa, vienlaikus ar sabiedrisko mediju attīstību, nodrošinot daudzveidīgāku komercotelevīziju un kabeļtelevīziju piedāvājumu, no kura patērētājiem iespējams izvēlēties arī Eiropā radītu audiovizuālo produkciju.

Mediju lietotprasmes un mediju nozares izglītības veicināšana

Valstij sadarbībā ar sabiedriskajiem un komercmedijiem ir jāpievērš īpaša uzmanība sabiedrības izglītošanai par to, kā atšķirt objektīvu informāciju no dezinformācijas un propagandas, tādā veidā veicinot iedzīvotāju kritisko domāšanu un spēju analizēt, vērtēt un atpazīt pret to īstenotās informatīvās ietekmes aktivitātes, kas mērķtiecīgi grauj uzticību valstij un tās īstenotajai politikai.

4.6. Latvijas ekonomikai radītā apdraudējuma novēršana

Ekonomiskā drošība ir viens no būtiskākajiem nacionālās drošības aspektiem, kuras pamatā ir spēja nodrošināt ekonomiskās vides stabilitāti un ilgtspējīgu izaugsmi. Ekonomiskās sistēmas stabilitāte ir saistīta ar vairākiem ekonomiskās vides faktoriem (iekšējā patēriņa tirgus un ekonomiskās sistēmas atvērtība, nodokļu un investīciju vides paredzamība, ēnu ekonomikas īpatsvars, u.c.) kā arī pieejas nodrošināšanu ražošanas un pakalpojumu sniegšanas resursiem (izejmateriāliem, energoresursiem, investīcijām, infrastruktūrai, darbaspēkam u.c.). Ekonomikas izaugsme ir būtisks priekšnoteikums, lai nodrošinātu nacionālās drošības mērķu īstenošanu ne vien tūlītēja ekonomiskā apdraudējuma gadījumā, bet arī ilgtermiņā. Šajā kontekstā ir būtiski veicināt uzņēmējdarbības attīstību un konkurētspēju, kā arī paplašināt pieeju eksporta tirgiem.

Latvijas ekonomisko vidi raksturo vairāki būtiski aspekti, kuri ietekmē ekonomikas stabilitāti un izaugsmi. Sistēmiskā izpratnē Latvijas ekonomisko vidi raksturo ierobežota pieeja izejmateriāliem un ražošanas līdzekļiem (tostarp finansēm un energoresursiem), mazs iekšējais tirgus, kā arī tieša reakcija uz ekonomiskajām norisēm starptautiskā un reģionālā līmenī, ņemot vērā Latvijas ekonomikas atvērtību un orientēšanos uz ārējiem importa un eksporta tirgiem. Bez minētajiem aspektiem ir identificējami arī citi būtiski elementi, kuri parāda Latvijas ekonomiskās vides ievainojamību. Viens no tiem ir ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita samazināšanās, kas rada darbaspēka deficītu un ierobežo ekonomiskās aktivitātes potenciālu kopumā. Tāpat Latvijā joprojām saglabājas augsts ēnu ekonomikas līmenis, kas negatīvi ietekmē uzņēmējdarbības un investīciju vidi un pastiprina valsts iekšpolitisko ievainojamību. Nodokļu nemaksāšana kā viena no ēnu ekonomikas pazīmēm raksturo iedzīvotāju negatīvu attieksmi pret valdības īstenoto politiku. Lai mainītu šo attieksmi, ir nepieciešams ilgtermiņa darbs, parādot sasaisti starp nomaksātajiem nodokļiem un valsts spēju ieguldīt lielākus līdzekļus aizsardzībā, valsts robežas drošībā, ceļu infrastruktūrā, izglītībā, medicīnā un sociālajā jomā.

Ņemot vērā Latvijas tautsaimniecības struktūru, ārvalstu investīciju nepieciešamību, kā arī situāciju būtiskākajos preču un pakalpojumu eksporta un importa noieta tirgos, Latvijas ekonomiskā attīstība ir cieši saistīta ar norisēm ES. Vidējā termiņā Latvijas ekonomiskās izaugsmes fonu negatīvi iespaido mērenā eirozonas izaugsme, Krievijas ekonomiskā lejupslīde un tirdzniecības ierobežojumi. Ilgtermiņā ekonomiskās drošības nostiprināšanai nepieciešams pastiprināt aktivitātes tirgos Eiropā un Ziemeļamerikā, kā arī strauji augošajos Āzijas un Latīņamerikas reģionos. Investīciju jomā primārā uzmanība jāvelta kvalitatīvu investīciju piesaistei reālās ekonomikas sektoros no uzticamiem investoriem. Papildus jāturpina pilnveidot Latvijas normatīvo aktu bāzi un labas pārvaldības principu ieviešanu publiskajā un privātajā sektorā, tādā veidā kāpinot Latvijas konkurētspēju un produktivitāti.

Līdz ar ierobežotu pieeju resursiem, viens no svarīgākajiem Latvijas ekonomiskās un vienlaikus arī nacionālās drošības jautājumiem ir enerģētiskā drošība. Dabasgāzes patēriņš Latvijā pēdējos gados turpina samazināties, taču atkarība no viena dabasgāzes piegādātāja potenciāli dod iespējas izdarīt uz Latviju politisku un ekonomisku spiedienu, manipulējot ar šī energoresursa cenām, nosacījumiem un piegādes pārtraukšanu. Enerģētiskās drošības jautājumus Latvijai ir jārisina ciešā sadarbībā ar pārējām Baltijas valstīm, kā arī citām ES dalībvalstīm.

Tranzīta nozare ir viena no svarīgākajām Latvijas ekonomikas nozarēm, taču plānojot tās attīstību, ir svarīgi sabalansēt ekonomisko ieguvumu, ko valsts iegūst no šīs nozares un potenciālos riskus nonākt vēl lielākā atkarībā no atsevišķiem kravu piegādātājiem un turpinot koncentrēties uz zemas pievienotās vērtības kravu apstrādi. Arī tranzīta nozari var izmantot politiska un ekonomiska spiediena radīšanai pret Latviju, manipulējot ar kravu tranzīta pārtraukšanu caur Latviju, riskiem zaudēt ieņēmumus valsts budžetā un bezdarba pieaugumu nozarē strādājošajiem.

Lai stiprinātu Latvijas ekonomisko drošību, Latvijas stratēģiskais mērķis ir stabilas un prognozējamās ekonomiskās vides radīšana, uzņēmējdarbības attīstības veicināšana, ārējo eksporta tirgus diversifikācija, alternatīvu enerģijas resursu piegādes avotu nodrošināšana un tranzītā pārvadāto kravu veidu un piegādātāju dažādošana.

Latvijas prioritātes tās ekonomikai radītā apdraudējuma novēršanai:

Stabilas un prognozējamās ekonomiskās vides nodrošināšana

Nacionālā līmenī Latvijas valsts institūcijām ir jāturpina īstenot sabalansēta ekonomikas attīstība un pārdomāta fiskālā politika. Īpaša uzmanība jāpievērš ēnu ekonomikas apkarošanas pasākumiem un nodokļu iekasēšanas uzlabošanai, īstenojot nodokļu nemaksāšanas risku sistemātisku apzināšanu, novērtēšanu un atbilstošus kontroles pasākumus. Svarīgi ir paaugstināt tiesību aizsardzības, kā arī par korupcijas apkarošanu atbildīgo institūciju kapacitāti ekonomisko un finanšu noziegumu un koruptīvo shēmu atklāšanā un izmeklēšanā, kā arī tiesu sistēmas darba efektivitāti šādu noziegumu iztiesāšanā. Nepieciešams uzlabot finanšu sektora uzraudzību, lai novērstu iespējas legalizēt nelikumīgi iegūtos finanšu līdzekļus.

Ilgtermiņā ekonomikas izaugsmei ir svarīgi nodrošināt kvalificēta darbaspēka pieejamību, zinātnes iesaistīšanu un inovāciju izmantošanu biznesa attīstībā, veidojot projektus, kas ir orientēti uz ražošanu ar augstu pievienoto vērtību. Īpaša uzmanība ir jāpievērš uzņēmējdarbības iniciatīvas attīstīšanai Latvijas reģionos. Lai sasniegtu šos mērķus, ir jāveic ieguldījumi kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā, darbaspēka apmācībā, zinātnes un pētniecības attīstībā, kā arī jāveicina zinātnieku un uzņēmēju sadarbība. Šiem mērķiem papildus valsts budžeta līdzekļiem efektīvi jāizmanto iespēja pretendēt uz ES struktūrfondu finansējumu.

Ārējā ekonomiskā politika un ārvalstu investīciju kontrole

Ņemot vērā ekonomikas saistību ar starptautiskajiem un reģionālajiem ekonomiskajiem procesiem un nepieciešamību savlaicīgi reaģēt uz izmaiņām ekonomiskajā vidē, Latvijai ir būtiski nodrošināt efektīvu pieeju lēmumu pieņemšanas procesiem un ekonomisko interešu aizsardzības instrumentiem starptautisku un reģionālu organizāciju ietvaros. Šajā sakarā ir būtiski turpināt efektīvu nacionālo interešu aizstāvēšanu ES un Pasaules tirdzniecības organizācijas ietvaros.

Veidojot Latvijas ārējo ekonomisko politiku, jāveicina investīciju piesaiste un eksporta tirgu dažādošana. Krievijas ekonomiskā recesija, kā arī tās atbilde uz ES vērstajām sektorālajām sankcijām virknei Latvijas uzņēmumu, jo īpaši pārtikas nozarē, liek apgūt jaunus eksporta tirgus savas produkcijas noietam. Lai sniegtu atbalstu uzņēmējiem jaunu tirgu meklēšanā, Latvijai nepieciešams turpināt koordinētu ārējo ekonomisko politiku, paplašināt vēstniecību tīklu un rūpēties par pozitīva Latvijas starptautiskā tēla veidošanu.

Piesaistot ārvalstu investīcijas, Latvijas interesēs ir īstenot pārdomātu ārvalstu investīciju regulējošo politiku, lai novērstu iespējas šaubīgiem investoriem ietekmēt stratēģiski nozīmīgas ekonomikas nozares, kas var radīt apdraudējumu nacionālajai drošībai.

Energoresursu piegāžu drošība

Latvijai ir jārada alternatīvu enerģijas avotu pieejamība un konkurence starp energoresursu piegādātājiem, kas ir svarīgi priekšnoteikumi energoresursu piegāžu drošībai un konkurētspējīgai cenai. Latvijai sadarbībā ar pārējām Baltijas valstīm un kopējā ES enerģētikas tirgus ietvaros nepieciešams paaugstināt energoapgādes drošības līmeni, lai piegāžu kavēšanās gadījumā patērētājiem Latvijā tiktu nodrošinātas nepārtrauktas un savlaicīgas energoresursu piegādes. Enerģētiskās drošības kontekstā viena no svarīgākajām Latvijas prioritātēm ir nodrošināt trešās puses piekļuvi esošajai dabasgāzes infrastruktūrai, lai paredzētajā laikā liberalizētu dabasgāzes tirgu, kā arī nodalīt dabasgāzes pārvaldi un tirdzniecību. Latvijai jāturpina darbs pie reģionālo enerģētikas projektu īstenošanas dabasgāzes apgādes jomā, veidojot nepieciešamos starpsavienojumus un integrējoties kopējā ES dabasgāzes infrastruktūrā, kā arī elektroenerģijas piegādes jomā, ilgtermiņā nodrošinot elektroenerģijas bāzes jaudu un starpsavienojumu jaudu palielināšanu ar kaimiņvalstīm.

Latvijai jāatbalsta tādu tehnoloģiju izmantošana, kas taupa energoresursus, rada jaunas darbavietas un ir videi draudzīga. Šajā kontekstā nozīmīga ir vietējo energoresursu izmantošana, kas vienlaikus ir ekonomisko aktivitāti veicinošs faktors Latvijas reģionos.

Tranzīta kravu plūsmas diversifikācija

Tranzīta nozares darbībā pretēji centieniem palielināt pārkrauto un pārvadāto kravu apjomus, ir jācenšas diversificēt kravu piegādātājus, kravu izcelsmes valstis un piegādes maršrutus. No zemas pievienotās vērtības kravu apstrādes ilgtermiņā ir jāpāriet uz vērtīgāku kravu pārvadāšanu un papildus pievienotās vērtības radīšanu šīm kravām Latvijas ostās un loģistikas termināļos.

Latvijai jāturpina darbs pie dzelzceļa un ceļu infrastruktūras attīstības ne tikai austrumu virzienā, bet arī starp pārējām Baltijas valstīm, nodrošinot Baltijas valstu dzelzceļa un ceļu infrastruktūras savienojamību ar ES valstīm. Vienlaikus ar šo darbu Latvijai ar pārējām Baltijas valstīm ir jāveido kopīgi transporta un loģistikas projekti, konkurējot nevis savā starpā, bet reģionālā līmenī ar citiem transporta koridoriem.

4.7. Starptautiskā terorisma radītā apdraudējuma novēršana

Kopš 2011. gada terorisma radītais apdraudējums ir būtiski pieaudzis un tas skaidrojams ar bruņoto konfliktu Sīrijā un Irākā, uz kuru devušies ievērojams skaits islāmistu no Eiropas valstīm ar mērķi pievienoties tur bāzētajām teroristu grupām. Kopumā no Eiropas valstīm uz šo reģionu ir devušies no četriem līdz sešiem tūkstošiem islāmistu.

Galvenos riskus rada fakts, ka pēc nonākšanas Sīrijā un Irākā šīs personas iziet praktisku un ideoloģisku apmācību teroristu treniņnometnēs. Iegūtās zināšanas un prasmes var tikt izmantotas teroristiska rakstura uzbrukumu plānošanai pēc atgriešanās savā mītnes valstī Eiropā.

Teroristu uzbrukumi Parīzē un Kopenhāgenā 2015. gadā apliecina, ka nozīmīgākajiem teroristiska rakstura draudiem ir pakļautas personas un objekti, kurus radikālie islāmisti vērtē kā islāma reliģijas zaimotājus. Tāpat arī nozīmīgiem terorisma draudiem ir pakļautas tiesību aizsardzības institūciju amatpersonas un bruņoto spēku karavīri, kā arī ebreji un ar viņiem saistīti objekti. Ilgtermiņa terorisma attīstības tendences apliecina, ka arī cilvēku masveida pulcēšanās vietas saglabājas kā viens no prioritāriem islāmistu teroristu uzbrukuma mērķiem.

Latvijā šobrīd nav konstatētas personas, to grupas vai organizācijas, kas savu ideoloģisko mērķu sasniegšanai plānotu izmantot teroristiskas metodes, taču vienlaicīgi Latvijā ir identificēti atsevišķi indivīdi, kuri ir izrādījuši interesi par pievienošanos Sīrijā un Irākā bāzētajām islāmistu grupām.

Latvija nav atrauta no Eiropā notiekošajiem procesiem, līdz ar to arī turpmāk Latvijas nacionālās drošības interesēs ir būtiski sniegt savu ieguldījumu cīņā pret starptautisko terorismu, lai novērstu terorisma draudu pieaugumu NATO un ES dalībvalstīs. Savukārt, nacionālā līmenī nepieciešams turpināt pilnveidot esošo pretterorisma sistēmu, lai nodrošinātu terorisma radīto draudu savlaicīgu novēršanu.

Latvijas prioritātes starptautiskā terorisma radītā apdraudējuma novēršanai:

Līdzdalība starptautiskajās terorisma apkarošanas operācijās un starptautiskā sadarbība

Latvijas nacionālās drošības interesēs ir veicināt terorisma apkarošanu reģionos, kuros bāzējas starptautiskās teroristu organizācijas un notiek teroristu apmācība un terora aktu plānošana pret ES un NATO dalībvalstīm. Tāpēc Latvijai kopā ar citu ES un NATO dalībvalstu spēkiem nepieciešams piedalīties starptautiskajās miera nodrošināšanas misijās, lai atbalstītu citu valstu spēju kontrolēt drošības situāciju savā teritorijā, vienlaicīgi novēršot ekstrēmisma ideju un terorisma tendenču izplatīšanos ārpus terorisma riska reģioniem.

Terorisma radītā apdraudējuma novēršanā būtiska loma ir starptautiskai sadarbībai, kas ir viens no galvenajiem pretterorisma preventīvo pasākumu elementiem. Pretterorisma politikas plānošanas jomā Latvijai ir nepieciešams aktīvi līdzdarboties un sniegt savu ieguldījumu ES un NATO īstenotajās aktivitātēs, lai mazinātu un savlaicīgi novērstu terorisma draudus, kas vērsti pret ES valstīm un to iedzīvotājiem. Vienlaicīgi valsts drošības iestādēm nepieciešams turpināt attīstīt un pilnveidot informācijas apmaiņu ar citu valstu specdienestiem.

Valsts, pašvaldību un juridisko iestāžu sadarbība pretterorisma jomā

Nacionālās pretterorisma sistēmas ietvaros valsts drošības iestādēm, kā arī citām pretterorisma pasākumos iesaistītajām institūcijām nepieciešams nodrošināt efektīvāku sadarbību, lai nodrošinātu savlaicīgu informācijas apmaiņu par terorisma subjektu radīto apdraudējumu. Preventīvo

pretterorisma pasākumu ietvaros nepieciešams attīstīt reģionālo sadarbību, veicinot vienotu izpratni par pretterorisma pasākumiem un rīcību terorisma apdraudējuma gadījumos. Papildus sadarbībā ar citām institūcijām Drošības policijai kā galvenajai pretterorisma pasākumus koordinējošai institūcijai jānodrošina esošo plānu un procedūru pārskatīšana, kā arī to aktualizēšana atbilstoši drošības situācijai reģionā.

Terorisma riska objektu drošība

Valsts drošības iestādēm jāturpina īstenotās aktivitātes terorisma riska objektu (kritiskās infrastruktūras un cilvēku masveida pulcēšanās objektu) fiziskās drošības līmeņa paaugstināšanai, kā arī nepieciešamības gadījumā jānodrošina kritiskās infrastruktūras kopuma pārskatīšana. Nepieciešams nodrošināt kritiskās infrastruktūras objektu drošības pasākumus reglamentējošo dokumentu kvalitatīvas izstrādes koordināciju un to īstenošanas efektivitātes kontroli.

4.8. Kiberapdraudējuma novēršana

Kiberapdraudējums Latvijai pieaug un tas ir uzskatāms par ievērojamu valsts drošības apdraudējuma risku. Apdraudējumi kibertelpā pastāv ciešā saiknē ar politiskajiem, ekonomiskajiem, militārajiem un sociālajiem notikumiem, un ģeopolitisko situāciju kopumā. Kiberapdraudējums ir jāvērtē kontekstā ar vispārējo apdraudējumu, ko Latvijai rada citas valstis, kā arī ar apdraudējumu Latvijai kā starptautisko organizāciju (ES un NATO) un starptautisko misiju dalībnieci. Ar kiberapdraudējumu saistītos nacionālās drošības riskus būtiski paaugstina valsts pārvaldes institūciju, sabiedrības un ekonomikas atkarība no informācijas tehnoloģijām.

Pēdējos gados ir pieaudzis to valstu skaits, kam ir ievērojamas spējas veikt kiberizlūkošanu, informācijas operācijas un destruktīvas darbības kibertelpā (pakalpojumu bloķēšana, informācijas tehnoloģiju iekārtu bojāšana, fiziskās infrastruktūras bojāšana). Pieaug arī atsevišķu valstu, tostarp Krievijas, gatavība šīs spējas pielietot. Būtisku drošības risku rada Krievijas spēju attīstība datu plūsmas vadīšanā, kā arī spēju attīstība izmantot internetu sabiedrības viedokļa izpētē un virzīšanā. Kiberspēju pielietošana pret citu valsti ir salīdzinoši lēts ierocis, kas visbiežāk ir anonīms, bez notveršanas riska īstenojams no savas teritorijas un pret to ir sarežģīti aizsargāties.

Apdraudējumu kibertelpā var radīt ārvalstu specdienesti, bruņoto spēku pakļautībā izveidotas kibervienības, kā arī atsevišķi hakeru grupējumi, kas darbojas saskaņā ar valsts institūciju uzdevumiem, vai pēc savas iniciatīvas. Apdraudējums kibertelpā var tikt vērsti pret valsts un nevalstisko sektoru, kā arī atsevišķām personām un uzņēmumiem.

Latvijas kibertelpas drošības riskus palielina nepietiekama valsts un privātā sektora izpratne par nepieciešamību stiprināt informācijas tehnoloģiju drošību, nepietiekams augsti kvalificētu informācijas tehnoloģiju speciālistu skaits Latvijā un to aizplūšana uz ārvalstīm, kā arī nepietiekama tiesību aizsardzības institūciju spēja atklāt kibernetiskus uzbrukumus un nepilnīgs normatīvais regulējums šo noziegumu veicēju sodīšanai.

Latvijas prioritātes kiberapdraudējuma novēršanai:

Efektīva kiberdrošības politikas īstenošana

Kiberapdraudējuma kontrole un samazināšana ir iespējama tikai sasaistē ar efektīvi īstenotu valsts kiberdrošības politiku, kas ilgtermiņā un sistemātiski nodrošinātu rīcībspēju krīzes situācijās, attīstītu informācijas un tehnoloģiju jomas tiesisko regulējumu, izglītotu sabiedrību, kā arī mērķtiecīgi strādātu pie cilvēkresursu nodrošinājuma nozarei. Pēdējos gados ir izstrādāti un pieņemti

vairāki politikas plānošanas dokumenti – Latvijas kiberdrošības stratēģija 2014.–2018. gadam un rīcības plāns, Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam. Minētajos politikas dokumentos paredzēto pasākumu pilnvērtīga īstenošana ir būtisks priekšnoteikums valsts kiberdrošības uzlabošanai. Pilnveidojot informācijas un tehnoloģiju jomu regulējošo nacionālo normatīvo aktu bāzi un līdzdarbojoties starptautisko normu izstrādē, jāsaglabā samērīgums starp indivīdu tiesībām un nacionālās drošības interesēm.

Atbildīgajām institūcijām jānodrošina regulāra un savlaicīga kiberdrošības normatīvā regulējuma, tostarp institūciju iekšējo drošības instrukciju pārskatīšana, ņemot vērā aktuālās kiberapdraudējuma izmaiņas un straujo dinamiku.

Apdraudējuma identificēšanas un reaģēšanas spēju stiprināšana

Kiberapdraudējuma apzināšanās un izpratne par tā nozīmību ir svarīga kā valsts, tā sabiedrības līmenī. Iedzīvotājiem ir jāapzinās riski, kādus var radīt neapdomīga, nepareiza vai pavirša rīcība kibertelpā. Vienlaikus ir jāstiprina kiberapdraudējuma novēršanā iesaistīto institūciju spējas savlaicīgi identificēt, kā arī efektīvi un ātri novērst apdraudējumu kibertelpā. Apdraudējuma novēršanā iesaistītajām institūcijām sistemātiski jāstrādā pie darba metožu un instrumentu attīstīšanas, piemērojot tos aktuālajai kibertelpas apdraudējuma situācijai, kā arī jāstrādā pie reakcijas laika samazināšanas.

Valsts drošības iestādēm nepieciešams stiprināt interneta lietotāju radītā satura monitoringa spējas, ar mērķi identificēt pret Latvijas valsts drošību mērķtiecīgi vērstās darbības un novērst tās.

Informācijas infrastruktūras drošības stiprināšana

Valsts drošības iestādēm sadarbībā ar Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūciju CERT.LV jāturpina darbs pie informācijas kritiskās infrastruktūras drošības procedūru pilnveidošanas, savlaicīgas risku identificēšanas, kritiskās informācijas infrastruktūras turētāju un drošības personāla apmācības, kā arī jāīsteno sistemātiska drošības režīma ievērošanas kontrole infrastruktūras objektos. Jāstrādā pie tā, lai privāto kritiskās informācijas infrastruktūras objektu iekļaušana kritiskās informācijas infrastruktūras objektu sarakstā tās turētājiem līdztekus papildus pienākumiem sniegtu arī uzņēmējdarbības ieguvumus.

Būtiski ir veidot CERT.LV sadarbību arī ar tiem interneta pakalpojumu sniedzējiem, kas nav kritiskās infrastruktūras turētāji. Jāveicina savstarpēja uzticēšanās un kopēja izpratne par nepieciešamību paaugstināt visu interneta sakaru un pakalpojumu sniedzēju infrastruktūras drošību.

Par kiberdrošību atbildīgajām institūcijām sistemātiski un regulāri jāorganizē ielaušanās testu veikšana, apmācība un informācijas apmaiņa starp visām iesaistītajām pusēm, lai paaugstinātu drošības līmeni ne tikai atsevišķos objektos, bet visā informācijas tehnoloģiju nozarē kopumā.

Starpinstitucionālās un starptautiskās sadarbības pilnveidošana

Par kiberapdraudējuma novēršanu atbildīgajām valsts institūcijām jāveido cieša savstarpējā un starptautiskā sadarbība. Vienlaikus šīm institūcijām jāstiprina sadarbība ar privāto sektoru, nodrošinot savstarpēju izpratni un palīdzību kiberdrošības stiprināšanā valstī kopumā un kiberapdraudējuma novēršanā. Regulāras nacionāla līmeņa kiberdrošības mācības ir nepieciešamas, lai stiprinātu reaģēšanas spējas un savstarpējo sadarbību, kā arī paaugstinātu izpratni par kiberapdraudējuma nozīmīgumu.

Kiberapdraudējumam ir pārrobežu raksturs, tas vienlaikus var būt vērsts ne tikai pret Latvijas nacionālajām drošības interesēm, bet kopumā pret NATO un ES, kā arī Latvijas starptautiskajiem partneriem. Starptautiskā sadarbība ir priekšnoteikums nopietnu kiberincidentu atklāšanai, un tā īpaši pilnveidojama ar Baltijas un ziemeļvalstu partneriem.

Jāturpina aktīva Latvijas līdzdalība kiberaizsardzības spējas stiprinošās starptautiskās mācībās un kiberuzbrukumu simulācijās, tostarp nostiprinot NATO sadarbības procedūras.

Noslēgums

Drošības vide pasaulē ir mainījusies un kļuvusi neprognozējamāka. Draudu avotu skaits ir pieaudzis, to identificēšana un pret darbības plānošana prasa arvien jaunus izaicinājumus.

Ar izmaiņām drošības vidē un draudu avotu pieaugumu saskaras visa eiroatlantiskā telpa, pie kuras pieder Latvija, un atsevišķi draudu faktori vistiešākajā veidā ietekmē Latvijas nacionālo drošību.

Latvija ir ES un NATO dalībvalsts. Neskatoties uz finansiālo atbalstu un investīcijām, ko dod Latvijas dalība ES un drošības garantijām, ko Latvijai sniedz NATO, Latvijai ir pietiekami daudz prioritāšu nacionālās drošības jomā, kas mūsu valstij ir jārisina patstāvīgi, galveno uzsvaru liekot uz iekšējo drošību.

Nacionālās drošības apdraudējumu apzināšana, novēršana un pārvarēšana būs sekmīga, ja tajā iesaistīsies visa valsts pārvalde, savukārt sabiedrība šos centienus izprātīs, atbalstīs un aktīvi līdzdarbosies.

Koncepcijā iekļautās prioritātes nacionālās drošības apdraudējuma novēršanai tiks izmantotas, plānojot un definējot konkrētus pasākumus un līdzekļus valsts apdraudējuma neitralizācijai un novēršanai, kas tiks iekļauti Nacionālās drošības plānā.

304. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 26. novembra sēdē apstiprinājusi **Aiju Pāveli** par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi bez pilnvaru termiņa ierobežojuma.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 26. novembrī

305. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 26. novembra sēdē iecēlusi **Olgu Žuku** par rajona (pilsētas) tiesas tiesnesi.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 26. novembrī

306. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 3. decembra sēdē nolēmusi atļaut finanšu ministram atbilstoši Ministru kabineta 2015. gada 19. novembrī pieņemtajam lēmumam par turpmākajām darbībām akciju sabiedrības “Air Baltic Corporation” attīstības nodrošināšanai palielināt noteikto apropriāciju Satiksmes ministrijai līdz 80 000 000 *euro*, paredzot dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem akciju sabiedrības “Air Baltic Corporation” pamatkapitāla palielināšanai pēc tam, kad tiks parakstīts akcionāra līgums, kas nodrošina, ka darījumam nav negatīvas ietekmes uz vispārējās valdības budžeta bilanci, kā arī paredz noteikumu, ka akciju sabiedrība “Air Baltic Corporation” un tās meitassabiedrības nedrīkst iegādāties, nomāt vai jebkādā citā veidā izmantot Eiropas Savienības vai starptautiskajām sankcijām, kurām pievienojusies Latvijas Republika, pakļauto valstu militāri rūpniecisko kompleksu un ar šiem kompleksiem tieši vai netieši saistītu uzņēmumu produkciju.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 3. decembrī

307. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 3. decembra sēdē nolēmusi piekrist likumā “Par valsts budžetu 2015. gadam” noteiktās apropriācijas pārdalei 3 972 666 *euro* apmērā no Saeimas budžeta programmas 01.00.00 “Saeimas darbības nodrošināšana” uz budžeta resora “74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums” programmu 02.00.00 “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem”.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 3. decembrī

308. Paziņojums

Daru zināmu, ka Saeima šā gada 3. decembra sēdē, pamatojoties uz likuma “Latvijas Nacionālo bruņoto spēku piedalīšanās starptautiskajās operācijās” 1. panta pirmās daļas 1. punktu, 1. panta otro daļu un 5. panta pirmo daļu, pagarinājusi termiņu Latvijas Nacionālo bruņoto spēku karavīru dalībai Ziemeļatlantijas līguma organizācijas vadītajā starptautiskajā operācijā *Resolute Support Mission* Afganistānā Ziemeļatlantijas līguma organizācijas spēku sastāvā līdz 2016. gada 31. decembrim.

Saeimas priekšsēdētāja I. Mūrniece

Rīgā 2015. gada 3. decembrī